

NOMOTHEΣI@

Νόμος υπ'Αριθμ. 3433

Προμήθειες αμυντικού υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων.

Αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1

1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται αποκλειστικά και μόνο οι προμήθειες του κύριου και λοιπού υλικού εξοπλιστικών προγραμμάτων «αμυντικό υλικό» με την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, που ενεργούνται από τους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠ.ΕΘ.Α.).
2. Οι προμήθειες του λοιπού μη εξοπλιστικού υλικού και εφοδίων, αν αυτές ανατίθενται από τον αρμόδιο κεντρικό φορέα εκτέλεσης των Κρατικών Προμηθειών προς ενέργεια στους φορείς των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και η πραγματοποίηση εργολαβιών εργασιών και παροχής υπηρεσιών διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις Περί Προμηθειών του Δημοσίου (ν.2286 1995, ΦΕΚ 19 Α).
3. Αντικείμενο του νόμου αυτού είναι η προμήθεια προϊόντων (κύριο και λοιπό υλικό εξοπλιστικών προγραμμάτων) που προορίζονται για στρατιωτικούς σκοπούς σύμφωνα με το εδ. 1 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, όπως αυτά ειδικότερα καθορίζονται στον κατάλογο των όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού, που προβλέπεται στις παραγράφους 1 εδ. β και 2 του άρθρου 296, της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), καθώς και κάθε άλλο κύριο και λοιπό υλικό που δεν προβλέπεται ρητά στον κατάλογο αυτόν αλλά σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προορίζεται για στρατιωτικούς σκοπούς.
4. Αμυντικό υλικό μείζονος σημασίας είναι το υλικό εκείνο που αφορά στο βασικό εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο υπάγονται μεγάλες και μείζονος σημασίας μονάδες υλικού, που προορίζονται να εκπληρώσουν κύρια πολεμική αποστολή, ως και μονάδες άμεσης ή έμμεσης υποστήριξης της αποστολής αυτής, όπως αεροσκάφη, πολεμικά πλοία, άρματα μάχης, πυροβόλα και άλλα συναφή ως και

εκσυγχρονισμοί αυτών

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) και εισήγηση των γενικών επιτελείων των κλάδων, καθορίζεται ως αμυντικό υλικό και κάθε υλικό που προορίζεται για στρατιωτικούς σκοπούς και συμβάλλει στην ασφάλεια και άμυνα της Χώρας
6. Σύμβαση προμήθειας, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, νοείται η έγγραφη σύμβαση από επαχθή αιτία που συνάπτεται από τους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας με τρίτους και έχει ως αντικείμενο την αγορά αμυντικού υλικού ή την κατασκευή του, καθώς και τη μίσθωση ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με ή χωρίς δικαίωμα εξαγοράς τους. Σύμβαση προμήθειας θεωρείται και η σύμβαση παροχής υπηρεσιών, όπως εκτέλεσης εργασιών εγκατάστασης, συντήρησης, μεταφοράς ή και άλλων εργασιών που σχετίζονται με την προμήθεια του πιο πάνω αμυντικού υλικού, εφόσον η αξία του υπερβαίνει την αντίστοιχη των εργασιών και ανεξάρτητα από το μόνιμο ή μη τρόπο εγκατάστασης του προμηθευμένου υλικού.
7. Σύμβαση προμήθειας είναι και η σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και ενός ή περισσότερων ημεδαπών ή αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων ή Κρατικών Αρχών ή οργανισμών με αντικείμενο την εκτέλεση έργου, που αφορά στην ανάπτυξη ή στην παραγωγή προϊόντος και απαιτεί έρευνα ή εφαρμογή νέας αμυντικής τεχνολογίας ή έρευνα για την ανάπτυξη εξειδικευμένης τεχνολογίας ή ειδικής γνώσης για αμυντικούς σκοπούς
8. Σύμβαση Πλαίσιο είναι η σύμβαση με την οποία προσδιορίζεται το πλαίσιο, οι όροι και ο τρόπος σύναψης μελλοντικών επί μέρους συμβάσεων, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο άρθρο 46 παρ. 1 του νόμου αυτού.
9. Οι διαδικασίες προμηθειών διακρίνονται σε βασικές, οι οποίες είναι η ανοικτή και η διακρατική και σε μία ειδική διαγωνιστική διαδικασία
  - α. Ανοικτή είναι η διαδικασία, (ανοικτός διαγωνισμός), που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλει έγγραφη προσφορά
  - β. Διακρατική είναι η συμφωνία μεταξύ κρατών για υλικά που προμηθεύονται οι Ένοπλες Δυνάμεις ύστερα από Ειδικές Συμβάσεις ή Συμφωνίες μετά ή μέσω Κυβερνητικών Αρχών, καθώς και υλικών που χορηγούνται στις Ένοπλες Δυνάμεις ή υπηρεσιών που παρέχονται από συμμαχικές πηγές με κανονισμένες ή με μειωμένες τιμές
  - γ. Ειδική διαγωνιστική διαδικασία είναι η περίπτωση της διαπραγμάτευσης με έγγραφη προσφορά των άρθρων 50 και 51 του νόμου αυτού

Άρθρο 2

Διασφάλιση ποιότητας

1. Οι διαδικασίες της κρατικής διασφάλισης ποιότητας για την προμήθεια και παροχή υπηρεσιών αμυντικού υλικού, με εξαίρεση απλά υλικά εμπορίου χαμηλής τεχνολογίας, διέπονται από τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα της σειράς AQAP (Allied Quality Assurance Procedures), και ISO (International Standardisation Organization) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Σε κάθε περίπτωση που απαιτείται η πιστοποίηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ανάδοχου προμηθευτή - κατασκευαστή πάσης φύσης υλικών αυτή είναι σύμφωνη με το εκάστοτε ισχύον πρότυπο ποιότητας, που προσδιορίζεται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 3

1. Η προμήθεια του αμυντικού υλικού πραγματοποιείται με βάση:
  - α. Την τεχνική προδιαγραφή της υπηρεσίας, ή
  - β. Την τεχνική περιγραφή της υπηρεσίας, ή
  - γ. Την τεχνική περιγραφή της υπηρεσίας και δείγμα της υπηρεσίας, που συνοδεύεται, εφόσον είναι δυνατόν, με αναφορά στη χημική σύσταση, στις φυσικές και μηχανικές ιδιότητες του υλικού που ενδιαφέρουν την υπηρεσία, προς εξασφάλιση της απαιτούμενης λειτουργικότητάς του, χωρίς ποσοτικούς προσδιορισμούς και με υποχρέωση του κατασκευαστή, όπου απαιτείται, να παραδίδει στην υπηρεσία, προς έγκριση, κατασκευαστικά σχέδια και βιομηχανικά πρότυπα, ή
  - δ. Την τεχνική προδιαγραφή ή και δείγμα του προμηθευτή. Το δείγμα πρέπει να συνοδεύεται και με αναφορά στα στοιχεία που καθορίζονται και για το δείγμα της υπηρεσίας, όπως παραπάνω, επιπλέον δε και με ποσοτικούς προσδιορισμούς των διαφόρων ιδιοτήτων κατά περίπτωση, ή.
  - ε. Τα κατασκευαστικά σχέδια, ή
  - ζ. Τα στοιχεία αναγνώρισης του υλικού, όπως καθορίζονται στην εκάστοτε προκήρυξη
2. Βασικά εννοιολογικά στοιχεία των όρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού είναι τα εξής:
  - α. Τεχνικές Προδιαγραφές (1) Τεχνικές προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υλικού, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά, ώστε να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προορίζεται από τον φορέα. (2) Οι τεχνικές απαιτήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας, απόδοσης, ασφάλειας, τις διαστάσεις, την ορολογία, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και τις ετικέτες. (3) Οι τεχνικές προδιαγραφές, των υπό προμήθεια προϊόντων, ορίζονται από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται, και περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα τεχνικά χαρακτηριστικά, ώστε τα υλικά αυτά να εκπληρώνουν το σκοπό για τον οποίο προορίζονται και περιγράφονται και να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή ευρύτητα συμμετοχής στο διαγωνισμό. (4) Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνουν όρους που να προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ή να αποκλείουν ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα και να μην διασφαλίζεται η λειτουργία υγιούς ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι τεχνικές προδιαγραφές απαγορεύεται να αναφέρονται σε εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τύπους ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής. Εάν δεν είναι δυνατόν να περιγραφεί ένα είδος με τεχνικές προδιαγραφές σαφείς και πλήρως κατανοητές, η μνεία των ανωτέρω στοιχείων είναι επιτρεπτή αλλά υποχρεωτικά συνοδεύεται από τη λέξη «ισοδύναμο». (5) Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται στην ελληνική γλώσσα, εκτός των περιπτώσεων που έχει επικρατήσει διεθνής ορολογία για τεχνικά χαρακτηριστικά στην αγγλική γλώσσα. (6) Οι τεχνικές προδιαγραφές της υπηρεσίας απαιτείται να έχουν εγκριθεί από τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας πριν την προκήρυξη του διαγωνισμού.
  - β. Τεχνικές Περιγραφές (1) Η τεχνική περιγραφή περιλαμβάνει γενικά στοιχεία (τεχνικά - επιχειρησιακά), με τα οποία είναι δυνατή η επιλογή εκείνου του υλικού που εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες του χρήστη, όταν, από το υλικό αυτό, διατίθενται στην αγορά άλλα ομοειδή, καθώς και κριτήρια αξιολόγησης των υλικών. (2) Στις ειδικές απαιτήσεις της τεχνικής περιγραφής, ενδεικτικά

περιλαμβάνονται, η μέθοδος και οι διαδικασίες αποδοχής του πρωτοτύπου, αντοχές, μέθοδοι και φορέας ελέγχου σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα (MIL STDS - MIL SPECS κ.ά.), αξιοπιστία και συντηρησιμότητα υλικού με αναφορά σε δείκτες μέτρησης MTBF (Mean Time Between Failures), MTTR (Mean Time to Repair), MART (Mean Active Repair Time) και πιστοποιητικά ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας κρατικών φορέων, αναγνωρισμένων εργαστηρίων του εσωτερικού και του εξωτερικού.

- γ. Πρότυπα Ως πρότυπα νοούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί από έναν αναγνωρισμένο οργανισμό τυποποίησης για επανειλημμένη ή διαρκή εφαρμογή
- δ. Κατασκευαστικά Σχέδια Περιλαμβάνουν επί μέρους πληροφορίες αναγκαίες για την κατασκευή ενός συγκροτήματος ή υλικού (όπως πρώτη ύλη, μέθοδοι κατασκευής, κατεργασίες, μορφή, διαστάσεις, ανοχές)
- ε. Στοιχεία Αναγνώρισης Στοιχεία αναγνώρισης κάθε υλικού είναι ο αριθμός ονομαστικού που απονέμεται σύμφωνα με το σύστημα κωδικοποίησης υλικών του NATO (NATO STOCK NUMBER - NSN) ή κατ' άλλον τρόπο ή ο ειδικός αριθμός υλικού που αποδίδεται από τον κατασκευαστή του (PART NUMBER - P N, ή REFERENCE NUMBER - R N) που πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά με τον κωδικό αριθμό του κατασκευαστή (NCAGE). Τα στοιχεία αναγνώρισης υλικών, εκτός ανταλλακτικών, συμπληρώνονται απαραίτητα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που αντιστοιχούν στο NSN, P N ή R N των υλικών, όπως αυτά παρέχονται από τους καταλόγους υλικών του NATO ή από τα οικεία τεχνικά εγχειρίδια.

Άρθρο 4

Τρόποι πραγματοποίησης των προμηθειών

1. Οι προμήθειες που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, διενεργούνται: α. Με ανοικτό διαγωνισμό, με βάση έγγραφες εσφράγιστες προσφορές των διαγωνιζομένων. β. Με συμφωνίες μεταξύ κρατών για υλικά που προμηθεύονται οι Ένοπλες Δυνάμεις ύστερα από Ειδικές Συμβάσεις ή Συμφωνίες μετά ή μέσω Κυβερνητικών Αρχών, καθώς και υλικών που χορηγούνται στις Ένοπλες Δυνάμεις ή υπηρεσιών που παρέχονται από συμμαχικές πηγές με κανονισμένες ή με μειωμένες τιμές. γ. Με την ειδική περίπτωση της διαπραγμάτευσης με έγγραφη προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 50 και 51 του νόμου αυτού.

Άρθρο 5

Φορείς πραγματοποίησης των προμηθειών

1. Οι προμήθειες των ΕΔ πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες και τα όργανα που είναι αρμόδια για αυτές, ως εξής: α. Από τη ΓΔΑΕΕ και τα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των ΕΔ. β. Από τα κατώτερα κλιμάκια διοίκησης του ΓΕΕΘΑ και των γενικών επιτελείων των κλάδων ΕΔ, ανάλογα με τις εξουσιοδοτήσεις που παρασχέθηκαν σε αυτά για προμήθειες ή ανάλογα με τις σχετικές εντολές που τους δόθηκαν. γ. Από τις υπηρεσίες των ΕΔ που βρίσκονται στο εξωτερικό, για τις προμήθειες που ανατίθενται σε αυτές.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 6

1. Ο προγραμματισμός των αναγκών των ΕΔ και ο οικονομικός προϋπολογισμός ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας
2. Οι προμήθειες πραγματοποιούνται από τη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) ή από τα Γενικά Επιτελεία ή και από τα κλιμάκια διοίκησης των ΕΔ σε συνάρτηση με την οικονομική αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας
3. Οι διαδικασίες για την έγκριση προμηθειών, την κατακύρωση διαγωνισμών ή τη διενέργεια των προμηθειών κατά τις ειδικές περιπτώσεις, από εξουσιοδοτημένα από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας αρμόδια κατά κλιμάκια διοίκησης όργανα των ΕΔ, καθορίζονται στα επόμενα άρθρα

Άρθρο 7

1. Η ΓΔΑΕΕ υλοποιεί τις προμήθειες για το αμυντικό υλικό, συντονίζει τις προμήθειες του λοιπού υλικού των κλάδων των ΕΔ και συνάπτει τις συμβάσεις προμηθειών
2. Μεριμνά για τη σύναψη ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, Οίκων Εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών ή Συμμαχικών Ανεφοδιαστικών Οργανισμών, οι οποίες αφορούν σε προμήθειες αμυντικού υλικού κάθε είδους υπηρεσιών για θέματα αρμοδιότητάς της
3. Παρακολουθεί και ελέγχει την έγκαιρη και κανονική εκτέλεση των συμβάσεων αρμοδιότητάς της και συγκεντρώνει από τα Γενικά Επιτελεία τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία προμηθειών

Άρθρο 8

1. Ο Αρχηγός κάθε κλάδου των ΕΔ, με τις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτόν και που προβλέπονται από την οργάνωση του αντίστοιχου γενικού επιτελείου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α. Ασκεί τη διοίκηση, εποπτεία και τον έλεγχο στις προμήθειες αμυντικού και λοιπού υλικού αρμοδιότητας του κλάδου και εκδίδει τις αναγκαίες οδηγίες και εντολές
  - β. Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και διαμορφώνει τις πενταετείς και τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και καταρτίζει το ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών, το οποίο διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ), φροντίζει δε για την έγκαιρη έγκρισή τους από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας
2. Το Γενικό Επιτελείο κάθε κλάδου των ΕΔ, με τους αρμόδιους βάσει των κειμένων διατάξεων φορείς για τις προμήθειες, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α. Κατανέμει το εγκεκριμένο πρόγραμμα προμηθειών για υλοποίηση, εκτός του προγράμματος αρμοδιότητας της ΓΔΑΕΕ, μεταξύ των αρμόδιων για αυτό υπηρεσιών του κλάδου και των κατωτέρων κλιμακίων διοίκησης του γενικού επιτελείου, μέσα στα όρια των πιστώσεων του σχετικού προϋπολογισμού και ανάλογα με την οικονομική δικαιοδοσία που παρέχεται κάθε φορά σε αυτές τις υπηρεσίες ή τα κλιμάκια
  - β. Παρακολουθεί και ελέγχει την εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών αμυντικού υλικού που του ανατίθενται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην εκάστοτε κατακυρωτική διαταγή
  - γ. Εισηγείται στον αρμόδιο φορέα τη σύναψη ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, φυσικών ή νομικών προσώπων του Εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών ή Συμμαχικών Ανεφοδιαστικών Οργανισμών, οι οποίες αφορούν προμήθειες λοιπών υλικών ή εφοδίων ή παροχής κάθε είδους

υπηρεσιών της αρμοδιότητάς του, σε συντονισμό με τη ΓΔΑΕΕ

- δ. Παρακολουθεί και ελέγχει την έγκαιρη και κανονική ανάλωση των πιστώσεων προμηθειών και συγκεντρώνει τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία κοστολόγησης των προμηθειών
  - ε. Αναθέτει στην αρμόδια υπηρεσία προμηθειών του κλάδου, την εκτέλεση των διαδικασιών για τη διενέργεια των προμηθειών, για τις οποίες δεν παρασχέθηκαν εξουσιοδοτήσεις σε κατώτερα κλιμάκια διοίκησης. Η σχετική εντολή προμήθειας εκδίδεται με μέριμνα των αρμόδιων από το νόμο οργάνων του κλάδου.
  - ζ. Εγκρίνει ή απορρίπτει την κατακύρωση των προμηθειών της αρμοδιότητάς του και προκαλεί την έγγραφη γνωμοδότηση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Προμηθειών, κάθε φορά που αυτή απαιτείται
  - η. Καταρτίζει πίνακες ετήσιας ισχύος, ανά ειδικότητα από κατάλληλους αξιωματικούς, απόφοιτους Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) ή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή μόνιμους υπαλλήλους, απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, από τους οποίους ορίζονται τα μέλη των επιτροπών υλοποίησης της προμήθειας. Στους ανοιχτούς διαγωνισμούς, τα μέλη όλων των επιτροπών υλοποίησης της προμήθειας, ορίζονται με κλήρωση, από πίνακα ανά ειδικότητα.
3. Για τις προμήθειες αμυντικού υλικού τα κατά κλάδο ανώτατα Συμβούλια γνωμοδοτούν για την αναγκαιότητα και τη σκοπιμότητα των προμηθειών. Η αρχική και τελική απόφαση έγκρισης της προμήθειας λαμβάνεται από τα όργανα, που είναι αρμόδια σύμφωνα με το νόμο για την έγκριση της αντίστοιχης δαπάνης.
  4. Με μέριμνα του κατά περίπτωση αρμόδιου γενικού επιτελείου και εντός δύο ετών από την ολοκλήρωση της προμήθειας, συντάσσεται και υποβάλλεται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας «Απολογισμός Επένδυσης», λαμβανομένων υπόψη, του κόστους συντήρησης, των επιχειρησιακών δυνατοτήτων και της διασύνδεσης του αμυντικού υλικού με τα υπάρχοντα οπλικά συστήματα, όπου αυτή απαιτείται

Άρθρο 9

Μείζονες Σχηματισμοί και Σχηματισμοί των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Οι Μείζονες Σχηματισμοί και οι Σχηματισμοί των Ενόπλων Δυνάμεων: α. Συγκεντρώνουν, επεξεργάζονται και αξιολογούν τις ανάγκες τους σε λοιπό υλικό των μονάδων και των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτούς, για κάθε οικονομικό έτος και υποβάλλουν αρμοδίως τις σχετικές απαιτήσεις, με βάση τις οδηγίες που παρέχονται κάθε φορά από το αντίστοιχο Γενικό Επιτελείο. β. Υλοποιούν το πρόγραμμα προμηθειών της αρμοδιότητάς τους και εγκρίνουν τις δαπάνες τους και τις δαπάνες των μονάδων και των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτά, ανάλογα με την οικονομική αρμοδιότητα που εκχωρείται κάθε φορά από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Οι σχετικές εντολές προμηθειών εκδίδονται με μέριμνα των αρμόδιων, από το νόμο, οργάνων. γ. Κατανέμουν την υλοποίηση του προγράμματος προμηθειών, που ανατέθηκε σε αυτούς, στις μονάδες και στις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτούς, με βάση τις εξουσιοδοτήσεις που τους παρέχει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας και εκδίδουν τα σχετικά Χρηματικά Εντάλλματα, (τακτικά - προπληρωμής) σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. δ. Κατακυρώνουν προμήθειες της αρμοδιότητάς τους και εγκρίνουν τις αντίστοιχες δαπάνες τους, μέσα στα όρια της οικονομικής αρμοδιότητας που εκχωρείται σε αυτούς από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. ε. Καθορίζουν ό,τι αφορά στη σύναψη ειδικών συμβάσεων για προμήθειες από το εξωτερικό, μετά από οδηγίες του αρμόδιου γενικού επιτελείου και μέσα στα όρια της οικονομικής αρμοδιότητας, που εκχωρεί σε αυτούς ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας. στ. Για προμήθεια υλικών που έχουν χαρακτηριστεί αρμοδίως κρίσιμα σύμφωνα με τον Κανονισμό Κοινής Ορολογίας των ΕΔ, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας εκδίδουν, χωρίς

τήρηση των διαδικασιών του νόμου αυτού, εντολές που απευθύνονται στις υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό, με βάση τις οδηγίες του αρμόδιου γενικού επιτελείου και σε έκδοση Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής, τα οποία εκδίδονται για αυτόν το σκοπό κατά τις ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις. Περαιτέρω μεριμνούν για την απόδοση λογαριασμού από τους υπολόγους των ανωτέρω (ΧΕΠ) σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις. ζ. Τηρούν στατιστικά στοιχεία κοστολόγησης των προμηθειών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους και υποβάλλουν αρμοδίως περιοδικές αναφορές για την ανάλωση των αντίστοιχων πιστώσεων, με βάση τις οδηγίες του αρμόδιου γενικού επιτελείου. η. Καταρτίζουν πίνακες από κατάλληλους αξιωματικούς ή και υπαλλήλους, από τους οποίους ορίζονται με κλήρωση, κάθε φορά που απαιτείται, τα μέλη των απαιτούμενων επιτροπών.

Άρθρο 10

Μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Οι μονάδες των ΕΔ με τα κατά νόμο αρμόδια όργανα που υπάγονται σε αυτές: α. Συγκεντρώνουν και υποβάλλουν ιεραρχικά τις ετήσιες ανάγκες τους σε υλικά, εργασίες και υπηρεσίες, για την υποστήριξη της αποστολής τους, σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται σε αυτές. β. Εγκρίνουν, σε βάρος των οικείων πιστώσεων, δαπάνες για προμήθειες μέσα στο χρηματικό όριο που καθορίζεται με ειδική εξουσιοδότηση προς αυτές. γ. Συγκροτούν επιτροπές αγορών, διενέργειας διαγωνισμών, εμπειρογνομόνων και ελέγχου παραλαβών προμηθειών της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με αυτά που καθορίζονται στο άρθρο 16. δ. Πραγματοποιούν τις προμήθειες που ανατίθενται σε αυτές με εξουσιοδότηση των Διοικήσεων στις οποίες υπάγεται κάθε μονάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για κάθε περίπτωση. ε. Ενεργούν για την έγκαιρη κατακύρωση των προμηθειών, την έγκριση και τον καταλογισμό των δαπανών που γίνονται για τις προμήθειες που πραγματοποιούνται από αυτές, σύμφωνα με τις διαταγές και οδηγίες που τους παρέχονται. στ. Τηρούν στατιστικά στοιχεία για την κοστολόγηση των προμηθειών τους και υποβάλλουν περιοδικές οικονομικές αναφορές διάθεσης των πιστώσεών τους. ζ. Εκτελούν τις προμήθειες, που ανατίθενται σε αυτές και διενεργούν τις σχετικές πληρωμές αρμοδιότητάς τους εκδίδοντας τα σχετικά χρηματικά εντάλματα (τακτικά και προπληρωμής), σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις. Περαιτέρω, παρέχουν οδηγίες για την έγκαιρη υλοποίηση των προβλεπόμενων διαδικασιών και μεριμνούν για την απόδοση λογαριασμού από τους υπόλογους των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις.

Άρθρο 11

1. Οι υπηρεσίες ακολούθων ή προμηθειών ή ενοποιημένων γραφείων προμηθειών των ΕΔ, που λειτουργούν στο εξωτερικό, εκτελούν τις εντολές προμηθειών της ΓΔΑΕΕ, των γενικών επιτελείων ή των κατωτέρων από αυτά κλιμακίων διοικήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στις υπηρεσίες αυτές
2. Αν οι υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων που βρίσκονται στο εξωτερικό δεν διαθέτουν χρηματικές διαχειρίσεις, τα ΧΕΠ, που εκδίδονται για την πληρωμή προμηθειών στο όνομα των προσώπων που υπηρετούν ή εκτελούν υπηρεσία στο εξωτερικό, μπορούν να ανέρχονται σε περισσότερα από ένα στο όνομα του ίδιου προσώπου, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν.2362 1995 και του ν.δ. 721 1970.

Άρθρο 12

1. Για την πραγματοποίηση των προμηθειών κάθε κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, συγκροτούνται μία ή

περισσότερες υπηρεσίες προμηθειών που αποτελούν υπηρεσίες οικονομικής μέριμνας και υπάγονται στο κλιμάκιο διοίκησης του οποίου τις προμήθειες πραγματοποιούν. Οι υπηρεσίες των Κλάδων των ΕΔ θα πρέπει να στελεχώνονται από αξιωματικούς απόφοιτους Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) ή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή από υπαλλήλους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σε θέσεις σχετικές με το κύριο έργο της υπηρεσίας. Ο μέγιστος χρόνος παραμονής του προσωπικού στις θέσεις αυτές δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα τρία συνεχόμενα έτη.

2. Σε κάθε υπηρεσία προμηθειών, εκτός από την πραγματοποίηση των προμηθειών του κλιμακίου διοίκησης στο οποίο υπάγεται, μπορεί να ανατίθεται και η πραγματοποίηση προμηθειών που είναι αρμοδιότητας άλλου ή άλλων φορέων, οποιουδήποτε κλιμακίου διοίκησης, με βάση μεθοδολογία που καθορίζεται κάθε φορά με διαταγές του αντίστοιχου γενικού επιτελείου των κλάδων ΕΔ
3. Οι υπηρεσίες προμηθειών πραγματοποιούν τις προμήθειες σύμφωνα με την εντολή διενέργειας της προμήθειας που εκδίδεται από τον αρμόδιο φορέα και περιέχει τα στοιχεία τα οποία αποτελούν τους βασικούς ειδικούς όρους συμφωνιών του διαγωνισμού. Σε περίπτωση επανάληψης του διαγωνισμού με μερική ή ολική διαφοροποίηση των ειδικών όρων, απαιτείται να προηγηθεί ανάλογη τροποποίηση της εντολής διενέργειας της προμήθειας.
4. Κάθε υπηρεσία προμηθειών, μέσω των τμημάτων της και των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών ή αγορών που συγκροτούνται κάθε φορά στο πλαίσιο αυτής, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α. Διενεργεί τις προμήθειες, σύμφωνα με τις εντολές που της παρέχονται αρμοδίως
  - β. Καθορίζει με εντολή της προς τις επιτροπές που υπάγονται σε αυτήν, με βάση τη σχετική κατά περίπτωση έγκριση της δαπάνης, τον τρόπο διενέργειας της προμήθειας, τον προσδιορισμό του υπό προμήθεια υλικού και παρακολουθεί την έγκαιρη εκτέλεση των προμηθειών που διενεργούνται από αυτήν
  - γ. Υποβάλλει στα αρμόδια όργανα του αντίστοιχου γενικού επιτελείου τα σχέδια προκηρύξεων, κατακυρωτικών αποφάσεων και συμβάσεων, για την άσκηση του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του ν.δ. 721 1970 περί προληπτικού ελέγχου.
  - δ. Εισηγείται έγκαιρα στον φορέα της οικονομικής αρμοδιότητας τη νόμιμη και κανονική κατακύρωση ή μη των προμηθειών με βάση τα αποτελέσματα της διενέργειας διαγωνισμών, τα στοιχεία των προσφορών και τα λοιπά έγγραφα των φακέλων των διαγωνισμών
  - ε. Συνάπτει τις αναγκαίες συμβάσεις, τις οποίες και διαβιβάζει στις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου και παραλαβών των υπό προμήθεια υλικών και υπηρεσιών, για τις περαιτέρω ενέργειες, καθώς και για τη χρηματική τακτοποίηση των δαπανών, για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών τους και για την απόδοσή τους στη συνέχεια
  - ζ. Τηρεί αρχείο κόστους και τιμών των υλικών και υπηρεσιών και ενημερώνει τη Διοίκηση για την πορεία της υλοποίησης των προμηθειών που υπάγονται στην αρμοδιότητά της

Άρθρο 13

1. Τα όργανα πραγματοποίησης των προμηθειών των ΕΔ διακρίνονται σε:
  - α. Γνωμοδοτικά
  - β. Εκτελεστικά
2. Τα γνωμοδοτικά όργανα είναι:
  - α. Η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών (ΚΓΕΠ)
  - β. Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ)
3. Τα όργανα εκτέλεσης, τα οποία πραγματοποιούν τις κάθε είδους προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων,

είναι:

- α. Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών
  - β. Οι επιτροπές διαπραγματεύσεων
  - γ. Οι επιτροπές αγορών υλικών, εργασιών και υπηρεσιών
  - δ. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των προμηθειών
  - ε. Οι επιτροπές εμπειρογνομόνων
  - ζ. Οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των προμηθειών
  - η. Οι επιτροπές αξιολόγησης και διαπραγμάτευσης αντισταθμιστικών ωφελημάτων (ΑΩ)
4. Με απόφαση του φορέα της οικονομικής αρμοδιότητας ή κατόπιν εξουσιοδότησής του, της ΓΔΑΕΕ ή κάθε Κλιμακίου Διοίκησης των ΕΔ που πραγματοποιεί προμήθειες, συγκροτούνται οι επιτροπές που προβλέπονται στην παράγραφο 3. Αυτές διακρίνονται σε κεντρικές και περιφερειακές και απαρτίζονται από τρία τουλάχιστον μέλη, που δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε περισσότερες από μία επιτροπή για κάθε συγκεκριμένη προμήθεια ούτε να αντικαθίστανται χωρίς αιτιολογημένη απόφαση του ως άνω φορέα που συγκρότησε την επιτροπή. Απαγορεύεται η συμμετοχή στις επιτροπές αυτών, που κατά οποιονδήποτε τρόπο έλαβαν μέρος στη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών και στην προβολή των επιχειρησιακών απαιτήσεων του υπό προμήθεια είδους.
5. Με την παραπάνω απόφαση ορίζονται:
- α. Τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη των επιτροπών από τους καταλληλότερους κατά περίπτωση αξιωματικούς ή και μόνιμους υπαλλήλους από αυτούς που υπηρετούν σε κάθε κλάδο των ΕΔ και εάν δεν επαρκούν αυτοί από Δόκιμους Εφέδρους Αξιωματικούς, Ανθυπασιούς, Μόνιμους Υπαξιωματικούς ή Εθελοντές Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) ή Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠΟΠ) ή και από ημερομίσθιους υπαλλήλους, μόνον ως μέλη επιτροπών αγορών μονάδων. Ειδικότερα οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβών συγκροτούνται κάθε φορά που απαιτείται και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του νόμου αυτού.
  - β. Η θητεία των παραπάνω μελών, δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα ενός έτους για κάθε μέλος. Εξαιρούνται τα μέλη των επιτροπών προμήθειας εξοπλιστικών προγραμμάτων των οποίων η θητεία είναι ίση με το χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση του ανατεθέντος έργου της συγκεκριμένης προμήθειας.
6. Τα όργανα που εισηγούνται την έγκριση και τον τρόπο υλοποίησης της προμήθειας δεν συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης αυτής
7. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή μέλους, της επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού ή αγοράς υλικού, καθώς και του αρμόδιου διαχειριστή του υλικού, στην επιτροπή παραλαβής του ίδιου υλικού και αντίστροφα
8. Στις υπηρεσίες των ΕΔ στο εξωτερικό της Χώρας, η θητεία των μελών των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών, για την πραγματοποίηση των προμηθειών του αρμόδιου φορέα ή και άλλων φορέων, δύναται να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους, για κάθε μέλος
9. Σε κάθε φορέα υλοποίησης μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών για την πραγματοποίηση των προμηθειών του αρμόδιου φορέα ή και άλλων φορέων, της οποίας η θητεία των μελών δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους
10. Οι συνεδριάσεις και η λειτουργία των ως άνω επιτροπών γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690 1999 ΦΕΚ 45 Α), όπως ισχύει κάθε φορά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος.
11. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 68 παρ. 1 του νόμου αυτού, αλλά και σε περίπτωση που από την προκήρυξη ή πρόσκληση προβλέπεται υποβολή πρότασης χρηματοδότησης αποπληρωμής, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, προκειμένου να αποφανθεί, μπορεί να συγκροτήσει επιτροπή

εμπειρογνομόνων αποτελούμενη από Αξιωματικούς ή υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή αν απαιτείται συναρμόδιων Υπουργείων με κ.υ.α.

Άρθρο 14

1. Στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) και στα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των ΕΔ, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και των Αρχηγών των κλάδων αντίστοιχα, συγκροτείται πενταμελής Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών (ΚΓΕΠ), που αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα τουλάχιστον μέλη, ανωτάτους ή ανωτέρους αξιωματικούς ή πολιτικούς υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν ειδικότητα ανάλογη με τη φύση των προμηθειών, οι οποίοι και δεν απαλλάσσονται από τα υπόλοιπα καθήκοντά τους. Στην ΚΓΕΠ ΓΔΑΕΕ για προμήθεια αμυντικού υλικού συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος του γενικού επιτελείου ή των γενικών επιτελείων επί διακλαδικής προμήθειας, ανάλογα με το είδος του προς προμήθεια υλικού. Στην ΚΓΕΠ των γενικών επιτελείων δύναται να συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕΕ.
2. Η ΚΓΕΠ της ΓΔΑΕΕ υπάγεται στον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, ο οποίος προεδρεύει αυτής. Η ΚΓΕΠ των κλάδων υπάγεται στον αρμόδιο Υπαρχηγό ή Διευθυντή Κλάδου του αρμόδιου γενικού επιτελείου, ο οποίος και προεδρεύει αυτής, τα δε μέλη αυτής δεν επιτρέπεται να μετέχουν στα όργανα εκτέλεσης προμηθειών.
3. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο εκάστοτε προϊστάμενος τμήματος του φορέα που διενεργεί την προμήθεια, ενώ καθήκοντα γραμματέα εκτελεί κατώτερος αξιωματικός. Ο εισηγητής και ο γραμματέας δεν αποτελούν μέλη της επιτροπής.
4. Η ΚΓΕΠ συνεδριάζει όπως ορίζεται από τη ΓΔΑΕΕ και από κάθε Γενικό Επιτελείο. Για την απαρτία, οι παρόντες πρέπει να είναι περισσότεροι από τους απόντες, οι δε αποφάσεις λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Τα ονόματα των μελών που μειοψηφήσαν, καθώς και η γνώμη αυτών, αναγράφονται στο Πρακτικό.
5. Η ΚΓΕΠ γνωμοδοτεί αιτιολογημένα και εγγράφως για τις παρακάτω περιπτώσεις προμηθειών, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της ΓΔΑΕΕ και των γενικών επιτελείων:
  - α. Για την προτίμηση ακριβότερης προσφοράς λόγω ποιοτικής υπεροχής ή συμφερότερων όρων του υπό προμήθεια είδους
  - β. Για την τροποποίηση των όρων σύμβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 63 του νόμου αυτού
  - γ. Για τη λύση σύμβασης για σπουδαίο λόγο ή για το ότι ο προμηθευτής κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή τέθηκε σε αναγκαστική διαχείριση
  - δ. Για την κήρυξη του προμηθευτή έκπτωτου από τα συμβατικά του δικαιώματα
  - ε. Για τη σύναψη, ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, Φυσικών ή Νομικών προσώπων του εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών, που αφορούν προμήθεια υλικών, εφοδίων ή παροχής κάθε φύσης υπηρεσιών αλληλοεξυπηρέτησης
  - ζ. Για το μόνιμο ή πρόσκαιρο αποκλεισμό προμηθευτή ή εργολάβου από τη συμμετοχή του σε προμήθειες των ΕΔ, για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 61 του νόμου αυτού
  - η. Για τις προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα κατά των αποφάσεων των επιτροπών διαγωνισμού που εκδίδονται, ύστερα από άσκηση ένστασης κατά το άρθρο 31 του νόμου αυτού
  - θ. Για κάθε άλλο θέμα, το οποίο, κατά την κρίση του φορέα που έχει την οικονομική αρμοδιότητα ή δικαιοδοσία πρέπει να παραπεμφθεί για γνωμοδότηση
6. Στις περιπτώσεις των εδαφίων γ , δ και στ της παραγράφου 5, η ΚΓΕΠ, μετά από αίτηση του προμηθευτή,

- καλεί αυτόν να παραστεί αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο και λαμβάνει υπόψη της τις εγγράφως διατυπωμένες απόψεις του, τις οποίες δύναται να του επιτρέψει να αναπτύξει και προφορικά
7. Η ΚΓΕΠ, μετά από αίτημά της, υποβοηθείται στο έργο της από την επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου 17 του νόμου αυτού, το πόρισμα της οποίας τίθεται υπόψη της επιτροπής

Άρθρο 15

1. Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών συγκροτούνται σε επίπεδα κλιμακίων διοίκησης ΕΔ, κατώτερων από τα Γενικά Επιτελεία, με διαταγή του αρμόδιου διοικητή, και απαρτίζονται από τον πρόεδρο και τρεις έως πέντε αξιωματικούς ή υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ειδικότητα ανάλογη της φύσης της προμήθειας που πρόκειται να εξετασθεί. Στις ΠΓΕΠ δύναται να συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕΕ.
2. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο εκάστοτε προϊστάμενος του αρμόδιου για τις προμήθειες τμήματος της διοίκησης το οποίο και μεριμνά για τη συγκέντρωση και την υποβολή των σχετικών θεμάτων στις συνεδριάσεις της επιτροπής
3. Καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε κατώτερο αξιωματικό. Ο εισηγητής και ο γραμματέας δεν είναι μέλη της επιτροπής.
4. Οι ΠΓΕΠ υπάγονται στον διοικητή του κλιμακίου διοίκησης των γενικών επιτελείων ΕΔ και συνεδριάζουν, όπως ορίζεται από κάθε Διοίκηση. Τα μέλη των ΠΓΕΠ δεν απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης των προμηθειών που κρίνονται.
5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 14 του νόμου αυτού

Άρθρο 16

1. Από τις επιτροπές της παρ. 3 του άρθρου 13 του νόμου αυτού εκείνες που διενεργούν διαγωνισμούς, διαπραγματεύσεις και αγορές, υπάγονται διοικητικά στις αρμόδιες για τις προμήθειες υπηρεσίες και έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α. Επιτροπές διαγωνισμών: (1) Διενεργούν τους διαγωνισμούς προμηθειών με βάση τους όρους συμφωνιών και τις διαδικασίες του νόμου αυτού. (2) Μεριμνούν για την εξέταση και την τεχνικοοικονομική αξιολόγηση των δειγμάτων και των στοιχείων που κατατίθενται και των όρων των προσφορών συνεκτιμώντας τα αντισταθμιστικά ωφελήματα, σύμφωνα με την παράγραφο 16 του άρθρου 27 του νόμου αυτού. (3) Αποφαίνονται για τον αποκλεισμό από το διαγωνισμό των υποψήφιων προμηθευτών εάν: α) η τεχνική προσφορά τους δεν έχει, μετά από γνώμη της επιτροπής εμπειρογνομόνων όπου αυτή έχει συγκροτηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, τους τεχνικούς όρους, και β) διαπιστωθεί η μη παραδεκτή, σύμφωνα με το νόμο και τους όρους της προκήρυξης, συμμετοχή αυτών στο διαγωνισμό. (4) Αξιολογούν οικονομικοτεχνικά τις προσφορές των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, αφού λάβουν υπόψη τους το πρακτικό της επιτροπής εμπειρογνομόνων όπου απαιτείται. Η αξιολόγηση με πλήρη αιτιολογία μπορεί να διαφέρει από την κρίση και τις διαπιστώσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων. (5) Εισηγούνται σχετικά με το αν είναι συμφέρουσες ή μη οι προσφορές που πρόκειται να κατακυρωθούν. (6) Κάθε φορά που ο διαγωνισμός διενεργείται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α, β, γ και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, διαιρούν την τιμή προσφοράς των προμηθευτών δια του επί τοις εκατό συντελεστή βαθμολογίας των επιτροπών εμπειρογνομόνων για τον προσδιορισμό της συμφερότερης προσφοράς, και εισηγούνται, σε συνδυασμό και με τα υπόλοιπα στοιχεία του διαγωνισμού, για την

κατακύρωση ή μη της προσφοράς. Εάν η επιτροπή εμπειρογνομόνων κρίνει μη παραδεκτή τεχνικώς την προσφορά υποψήφιου προμηθευτή και η επιτροπή διαγωνισμού έχει αντίθετη αιτιολογημένη γνώμη (παρ. 4), αναπέμπεται η περίπτωση στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων η οποία υποχρεούται να δεχθεί την προσφορά και να προχωρήσει στη βαθμολογία. (7) Στις προμήθειες αμυντικού υλικού η πλήρης αξιολόγηση των προσφορών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες επιτροπές διαγωνισμών σε συνάρτηση με το πρακτικό εμπειρογνομόνων και με τα υπόλοιπα στοιχεία των προσφορών, όπως η Ελληνική Προστιθέμενη Αξία (ΕΠΑ), οι δανειοδοτήσεις, τα αντισταθμιστικά ωφελήματα και οι άλλοι παράγοντες του άρθρου 56 του νόμου αυτού, καθώς επίσης και με τη χρήση, όταν από τους όρους των συμφωνιών προβλέπεται, του αναφερόμενου στο ίδιο άρθρο 56 τύπου υπολογισμού της συμφερότερης προσφοράς.

- β. Επιτροπές διαπραγματεύσεων: (1) Συγκροτούνται για προμήθειες που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου αυτού. (2) Διενεργούν την τεchnικοοικονομική αξιολόγηση της προσφοράς με βάση τους όρους συμφωνιών, τα πρακτικά αξιολόγησης των επιτροπών εμπειρογνομόνων και αντισταθμιστικών ωφελημάτων και εισηγούνται την κατακύρωση της προμήθειας. (3) Καταρτίζουν μετά από διαπραγματεύσεις τις σχετικές συμβάσεις και τις τροποποιήσεις αυτών, εφαρμόζοντας αναλογικά και όσα καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του νόμου αυτού. (4) Οι Επιτροπές αυτές συγκροτούνται από ανώτατους ή και ανώτερους αξιωματικούς ή και μόνιμους υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με απόφαση του οργάνου που έχει την οικονομική αρμοδιότητα ή του εξουσιοδοτημένου από αυτό οργάνου.
2. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των Προμηθειών υπάγονται στον διοικητή της αρμόδιας για κάθε περίπτωση διοίκησης, μονάδας ή υπηρεσίας κάθε κλάδου των ΕΔ ή της ΓΔΑΕΕ και έχουν τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 18 του νόμου αυτού
3. Για τον έλεγχο και την παραλαβή προμηθειών όλου ανεξαιρέτως του υλικού ή ορισμένων κατηγοριών από αυτό, που προορίζονται για τις μονάδες εφοδιασμού, είναι δυνατή η σύσταση επιτροπών ελέγχου και παραλαβών σε μόνιμη βάση, όπως προβλέπεται από την οργάνωση κάθε κλάδου των ΕΔ. Η θητεία των μελών δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους για κάθε μέλος. Εξαιρετικά η θητεία των μελών των επιτροπών ελέγχου και παραλαβής οπλικών συστημάτων διαρκεί μέχρι την οριστική παραλαβή τους.
4. Οι επιτροπές εμπειρογνομόνων και οι δευτεροβάθμιες επιτροπές Ελέγχου και παραλαβής συγκροτούνται κάθε φορά που απαιτείται και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18, αντιστοίχως του νόμου αυτού

Άρθρο 17

1. Στη ΓΔΑΕΕ και σε κάθε Γενικό Επιτελείο των κλάδων των ΕΔ ή σε κατώτερα κλιμάκια διοίκησης που πραγματοποιούν προμήθειες, σύμφωνα με τη μεταβιβαζόμενη κάθε φορά οικονομική αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, συγκροτούνται κατά περίπτωση, επιτροπές εμπειρογνομόνων από αξιωματικούς ή υπαλλήλους
2. Ειδικά για προμήθειες αμυντικού υλικού οι επιτροπές εμπειρογνομόνων δύναται να συγκροτούνται και από εκπροσώπους του αντίστοιχου γενικού επιτελείου για το οποίο πραγματοποιείται η προμήθεια. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπάρχει σχετική πρόβλεψη στους ειδικούς όρους του αντίστοιχου διαγωνισμού.
3. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται:
- α. Υποχρεωτικά εάν ο διαγωνισμός διενεργείται με βάση: (1) τεχνική προδιαγραφή ή τεχνική περιγραφή

της υπηρεσίας ή (2) τεχνική περιγραφή και δείγμα της υπηρεσίας ή (3) τεχνική προδιαγραφή και δείγμα του προμηθευτή

- β. Προαιρετικά σε όλες τις άλλες περιπτώσεις
4. Οι επιτροπές εμπειρογνομόνων έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- α. Προβαίνουν σε πλήρη τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, με βάση αντικειμενικά κριτήρια που καθορίζονται από τον αρμόδιο φορέα κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού ή τη διενέργεια της προμήθειας με άλλο τρόπο
  - β. Βαθμολογούν, στις περιπτώσεις υποχρεωτικής συγκρότησής τους, τα υλικά με αριθμητικό συντελεστή, επί τοις εκατό, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 56 του νόμου αυτού
  - γ. Αξιολογούν ή βαθμολογούν, στις υπόλοιπες περιπτώσεις, τις προσφορές των προμηθευτών σε συνάρτηση με τα τεχνικά και υπόλοιπα στοιχεία κάθε προμήθειας και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του νόμου αυτού
  - δ. Ελέγχουν και αξιολογούν τις κατασκευαστικές δυνατότητες των διαγωνιζομένων
  - ε. Συντάσσουν αιτιολογημένο πρακτικό στο οποίο αναφέρεται υποχρεωτικά και η γνώμη της μειοψηφίας

Άρθρο 18

1. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής προμηθειών, εκτός από τις αρμοδιότητες που καθορίζονται για αυτές στο άρθρο 16 του νόμου αυτού, έχουν επιπλέον και τις εξής:
- α. Παρακολουθούν λεπτομερώς και ελέγχουν την εκτέλεση των όρων των συμβάσεων ή παραγγελιών προμηθειών από το εσωτερικό ή το εξωτερικό, καθώς και των υποχρεώσεων της υπηρεσίας και των προμηθευτών ή εργολάβων, που απορρέουν από αυτές
  - β. Παρακολουθούν στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή την πρόοδο κατασκευής ή παραγωγής του υπό προμήθεια είδους με επισκέψεις όπου απαιτείται
  - γ. Προβαίνουν σε λειτουργικό έλεγχο του τελικού προϊόντος για τη διαπίστωση των προβλεπόμενων από τη σύμβαση επιδόσεων
  - δ. Εισηγούνται στη Διοίκηση τη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης όρου των συμφωνιών
  - ε. Προβαίνουν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση, σε ελέγχους, (μακροσκοπικούς, λειτουργικούς, επιχειρησιακούς κ.λπ.) του υπό προμήθεια υλικού, σε δειγματοληψία, ποσοτική και ποιοτική παραλαβή, με την παρουσία του προμηθευτή ή νόμιμου εκπροσώπου του. Αποστέλλουν για έλεγχο, στα αρμόδια στρατιωτικά εργοστάσια ή χημεία ή εργαστήρια ή σε ανάλογους κρατικούς φορείς και σε περίπτωση αδυναμίας των φορέων του Δημοσίου, σε εξειδικευμένους και επίσημα αναγνωρισμένους φορείς του ιδιωτικού τομέα, τα προβλεπόμενα δείγματα για τον ποιοτικό έλεγχο. Μετά τη λήψη των αποτελεσμάτων συντάσσουν τα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής ή απόρριψης, τα οποία αποστέλλουν στους παραλήπτες που καθορίζονται στο άρθρο 64 του νόμου αυτού.
  - ζ. Εισηγούνται την παραπομπή των διαφωνιών που αναφύονται μεταξύ προμηθευτών και υπηρεσίας στη δευτεροβάθμια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής προμηθειών, για θέματα τήρησης ή μη των όρων συμφωνιών ή συμβάσεων
  - η. Σε ειδικές περιπτώσεις ενισχύονται με έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες, των οποίων η γνώμη είναι συμβουλευτική
  - θ. Στις περιπτώσεις προμήθειας υλικών εγχώριας κατασκευής, όταν ο έλεγχος για την εξασφάλιση

ποιότητας, κόστους ποιότητας και ΕΠΑ των υλικών αυτών έχει διενεργηθεί από τη ΓΔΑΕΕ παραλαμβάνουν τα υλικά μετά από μακροσκοπικό και ποσοτικό έλεγχο και λαμβάνουν υπόψη τα σχετικά πιστοποιητικά της ΓΔΑΕΕ, που εκδίδονται για το σκοπό αυτόν, εκδίδουν δε το πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής ή απόρριψης, επιφυλασσόμενων των διατάξεων των άρθρων 38 και 39 του νόμου αυτού. Στις περιπτώσεις προμηθειών εξωτερικού, των οποίων ο ποιοτικός έλεγχος έχει ανατεθεί αρμοδίως σε αναγνωρισμένο ίδρυμα ή κρατικό φορέα, οι επιτροπές αυτές ενεργούν αναλόγως.

2. Για την εποπτεία και επίβλεψη του έργου των επιτροπών ελέγχου και παραλαβών προμηθειών μπορεί να συγκροτείται υπηρεσία ελέγχου των αναφερόμενων επιτροπών σε επίπεδο ΓΔΑΕΕ και γενικού επιτελείου κάθε κλάδου των ΕΔ ή σε άλλα κλιμάκια διοίκησης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ορίζονται τα θέματα που αφορούν τη σύνθεση, τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την Υπηρεσία Ελέγχου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Άρθρο 19

1. Για την κάλυψη των αναγκών των ΕΔ σε υλικά και εφόδια συντάσσεται από κάθε Γενικό Επιτελείο των ΕΔ, το ΓΕΕΘΑ και τη ΓΔΑΕΕ, ετήσιο, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα πρόγραμμα προμηθειών, το οποίο, μετά την έγκρισή τους, και την ένταξή τους, στον ειδικό προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, αποτελούν τη βάση πραγματοποίησης των προμηθειών των ΕΔ
2. Στο ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών, στο πλαίσιο του σχετικού μεσοπρόθεσμου προγράμματος, περιλαμβάνονται:
  - α. Απαιτήσεις που ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις του ισχύοντος προγράμματος λειτουργίας, για την υποστήριξη της οροφής προσωπικού και της δομής δυνάμεων που έχει εγκριθεί για το έτος που σχεδιάζεται ο προϋπολογισμός
  - β. Απαιτήσεις που ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις του αντίστοιχου έτους του 5ετούς προγράμματος για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των ΕΔ
  - γ. Απαιτήσεις για τη συγκρότηση αποθεμάτων πολεμικών και επιστράτευσης από τον καιρό της ειρήνης
3. Οι φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μετά από οδηγίες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ), συγκεντρώνουν έγκαιρα τις απαιτήσεις για κάθε είδους προμήθειες για το πρόγραμμα του επόμενου οικονομικού έτους και τις διατυπώνουν στη μορφή με την οποία καταρτίζεται ο Κρατικός Προϋπολογισμός
4. Οι απαιτήσεις αυτές εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα των φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και διαμορφώνονται τελικά σε αναλυτικούς πίνακες, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα παρακάτω:
  - α. Πλήρη στοιχεία αναγνώρισης του υλικού
  - β. Μονάδα μέτρησης

- γ. Ποσότητα που προβλέπεται από κλίμακες ή συνθέσεις υλικών, η οποία αναμένεται από άλλα προγράμματα προμηθειών και είναι απαραίτητη κατά τη διάρκεια του έτους που αναφέρεται
  - δ. Προτεραιότητα και επιθυμητό χρονοδιάγραμμα της προμήθειας
  - ε. Τιμή μονάδας από αρχείο συγκεκριμένου έτους
  - ζ. Εκτιμώμενο κόστος για κάθε είδος
  - η. Τρόπο προσδιορισμού των υλικών όπως καθορίζεται στο άρθρο 3 του νόμου αυτού
  - θ. Άλλα στοιχεία απαραίτητα κατά περίπτωση
5. Οι απαιτήσεις σε ανταλλακτικά και αναλώσιμα υλικά, εκτιμώνται συγκεντρωτικά ανάλογα με την αξία και την κατηγορία με βάση τα στοιχεία πρόβλεψής τους
  6. Για εργασίες, εργολαβίες και παροχή υπηρεσιών, απαιτείται πλήρης αιτιολόγηση των αναγκών κατά περίπτωση
  7. Για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών των ΕΔ, που δεν μπορούν να προβλεφθούν κατά την κατάρτιση του ετήσιου τακτικού προγράμματος, συντάσσεται έκτακτο πρόγραμμα προμηθειών, στην κατάρτιση του οποίου εφαρμόζονται αναλογικά αυτά που καθορίζονται με το άρθρο αυτό
  8. Για την κάλυψη αναγκών που επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο σε κάθε κατηγορία προμηθειών, συντάσσονται μακροχρόνια προγράμματα, για την κατάρτιση και έγκριση των οποίων εφαρμόζονται αναλογικά αυτά που καθορίζονται στο άρθρο αυτό και στο επόμενο επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 1 του νόμου αυτού
  9. Τα τακτικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα προμηθειών συντάσσονται από τους φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και περιλαμβάνουν το αμυντικό υλικό. Οι διαδικασίες σύνταξης και έγκρισης των εν λόγω προγραμμάτων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.
  10. Έκτακτες ανάγκες σε υλικά εξοπλιστικών προγραμμάτων, που είναι αδύνατον να προβλεφθούν στα τακτικά μεσοπρόθεσμα προγράμματα, ικανοποιούνται με τη σύνταξη έκτακτου προγράμματος προμηθειών, και με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 9 του άρθρου αυτού

Άρθρο 20

1. Το ετήσιο τακτικό ή έκτακτο πρόγραμμα προμηθειών, μετά την έγκρισή του από τον αρμόδιο φορέα της παραγράφου 1 του άρθρου 19, διαβιβάζεται στη ΓΔΟΣΥ με εισηγητική έκθεση για την ένταξή του στον ειδικό Προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Τα τακτικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα, καθώς και τα έκτακτα εγκρίνονται από το ΚΥΣΕΑ.
2. Τα τακτικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα προμηθειών και οι έκτακτες ανάγκες σε υλικά εξοπλιστικών προγραμμάτων που δεν προβλέφθηκαν στα εν λόγω προγράμματα, από τα οποία απορρέουν υποχρεώσεις που προβλέπεται ότι θα βαρύνουν εξ ολοκλήρου ή τμηματικά τα επόμενα οικονομικά έτη, υποβάλλονται για έγκριση στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2362 1995 (ΦΕΚ 247 Α) από τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 19 του νόμου αυτού, για τις προμήθειες της αρμοδιότητάς τους. Το πρόγραμμα που αφορά προμήθειες του λοιπού υλικού και εφοδίων της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου αυτού διαβιβάζεται στον κεντρικό φορέα εκτέλεσης προμηθειών για ένταξή του στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Άρθρο 21

1. Οι προμήθειες της ΓΔΑΕΕ, του ΓΕΕΘΑ και των κλάδων των ΕΔ, πραγματοποιούνται από τη ΓΔΑΕΕ τα αρμόδια Γενικά Επιτελεία και από τα κατώτερα από τα Γενικά Επιτελεία κλιμάκια διοίκησης των ΕΔ, που έχουν οικονομική αρμοδιότητα σύμφωνα με αυτά που καθορίζονται στο νόμο αυτόν
2. Πριν από την πραγματοποίηση οποιασδήποτε προμήθειας, απαιτείται η έγκριση του φορέα που έχει δικαιοδοσία, κατόπιν εισήγησης του οργάνου που έχει οικονομική αρμοδιότητα με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 721 1970 (ΦΕΚ 251 Α 16.23 11 1970). Η έγκριση παρέχεται προς τα όργανα εκτέλεσης των προμηθειών μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών οικονομικής μέριμνας κάθε κλάδου των ΕΔ ανάλογα με τις ανάγκες τους. Ειδικότερα:
  - α. Έγκριση για πραγματοποίηση προμήθειας, μέσα στα όρια των πιστώσεων που μεταβιβάζονται, για την ικανοποίηση τακτικών και συνηθισμένων αναγκών λειτουργικότητας καθεμία από τις μονάδες των ΕΔ και
  - β. Έγκριση ορισμένης προμήθειας για την ικανοποίηση αναγκών μίας ή περισσότερων μονάδων ενός κλάδου ή και των τριών κλάδων των ΕΔ, μέσα στα όρια της χρονικής διάρκειας του κάθε Προγράμματος Προμήθειας
3. Για τις προμήθειες των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προγραμμάτων εξοπλισμών απαιτείται η αρχική έγκριση (έγκριση αναγκαιότητας - σκοπιμότητας) πραγματοποίησης αυτών, που παρέχεται ως ανωτέρω, με μέριμνα των γενικών επιτελείων και του ΓΕΕΘΑ στη ΓΔΑΕΕ
4. Με φροντίδα του αρμόδιου οργάνου οικονομικής μέριμνας κάθε κλάδου των ΕΔ εκδίδεται η εντολή διενέργειας της προμήθειας

Άρθρο 22

1. Η διενέργεια κάθε διαγωνισμού με έγγραφες προσφορές ανακοινώνεται με προκήρυξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται, όπως ορίζεται στο άρθρο 23. Η προκήρυξη περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:
  - α. Ημερομηνία και τόπο διενέργειας του διαγωνισμού
  - β. Σαφή περιγραφή και ποσότητα του είδους που είναι αντικείμενο της προμήθειας
  - γ. Τύπο υπολογισμού των στοιχείων που συνεκτιμώνται για τον προσδιορισμό της συμφερότερης προσφοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 19 του άρθρου 56 του νόμου αυτού
  - δ. Υπηρεσία ή αρχή που εκτελεί το διαγωνισμό
  - ε. Υπηρεσία ή το γραφείο, στο οποίο μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να απευθύνονται για να λαμβάνουν πληροφορίες ή όρους συμφωνιών για το διαγωνισμό εντός συγκεκριμένων προθεσμιών
  - ζ. Είδος του διαγωνισμού
  - η. Κριτήρια κατακύρωσης της προμήθειας (χαμηλότερη τιμή ή συμφερότερη προσφορά)
  - θ. Ο,τιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο
2. Το αντικείμενο του διαγωνισμού περιλαμβάνεται αυτούσιο ή κατά τρόπο αντιπροσωπευτικό στην περίληψη της προκήρυξης
3. Η προκήρυξη μπορεί να περιλαμβάνει και περισσότερους από έναν διαγωνισμούς που διενεργούνται στα Γραφεία της ίδιας υπηρεσίας

Άρθρο 23

1. Η περίληψη της προκήρυξης στον ανοικτό διαγωνισμό δημοσιεύεται:
  - α. Από μία φορά σε τρεις ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας. Περίληψη της

προκήρυξης δημοσιεύεται στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημόσιων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

- β. Με ανάρτηση έξω από τα Γραφεία της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό
  - γ. Με δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας
  - δ. Με αποστολή στα εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια, στον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ), συλλόγους εσωτερικού ή εξωτερικού, που υπάρχουν σε κάθε τόπο
  - ε. Με αποστολή σε Ξένες Πρεσβείες που λειτουργούν στη χώρα
  - ζ. Με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο επικοινωνίας, κατά την κρίση της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου
2. Ενδεχόμενη αναβολή διαγωνισμού, με τη νέα προθεσμία διεξαγωγής του, δημοσιεύεται όπως η αρχική προκήρυξη. Οι προθεσμίες καθορίζονται στο άρθρο 24 του νόμου αυτού.
  3. Οι δαπάνες για τη δημοσίευση της προκήρυξης στον Ελληνικό Τύπο βαρύνουν το Δημόσιο

Άρθρο 24

1. Στον ανοικτό διαγωνισμό:
  - α. Η προθεσμία για τη διενέργεια του ανοικτού διαγωνισμού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των πενήντα δύο ημερών από την τελευταία δημοσίευση της προκήρυξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23
  - β. Εφόσον, από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές, ζητηθούν έγκαιρα τα σχετικά με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό έγγραφα, αυτά παραδίδονται ή αποστέλλονται σε αυτούς μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης
  - γ. Εφόσον ζητηθούν εγκαίρως συμπληρωματικές πληροφορίες, σχετικές με τα έγγραφα του διαγωνισμού, αυτές παρέχονται το αργότερο έξι ημέρες, πριν από την ημερομηνία που έχει ορισθεί για την υποβολή των προσφορών
2. Στους διαγωνισμούς με περιορισμένη συμμετοχή εφαρμόζονται αναλόγως οι προθεσμίες των ανοικτών διαγωνισμών
3. Με απόφαση του φορέα της οικονομικής αρμοδιότητας, μπορεί να μετατίθεται η ημερομηνία της υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή της διενέργειας διαγωνισμού, με ή χωρίς τροποποιήσεις των όρων της πρόσκλησης ή της προκήρυξης. Όταν η μετάθεση γίνεται χωρίς τροποποίηση των όρων της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, η νέα ημερομηνία ορίζεται με την παραπάνω απόφαση. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την τελευταία διατύπωση που ακολουθήθηκε. Όταν η μετάθεση γίνεται με τροποποίηση των όρων της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, ακολουθείται εκ νέου ο τύπος και η προθεσμία της παρ. 1α του άρθρου αυτού.
4. Ο υπολογισμός των προθεσμιών γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ΑΚ

Άρθρο 25

1. Οι υποχρεώσεις αυτών που συμμετέχουν σε διαγωνισμό προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων και οι όροι διενέργειάς τους, περιλαμβάνονται αναλυτικά στην προκήρυξη του διαγωνισμού
2. Η προκήρυξη του διαγωνισμού περιλαμβάνει Γενικούς Όρους, οι οποίοι ισχύουν αμετάβλητοι για όλους ανεξαιρέτως τους διαγωνισμούς των ΕΔ και Ειδικούς Όρους, οι οποίοι συντάσσονται σε κάθε περίπτωση προμήθειας και συμπληρώνονται σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου φορέα κάθε κλάδου των ΕΔ που

εντέλλεται το διαγωνισμό

3. Το κείμενο της προκήρυξης διατίθεται στους υποψηφίους ή στον υποψήφιο προμηθευτή με καταβολή τιμήματος που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση της ΓΔΟΣΥ και αποδίδεται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου των ΕΔ επ ωφελεία του οποίου διενεργείται η προμήθεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΝΣΦΡΑΓΙΣΤΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Άρθρο 26

1. Δικαίωμα συμμετοχής στις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν:
  - α. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα
  - β. Κοινοπραξίες προμηθευτών
2. Εφόσον οι προμηθευτές συμμετέχουν στους διαγωνισμούς με εκπρόσωπό τους, υποβάλλουν μαζί με την προσφορά παραστατικό εκπροσώπησης
  - α. Οι Έλληνες πολίτες: (1) Εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο διαγωνισμό. (2) Απόσπασμα ποινικού μητρώου, του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν καταδικάσθηκαν σε ποινή που συνεπάγεται τις εκπώσεις του άρθρου 59 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα. (3) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, του τελευταίου εξαμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε κατάσταση πτώχευσης, σε εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ή σε άλλη ανάλογη κατάσταση και επίσης δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή έκδοσης απόφασης αναγκαστικής εκκαθάρισης ή αναγκαστικής διαχείρισης ή σε άλλη ανάλογη διαδικασία. (4) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από το οποίο να προκύπτει ότι είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού. Σε περίπτωση εγκατάστασής τους στην αλλοδαπή, τα δικαιολογητικά των παραπάνω εδαφίων (3) και (4) εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένοι, και από τις αρμόδιες αρχές της χώρας αυτής. (5) Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο θα πιστοποιείται η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους ή βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος από αρμόδια Δημόσια Αρχή τα οποία πρέπει να έχουν εκδοθεί το πολύ έξι μήνες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού. (6) Στις προμήθειες αμυντικού υλικού απαιτείται η υποβολή μαζί με την προσφορά και βεβαίωση περί εγγραφής του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό στο Μητρώο Εγχώριων Κατασκευαστών Κυρίου και Λοιπού Υλικού Εξοπλιστικών Προγραμμάτων που τηρείται από τη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ).
  - β. Οι αλλοδαποί: (1) Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό. (2) Απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ισοδύναμο εγγράφου αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής Αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν καταδικάσθηκαν σε αδικήματα αντίστοιχα των εμπορίας ναρκωτικών ουσιών, κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, απιστίας και εγκλημάτων κατά της ζωής της ποινικής νομοθεσίας της χώρας τους. (3) Πιστοποιητικό της κατά περίπτωση αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν οι περιπτώσεις (3) και (4) του εδαφίου α του άρθρου αυτού. (4) Πιστοποιητικό της αρμόδιας Αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, περί εγγραφής τους στα μητρώα του οικείου Επιμελητηρίου ή σε ισοδύναμες επαγγελματικές

οργανώσεις.

- γ. Τα νομικά πρόσωπα ημεδαπά ή αλλοδαπά: Τα παραπάνω δικαιολογητικά των εδαφίων α ή β , καθώς και απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ισοδύναμου προς τούτο εγγράφου του νόμιμου εκπροσώπου τους
  - δ. Οι κοινοπραξίες που υποβάλλουν κοινή προσφορά: Τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε προμηθευτή που συμμετέχει στην Κοινοπραξία
  - ε. Οι εμπορικοί αντιπρόσωποι στην Ελλάδα των αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων: (1) Πιστοποιητικό του αρμόδιου Επιμελητηρίου ότι είναι αναγνωρισμένοι εμπορικοί αντιπρόσωποι και κατέχουν τα προσόντα που απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις. (2) Δικαιολογητικά του Οίκου από τα οποία να είναι εμφανές ότι αυτοί είναι οι αντιπρόσωποι του κατά το χρονικό διάστημα του διαγωνισμού. (3) Βεβαίωση αρμόδιας Αρχής της Χώρας του Οίκου, θεωρημένη από την αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή, για την ύπαρξη και τη λειτουργία του Οίκου.
  - ζ. Οι αντιπρόσωποι κατασκευαστών προσκομίζουν, επιπλέον, και βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου ότι τα προσφερόμενα από αυτούς υλικά, που πρέπει να αναγράφονται με πλήρη στοιχεία αναγνώρισης στη βεβαίωση, είναι γνήσια και πρόσφατης κατασκευής, ο χρόνος της οποίας θα ορίζεται στους ειδικούς όρους της προκήρυξης
  - η. Οι αντιπρόσωποι αναγνωρισμένων εμπορικών οίκων θα προσκομίζουν, επιπλέον, και επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας της κατασκευάστριας εταιρίας, προς τον Οίκο τον οποίο εκπροσωπούν ότι επιτρέπει την εμπορία των προϊόντων της
3. Εάν σε κάποια Χώρα δεν είναι δυνατόν να εκδοθούν τα παραπάνω έγγραφα ή αυτά που μπορούν να εκδοθούν δεν καλύπτουν όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορεί να αντικατασταθούν από υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή που γίνεται ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου της χώρας του
4. Τα παραπάνω δικαιολογητικά, εκτός από την εγγυητική επιστολή συμμετοχής που τοποθετείται στο φάκελο της οικονομικής προσφοράς, τοποθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο. Τα δικαιολογητικά αυτά, με εξαίρεση την εγγυητική επιστολή συμμετοχής, μπορεί να μην υποβάλλονται μαζί με την προσφορά, εφόσον έχουν κατατεθεί σε προγενέστερο χρόνο στην ίδια υπηρεσία και δεν έχει λήξει η ισχύς τους. Περί τούτου γίνεται ρητή μνεία στην προσφορά.
5. Τα εν λόγω δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα, τα δε ξένης προέλευσης να είναι επισήμως μεταφρασμένα και επικυρωμένα. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο διαγωνισμό πρέπει να είναι πρωτότυπη.
6. Η παράλειψη προσκόμισης κάποιου από τα δικαιολογητικά κατά περίπτωση μαζί με την προσφορά συνεπάγεται την απόρριψή της ως απαράδεκτης

Άρθρο 27

1. Οι έγγραφες προσφορές όσων συμμετέχουν σε διαγωνισμό προμηθειών πρέπει, επί ποινή απορρίψεως:
- α. Να είναι σφραγισμένες
  - β. Να μην έχουν ξυσίματα, σβησίματα, υποσημειώσεις ή υστερόγραφα, μεσόστοιχα, παρεμβολές, κενά, συγκοπές και συντμήσεις, που να μπορούν να θέσουν σε αμφιβολία τους όρους, τις τιμές ή την ταυτότητα των προμηθευτών, εκτός εάν έχουν επικυρωθεί κανονικά από τους προμηθευτές ή τους νόμιμους πληρεξούσιους τους που τις υπογράφουν
  - γ. Να αναγράφουν τις προσφερόμενες τιμές καθαρά, ολογράφως και αριθμητικά
  - δ. Να αναγράφουν την ακριβή διεύθυνση του καταστήματος και της κατοικίας του προμηθευτή, το

τηλέφωνο (FAX, e-mail εφόσον υπάρχουν) και τα στοιχεία της ταυτότητάς του

- ε. Να είναι σαφείς και πλήρεις
  - ζ. Να περιέχουν δήλωση αυτών που συμμετέχουν ότι έλαβαν γνώση των Γενικών και Ειδικών Όρων συμφωνιών και ότι αποδέχονται αυτούς πλήρως και ανεπιφύλακτα, καθώς και τις ισχύουσες διατάξεις που αφορούν τις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων
  - η. Να αναγράφουν τα ποσοστά αυξομείωσης των υπό προμήθεια ποσοτήτων που αναφέρονται στους ειδικούς όρους της προκήρυξης, τα οποία δεν υπερβαίνουν το 30%
  - θ. Να περιλαμβάνουν το δικαίωμα προαίρεσης (OPTION), όταν αυτό απαιτείται με τους ειδικούς Όρους συμφωνιών σύμφωνα με το άρθρο 47
2. Προσφορά που υποβάλλεται υπό αίρεση ή που δεν είναι σύμφωνη με τους ουσιώδεις όρους των συμφωνιών απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ως ουσιώδεις όροι νοούνται οι Γενικοί Όροι του διαγωνισμού και από τους Ειδικούς Όρους εκείνοι που ορίζονται στην προκήρυξη.
  3. Η τιμή της προσφοράς πρέπει να δίνεται σε ευρώ για κάθε μονάδα του είδους που ζητείται και με παράδοσή του ελεύθερου στις αποθήκες των Ενόπλων Δυνάμεων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τους Ειδικούς Όρους. Για προμήθειες από Χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, η τιμή προσφοράς μπορεί να δίνεται είτε σε ευρώ είτε σε νόμισμα της χώρας προέλευσης των υλικών είτε σε δολάρια Η.Π.Α., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της υπηρεσίας που διενεργεί την προμήθεια και έγκριση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα και με παράδοση των υλικών ελεύθερων στις αποθήκες των Ενόπλων Δυνάμεων ή με όρους των εκάστοτε ισχυόντων Διεθνών Εμπορικών Όρων [INCOTERMS (International Commercial Terms)] που προβλέπονται στους Ειδικούς Όρους Συμφωνιών. Προσφορά για εγχώριο προϊόν που περιέχει τιμή σε συνάλλαγμα ή με ρήτρα συναλλάγματος, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου για την αξιολόγηση των προσφορών οργάνου.
  4. Οι προσφορές για αμυντικό υλικό που δεν παράγεται στην Ελλάδα, περιλαμβάνουν υποχρεωτικά το ποσοστό της εγχώριας βιομηχανικής συμμετοχής στην κατασκευή των υλικών, εφόσον αυτό προβλέπεται στους ειδικούς όρους συμφωνιών. Το δηλούμενο ποσοστό της εγχώριας βιομηχανικής συμμετοχής, ορίζεται στους ειδικούς όρους συμφωνιών κατόπιν απόφασης από τον έχοντα την οικονομική αρμοδιότητα, και οι αναθέσεις υποκατασκευαστικού έργου που προτείνονται, γίνονται αποδεκτές προς αξιολόγηση μόνο με την προσκόμιση σχετικών συμβάσεων με εγχώριες Βιομηχανίες, οι οποίες είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού της ΓΔΑΕΕ. Στις συμβάσεις αυτές θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι υποχρεώσεις και δεσμεύσεις των μερών, οι ποινικές ρήτρες, το αντικείμενο αυτών, τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, οι τιμές και η ΕΠΑ που δεν πρέπει να είναι μικρότερη του 35% της αξίας των υλικών που παράγονται στην εγχώρια βιομηχανία - βιοτεχνία.
  5. Στους Ειδικούς Όρους και στις συμβάσεις καθορίζονται οι νόμιμες κρατήσεις υπέρ Δημοσίου, υπέρ νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή Οργανισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, καθώς και άλλα έξοδα προμήθειας, τα οποία βαρύνουν τον προμηθευτή
  6. Όταν από τους όρους συμφωνιών απαιτούνται ανταλλακτικά και εξοπλισμός, μέσα και υπηρεσίες αρχικής υποστήριξης για τα προσφερόμενα υλικά, τούτα καθορίζονται βάσει της επιθυμητής διαθεσιμότητας των υλικών, των απαιτήσεων συντήρησης και άλλων παραμέτρων χρησιμοποίησης ή εκμετάλλευσης, οι οποίες ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας στην αρχική έγκριση προμήθειας
  7. Προκειμένου για προμήθειες από μη εγχώριους προμηθευτές, δύναται να καθορίζεται στη σύμβαση η

πληρωμή σε καθαρές τιμές, με βάση το προτιμολόγιο ή την προσφορά του αλλοδαπού οικονομικού φορέα, οπότε οι κρατήσεις ή εισφορές, που καθορίζονται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις στη συμβατική αξία του υλικού υπέρ του Δημοσίου και τρίτων, καθώς και τα υπόλοιπα έξοδα στο εσωτερικό, προσαυξάνουν τη σχετική δαπάνη, σύμφωνα με τα ποσοστά που αναλογούν, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού των κλάδων των ΕΔ και καταβάλλονται σε ευρώ

8. Όρος στην προσφορά που αφορά την αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψή της, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τους όρους προκήρυξης του διαγωνισμού. Προσφορά με όρο για έκπτωση στην τιμή, με την αίρεση της επίσηυσης της κατακύρωσης του διαγωνισμού απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
9. Προσφορές για αμυντικό υλικό εγχώριας κατασκευής περιλαμβάνουν υποχρεωτικά το ποσοστό της ΕΠΑ που είναι τουλάχιστον ίση με το 35% της αξίας του
10. Ειδικά για τις προσφορές των Ενώσεων Προμηθευτών ή των Κοινοπραξιών ορίζονται τα εξής:
  - α. Υποβάλλουν κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους προμηθευτές που συμμετέχουν στην κοινοπραξία είτε από εκπρόσωπό της εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να αναγράφεται η ποσότητα του υλικού ή το μέρος αυτού που αντιστοιχεί στον καθένα στο σύνολο της προσφοράς.
  - β. Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της κοινοπραξίας ευθύνεται εις ολόκληρο. Σε περίπτωση κατακύρωσης της προμήθειας, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.
  - γ. Εάν λόγω αδυναμίας για οποιονδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της κοινοπραξίας αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας κατά το χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή
  - δ. Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους
  - ε. Τα υπόλοιπα μέλη της κοινοπραξίας και στις δύο περιπτώσεις των εδαφίων γ και δ μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση του μέλους. Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση του αρμόδιου φορέα που εγκρίνει την προμήθεια ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ.
11. Μετά την κατάθεση της προσφοράς, δεν γίνεται αποδεκτή, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη κάθε διευκρίνιση, τροποποίηση ή απόκρουση όρου της προκήρυξης ή της πρόσκλησης ή της προσφοράς. Διευκρινίσεις μετά την κατάθεση της προσφοράς δίνονται μόνον όταν ζητούνται από την αρμόδια επιτροπή είτε ενώπιόν της είτε ύστερα από έγγραφο της υπηρεσίας. Από τις διευκρινίσεις που δίνονται σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία που ζητήθηκαν.
12. Οι προσφορές υποβάλλονται μέσα σε φάκελο σφραγισμένο, ο οποίος φέρει ευκρινώς τις ακόλουθες ενδείξεις:
  - α. Τη λέξη «Προσφορά»
  - β. Τον πλήρη τίτλο της αρμόδιας υπηρεσίας που διενεργεί την προμήθεια
  - γ. Τον αριθμό της προκήρυξης
  - δ. Την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού
  - ε. Τα στοιχεία του αποστολέα
13. Μέσα στο φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα σχετικά με την προσφορά στοιχεία και ειδικότερα:
  - α. Εάν ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, όλα τα ζητούμενα δικαιολογητικά τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο μέσα στον κυρίως φάκελο, με την ένδειξη

«Δικαιολογητικά Διαγωνισμού». Τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά». Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται επί ποινή απόρριψης, σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο επίσης μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά». Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής τοποθετείται στο φάκελο της οικονομικής προσφοράς, ενώ στο φάκελο των δικαιολογητικών της προσφοράς τοποθετείται μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή του ν. 1599 1986 ότι η προβλεπόμενη από την προκήρυξη εγγυητική επιστολή συμμετοχής περιλαμβάνεται στο φάκελο οικονομικής προσφοράς.

- β. Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη συμφερότερη προσφορά, όλα τα ζητούμενα δικαιολογητικά τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Διαγωνισμού». Τα τεχνικά, καθώς και τα λοιπά στοιχεία της προσφοράς, όπως κατατάσσονται στις ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 57 του παρόντος, τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο, μέσα στον κυρίως φάκελο, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά». Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς, τοποθετούνται, επί ποινή απόρριψης, σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο, επίσης μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά». Η εγγύηση συμμετοχής τοποθετείται στο φάκελο της οικονομικής προσφοράς, ενώ στο φάκελο δικαιολογητικών της προσφοράς τοποθετείται μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή του ν. 1599 1986 ότι η προβλεπόμενη από την προκήρυξη Εγγυητική Συμμετοχής περιλαμβάνεται στο φάκελο οικονομικής προσφοράς.
14. Οι φάκελοι των δικαιολογητικών, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς πρέπει να φέρουν και τις ενδείξεις του κυρίως φακέλου
15. Εάν τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς δεν είναι δυνατόν, λόγω μεγάλου όγκου, να τοποθετηθούν στον κυρίως φάκελο, τότε αυτά συσκευάζονται ιδιαίτερα και ακολουθούν τον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Παράρτημα Προσφοράς» και τις λοιπές ενδείξεις του κυρίως φακέλου
16. Για προμήθειες αμυντικού υλικού από το εξωτερικό ή υλικού που η αξία του εισαγόμενου μέρους του υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται από τις διαταγές του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κάθε φορά, κατατίθεται στη ΓΔΑΕΕ ταυτόχρονα και προσφορά ΑΩ. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διαχείριση των ΑΩ, τους όρους συμφωνιών, τον τρόπο και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, τη διαδικασία σύναψης των συμβάσεων ΑΩ, τους όρους εκτέλεσης αυτών, τις κυρώσεις από τη μη εκτέλεσή τους και κάθε άλλο συναφές θέμα. Η κατάρτιση της σχετικής σύμβασης ΑΩ γίνεται ταυτόχρονα με την κατάρτιση της κύριας σύμβασης αμυντικού υλικού.
17. Σχετικά με την κατασκευή, παραγωγή και προέλευση των υλικών ορίζονται τα εξής:
- α. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να αναφέρουν στις προσφορές τους τη χώρα προέλευσης και κατασκευής των υλικών σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Ο προσφέρων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο στο οποίο κατασκευάζονται τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του. Εφόσον για την παραγωγή του τελικού προϊόντος μεσολαβούν διάφορες φάσεις κατασκευής πρέπει να δηλώνεται στην προσφορά το κατά περίπτωση εργοστάσιο και ο τόπος εγκατάστασής του, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση της τιμής του τελικού προϊόντος για καθεμία από αυτές τις φάσεις όπου τούτο απαιτείται από τους όρους της προκήρυξης. Προσφορά στην οποία δεν υπάρχει η παραπάνω δήλωση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Μετά την υποβολή της προσφοράς απαγορεύεται η αλλαγή του εργοστασίου που δηλώθηκε. Αν διαπιστωθεί από την υπηρεσία ανυπαρξία του εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά, η προσφορά απορρίπτεται και στον προσφέροντα επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ ποινή αποκλεισμού από τις προμήθειες των ΕΔ, μετά από γνώμη του

αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού οργάνου. Παράλληλα για το συγκεκριμένο Έλληνα προμηθευτή ενημερώνεται αρμοδίως το Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού που τηρείται από τη ΓΔΑΕΕ. Η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη και όταν στο εργοστάσιο που δηλώνεται για την κατασκευή μερικής ή ολικώς των υλικών έχει επιβληθεί ποινή αποκλεισμού από τους διαγωνισμούς των ΕΔ που ισχύει κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.

- β. Όταν οι συμμετέχοντες δεν κατασκευάσουν τα υλικά μερικής ή ολικώς σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των παραπάνω στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στην προσφορά, πρέπει να επισυνάψουν σε αυτή και υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του εργοστασίου στο οποίο θα κατασκευαστούν τα υλικά με την οποία δηλώνεται ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση
- γ. Μετά την υπογραφή της κατακυρωτικής απόφασης και τη σύναψη της σύμβασης δεν επιτρέπεται η αλλαγή του εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά και με βάση την οποία έγινε η κατακύρωση. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας μπορεί να εγκριθεί, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή, η αλλαγή του εργοστασίου με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα μετά από γνώμη της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ.
- δ. Κατασκευή του υλικού σε εργοστάσιο άλλο από εκείνο που δηλώθηκε στην προσφορά χωρίς προηγούμενη κατά τα ανωτέρω έγκριση της υπηρεσίας συνεπάγεται την κήρυξη του προμηθευτή εκπώτου από τη σύμβαση και επιβολή των προβλεπόμενων ποινικών ρητρών
- ε. Για κάθε νέα σχεδίαση, ανάπτυξη και κατασκευή υλικού πρέπει να περιλαμβάνεται στην προσφορά ανάλυση της επικινδυνότητας (Risk Assessment) του Προγράμματος, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της προσφοράς

Άρθρο 28

1. Όσοι επιθυμούν να λάβουν μέρος σε διαγωνισμό, πρέπει να καταθέσουν έγγραφες προσφορές, διατυπωμένες στην ελληνική γλώσσα, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη σχετική προκήρυξη ή πρόσκληση. Είναι δυνατή η κατάθεση ξενόγλωσσης προσφοράς που υποβάλλεται απευθείας από αλλοδαπό οικονομικό φορέα, εφόσον συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Υπερισχύει το ελληνικό κείμενο. Τα τεχνικά εγχειρίδια και τεχνικά φυλλάδια (*prospectus*), που συνοδεύουν τις προσφορές δύναται να είναι στην αγγλική γλώσσα.
2. Οι προσφορές παραλαμβάνονται και αποσφραγίζονται από την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού
3. Εάν από την προκήρυξη ή την πρόσκληση προβλέπεται ότι μαζί με την προσφορά πρέπει να κατατεθούν και δείγματα του υλικού, αυτά κατατίθενται πριν από το διαγωνισμό στην υπηρεσία, η δε σχετική απόδειξη υποβάλλεται μαζί με την προσφορά. Κατάθεση δείγματος δεν απαιτείται εάν έχει ήδη κατατεθεί κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής σε διαγωνισμό.
4. Οι προσφορές μπορεί να αποστέλλονται στην υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο εξαιρουμένου του διαδικτύου και παραλαμβάνονται με απόδειξη, με την προϋπόθεση ότι αυτές περιέρχονται στην υπηρεσία μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, όταν απαιτείται κατάθεση δείγματος, επιτρέπεται η αποστολή του σύμφωνα με τα οριζόμενα παραπάνω, υπό την προϋπόθεση όμως ότι τούτο περιέρχεται στην υπηρεσία μέχρι τέσσερις ημέρες από την επομένη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, το δε αποδεικτικό αποστολής περιέχεται απαραίτητα στο φάκελο προσφοράς με τα τεχνικά στοιχεία.
5. Στις περιπτώσεις που οι προσφορές δεν πληρούν τα οριζόμενα από τις διατάξεις των προηγούμενων

παραγράφων του άρθρου αυτού, δεν λαμβάνονται υπόψη

6. Προσφορές που περιέρχονται στην υπηρεσία, πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού, δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίδονται στην επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που καθορίζεται από την προκήρυξη ή την πρόσκληση, προκειμένου να αποσφραγιστούν μαζί με τις άλλες που κατατέθηκαν με την προαναφερόμενη διαδικασία. Επιστρέφονται, χωρίς να αποσφραγιστούν και οι προσφορές που υποβάλλονται ή περιέρχονται στην υπηρεσία, εκπρόθεσμα.
7. Οι προσφορές των προμηθευτών ισχύουν μέχρι τη λήψη απόφασης για τα αποτελέσματα του διαγωνισμού και οπωσδήποτε μέχρι εξήντα ημέρες από την επομένη της διενέργειάς του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τους Ειδικούς Όρους συμφωνιών ή αν παραταθούν μεταγενέστερα εγγράφως από τους προμηθευτές για χρόνο μεγαλύτερο από τον παραπάνω
8. Όταν παρέλθουν οι παραπάνω προθεσμίες, οι προμηθευτές απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση και δικαιούνται να τους επιστραφεί η Εγγύηση Συμμετοχής χωρίς άλλη απαίτησή τους από την υπηρεσία σε σχέση με την προσφορά τους
9. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του προβλεπομένου από την προκήρυξη, απορρίπτεται ως απαράδεκτη
10. Προσφορά χωρίς κατάθεση δειγμάτων, κάθε φορά που απαιτείται από τους Ειδικούς Όρους συμφωνιών, απορρίπτεται ως απαράδεκτη

Άρθρο 29

Αντιπροσφορές

1. Στους διαγωνισμούς δεν γίνονται δεκτές αντιπροσφορές

Άρθρο 30

Ελληνική Προστιθέμενη Αξία (Ε.Π.Α.) Αναπτυξιακά προγράμματα

1. Στις προμήθειες υλικού από το εξωτερικό συμμετέχει και η εγχώρια Βιομηχανία - Βιοτεχνία. Το ποσοστό συμμετοχής κάθε φορά ορίζεται με τους Ειδικούς Όρους της προμήθειας και προσδιορίζεται από τη ΓΔΑΕΕ, κατόπιν έγκρισης του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, με βάση τις δυνατότητες των Εγχώριων Βιομηχανιών ή Βιοτεχνιών που είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού, καθώς και τη φύση, τεχνολογία, ποσότητες και μέγεθος της προμήθειας.
2. Η Ε.Β.Σ. υπολογίζεται επί της αξίας των υλικών στην κατασκευή των οποίων συμμετέχει η εγχώρια βιομηχανία. Η Ε.Π.Α. είναι η αξία που προστίθεται από την εγχώρια Βιομηχανία - Βιοτεχνία κατά την κατασκευή - μεταποίηση - συναρμολόγηση υλικών ή την παροχή υπηρεσιών.
3. Για αμυντικό υλικό εγχώριας κατασκευής - παραγωγής οι όροι και προϋποθέσεις υπολογισμού και ελέγχου του Δείκτη Ε.Π.Α., οι κυρώσεις για τη μη επίτευξη αυτού, όπως και κάθε άλλο συναφές θέμα, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από εισήγηση της ΓΔΑΕΕ. Οι όροι και οι προϋποθέσεις υπολογισμού της Ε.Β.Σ., οι κυρώσεις για τη μη επίτευξη αυτής, όπως και κάθε άλλο συναφές θέμα, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από εισήγηση της ΓΔΑΕΕ. Η Ε.Β.Σ. ελέγχεται με βάση τα συμβόλαια που συνάπτει ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ με ελληνικές βιομηχανίες και υπολογίζεται από το πηλίκο του αθροίσματος των γινομένων της αξίας κάθε υλικού του υποκατασκευαστικού έργου που δίνεται στην εγχώρια βιομηχανία επί το αντίστοιχο ποσοστό Ε.Π.Α. δια του συνολικού ύψους της προσφοράς. Το ποσοστό Ε.Π.Α. πρέπει να είναι μεγαλύτερο ή ίσο με το 35% του συνόλου των υλικών της σύμβασης. Η Ε.Π.Α. ελέγχεται με βάση τον τύπο που καθορίζεται από την

προαναφερόμενη Υπουργική Απόφαση, στις δε Εταιρείες που αναλαμβάνουν υποκατασκευαστικό έργο πρέπει να παρέχεται η τεχνολογία τεχνογνωσία (know how), η άδεια για το συγκεκριμένο υποκατασκευαστικό έργο και η άδεια εξαγωγής εφόσον περιλαμβάνεται στην προκήρυξη, διαφορετικά το συγκεκριμένο υλικό δεν προσμετράται στον υπολογισμό της εγχώριας συμμετοχής. Το ποσοστό συμμετοχής της εγχώριας βιομηχανίας με το δηλούμενο δείκτη Ε.Π.Α. περιλαμβάνονται επί ποινή απαραδέκτου στην προσφορά.

4. Οι οριστικές συμβάσεις Ε.Β.Σ. υπογράφονται με εγχώριους υποκατασκευαστές πριν την υπογραφή της σύμβασης προμήθειας και πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τα περιλαμβανόμενα στην προσφορά για τα οποία αξιολογήθηκαν και κατακυρώθηκε η προμήθεια.
5. Ο έλεγχος και η μέτρηση της Ε.Π.Α. για τον εν συνεχεία υπολογισμό της Ε.Β.Σ. πραγματοποιείται από τη ΓΔΑΕΕ με ειδικές επιτροπές, η θητεία των οποίων δεν υπερβαίνει τα δύο έτη.
6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται μεταξύ Κρατών δεν απαιτείται η ανάθεση έργου στην εγχώρια βιομηχανία όταν η ανάθεση αυτή έχει ως συνέπεια τη μη πραγματοποίηση της προμήθειας
7. Οι ΕΔ δια της ΓΔΑΕΕ μπορούν να συμμετέχουν σε αναπτυξιακά προγράμματα οπλικών συστημάτων με εμπλοκή της εγχώριας βιομηχανίας σε διεθνείς κοινοπραξίες στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών ή μέσω Εθνικών Προγραμμάτων με ανάθεση στην εγχώρια βιομηχανία της μελέτης, ανάπτυξης και παραγωγής προϊόντων που εμπίπτουν στις τεχνολογικές δυνατότητές της, ή μέσω της συνεργασίας της εγχώριας βιομηχανίας με Ανώτατα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα σε νέα ερευνητικά προγράμματα με τη δημιουργία βιομηχανικού πρωτοτύπου ή ανάθεσης μελέτης και προβιομηχανικού πρωτοτύπου σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα
8. Η χρηματοδότηση ενός αναπτυξιακού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν οι ΕΔ, στα στάδια της έρευνας, της σχεδίασης, της ανάπτυξης και της δημιουργίας βιομηχανικού πρωτοτύπου, εξασφαλίζεται με μέριμνα της ΓΔΑΕΕ, ενώ η χρηματοδότηση της προμήθειας του τελικού προϊόντος εξασφαλίζεται από τον προϋπολογισμό των Γενικών Επιτελείων των ΕΔ
9. Υπό την επιφύλαξη τήρησης των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δια της ΓΔΑΕΕ είναι δυνατό να συγχρηματοδοτεί μαζί με την εγχώρια βιομηχανία νέα προγράμματα ανάπτυξης στρατιωτικών υλικών, με παράλληλη δέσμευση για προμήθεια ελάχιστης ποσότητας, στην περίπτωση επιτυχίας του υπό ανάπτυξη προϊόντος
10. Η συμμετοχή του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε αναπτυξιακά προγράμματα εξοπλισμών και στη χρηματοδότηση όλων ή ορισμένων από τα στάδια υλοποίησης αυτών, προϋποθέτει πέραν της εξασφάλισης της Ε.Β.Σ. και παράλληλη εξασφάλιση επιστροφής στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας του ανάλογου μη επαναλαμβανόμενου κόστους (Non Recurring Cost) από την εμπορική εκμετάλλευση εκτός της ελληνικής αγοράς των αναπτυχθέντων προϊόντων (Return of Investment) υπολογιζόμενη με βάση τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 47 του νόμου αυτού.
11. Η υλοποίηση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων διέρχεται τα ακόλουθα στάδια:
  - α. Λεπτομερής καθορισμός των προδιαγραφών του τελικού προϊόντος
  - β. Σύνταξη και έγκριση της αναλυτικής προδιαγραφής του προϊόντος
  - γ. Προκαταρκτική σχεδίαση του προϊόντος
  - δ. Αναλυτική σχεδίαση του προϊόντος
  - ε. Εξουσιοδότηση της βιομηχανίας για την κατασκευή του πρωτοτύπου και την προετοιμασία της αναλυτικής διαδικασίας αποδοχής του προϊόντος, που εγκρίνονται από τη ΓΔΑΕΕ
  - ζ. Διενέργεια ελέγχων αποδοχής
12. Όλες οι λοιπές διαδικασίες για την έγκριση της αναγκαιότητας - σκοπιμότητας των Αναπτυξιακών

Προγραμμάτων, για τον τρόπο ανάθεσης του έργου, την κατακύρωση και τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης, διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού

13. Το πιστοποιητικό Ε.Π.Α. αποτελεί και δικαιολογητικό παραλαβής για την επιτροπή ελέγχου και παραλαβής.

Άρθρο 31

1. Κατά της προκήρυξης του διαγωνισμού, της συμμετοχής προμηθευτή σε αυτόν και της νομιμότητας της διενέργειάς του επιτρέπεται ένσταση
2. Η ένσταση ασκείται εγγράφως και, επί ποινή απαραδέκτου, κοινοποιείται, με επιμέλεια του ενισταμένου, σε όποιον βλάπτεται από την τυχόν παραδοχή της. Η ένσταση υποβάλλεται:
  - α. Κατά της προκήρυξης στον ανοικτό διαγωνισμό μέσα στο μισό του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της προκήρυξης μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Για τον καθορισμό της προθεσμίας αυτής συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες δημοσίευσης και της υποβολής των προσφορών.
  - β. Κατά της συμμετοχής προμηθευτή στο διαγωνισμό ή της νομιμότητας της διαδικασίας παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες από την ημέρα διενέργειας της πιο πάνω παραλαβής και αποσφράγισης των φακέλων των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών ή μέσα στην ίδια προθεσμία από τη γνωστοποίηση από την επιτροπή διαγωνισμού της απόφασης αποκλεισμού σε εκείνον που αποκλείεται λόγω ελλείψεων των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό. Η ένσταση κατατίθεται στην επιτροπή διαγωνισμού, η οποία αποφαινεται αιτιολογημένα μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την κατάθεση της ένστασης, χωρίς αναβολή ή διακοπή της διαδικασίας του διαγωνισμού.
  - γ. Κατά του αποκλεισμού των συμμετεχόντων από τη συνέχιση του διαγωνισμού για οποιαδήποτε αιτία, εκτός της προηγούμενης περίπτωσης 2β, καθώς και κατά του παραδεκτού και νομίμου της οικονομικής προσφοράς, μέχρι και την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία ανοίγματος των οικονομικών προσφορών. Για τις ενστάσεις αυτές κρίνει και αποφασίζει αιτιολογημένα η επιτροπή διαγωνισμού μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την υποβολή τους στην επιτροπή αυτή, χωρίς αναβολή ή διακοπή του διαγωνισμού που διεξάγεται.
  - δ. Κατά της απόφασης της Επιτροπής που απορρίπτει την ένσταση επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ο οποίος αποφαινεται επ αυτής μετά από γνώμη της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ κατά περίπτωση. Η προσφυγή ασκείται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την άπρακτη πάροδο των δέκα ημερών μέσα στις οποίες όφειλε να απαντήσει η επιτροπή του διαγωνισμού. Η έκδοση ή κοινοποίηση απόφασης επί της ενστάσεως μετά την πάροδο του δεκαήμερου δεν μεταθέτει την έναρξη της ανωτέρω προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής. Η προσφυγή απευθύνεται στον έχοντα την οικονομική αρμοδιότητα και κατατίθεται στον αρμόδιο φορέα που διενεργεί την προμήθεια και, αφού πρωτοκολληθεί, εισάγεται στην ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ μαζί με τα απαιτούμενα στοιχεία του φακέλου προκειμένου να γνωμοδοτήσει κατά τα ως άνω οριζόμενα. Ο πρόεδρος, το συντομότερο δυνατόν, καλεί τα μέλη της επιτροπής σε συνεδρίαση. Η απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την ως άνω κατάθεση αυτής στον αρμόδιο φορέα. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η παραδοχή της προσφυγής. Σε καμιά περίπτωση δεν αποφασίζεται η έγκριση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, αν δεν παρέλθουν οι προαναφερόμενες προθεσμίες εντός των οποίων αποφαίνεται ο έχων την οικονομική αρμοδιότητα.

3. Κάθε διαγωνιζόμενος, σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ. 394 1996, έχει το δικαίωμα να υποβάλει στο αρμόδιο όργανο που διενεργεί το διαγωνισμό έγγραφη ένσταση κατά της προκήρυξης, κατά της συμμετοχής προμηθευτή στο διαγωνισμό και κατά της νομιμότητας της διενέργειας του διαγωνισμού. Για το παραδεκτό της άσκησης ένστασης προσκομίζεται, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 15 του π.δ. 394 1996 που προστέθηκε με το άρθρο 35 του ν. 3377 2005 (ΦΕΚ 202 Α), παράβολο υπέρ Δημοσίου (ΚΑΕ 3741) ποσού ίσου με το 0,10% επί της προϋπολογιζόμενης αξίας του υπό προμήθεια υλικού. Το ύψος του εν λόγω ποσού δεν μπορεί να είναι μικρότερο των χιλίων ευρώ και μεγαλύτερο του πέντε χιλιάδων ευρώ. Το παραπάνω ποσοστό ως και τα όρια του αντίστοιχου ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών. Η ένσταση κατά της προκήρυξης στους παραπάνω διαγωνισμούς εξετάζεται από το φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό και ύστερα από εισήγηση τούτου αποφαινεται αιτιολογημένα επ αυτής ο έχων την οικονομική αρμοδιότητα.
4. Οι κοινοποιήσεις κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες περιπτώσεις γίνονται στη διεύθυνση που έχουν δηλώσει οι συμμετέχοντες. Οι ανακοινώσεις ή οι γνωστοποιήσεις γίνονται με κάθε πρόσφορο τρόπο, ο οποίος πρέπει να ορίζεται στους Ειδικούς Όρους της προκήρυξης.
5. Οι ενστάσεις και προσφυγές που αναφέρονται στην παρ. 2 περιπτώσεις β και γ εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα κατά το νόμο και την ουσία. Η ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, προκειμένου να ασκήσει τις ως άνω αρμοδιότητες, μπορεί να ζητεί πληροφορίες, διευκρινίσεις και στοιχεία από επιτροπή εμπειρογνομώνων.

Άρθρο 32

1. Η κοινοποίηση της σχετικής απόφασης για την κατακύρωση της προμήθειας, καθώς και γενικά όλων των εγγράφων που απευθύνονται στον προμηθευτή, θεωρείται ότι έγινε νόμιμα, εφόσον δεν καταστεί δυνατή η επίδοσή τους προσωπικά, αν αυτά αποσταλούν ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή με τηλεμοιοτυπία ή γνωστοποιηθούν τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και εφόσον οι τρεις τελευταίες περιπτώσεις επιβεβαιωθούν με επιστολή βεβαίας χρονολογίας
2. Στον προμηθευτή στον οποίο έγινε η κατακύρωση της προμήθειας, αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση το αργότερο εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της κατακυρωτικής απόφασης, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:
  - α. Το είδος
  - β. Την ποσότητα
  - γ. Το τίμημα
  - δ. Το φορέα για τον οποίο προορίζεται το υλικό
  - ε. Τη συμφωνία της κατακύρωσης ή της ανάθεσης με τους όρους της προκήρυξης και της πρόσκλησης και τις αποδεκτές τροποποιήσεις των όρων τούτων
  - ζ. Την προθεσμία υπογραφής της σύμβασης προμήθειας και της σύμβασης ΑΩ
3. Ο προμηθευτής στον οποίο κατακυρώθηκε η προμήθεια υποχρεούται να προσέλθει εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης, για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων (κύριας σύμβασης και σύμβασης ΑΩ) ή όπως άλλως καθορίζεται με την κατακυρωτική απόφαση, προσκομίζοντας και τις προβλεπόμενες εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης
4. Η κατακύρωση τελειούται με την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων (κύριας σύμβασης προμήθειας και σύμβασης ΑΩ)
5. Εάν η κατακύρωση ή η ανάθεση γίνεται σε αλλοδαπό προμηθευτή, η ανακοίνωση απευθύνεται στον αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα, εάν υπάρχει, σε αντίθετη δε περίπτωση αποστέλλεται τηλεγράφημα ή τηλετύπημα στον αλλοδαπό προμηθευτή. Στην περίπτωση που η πληρωμή στον προμηθευτή

προβλέπεται να γίνει με άνοιγμα πίστωσης, η εγγύηση καλής εκτέλεσης μπορεί να κατατεθεί στον ανταποκριτή της Τράπεζας της Ελλάδος στο εξωτερικό, η δε εγγύηση συμμετοχής παραμένει σε ισχύ και αποδεσμεύεται μετά την κατάθεση και αποδοχή της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

6. Εάν ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η ανακοίνωση δεν προσέλθει να υπογράψει τη σύμβαση μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην απόφαση κατακύρωσης, κηρύσσεται έκπτωτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του νόμου αυτού

Άρθρο 33

1. Οι εγγυητικές επιστολές είναι:
  - α. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό
  - β. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης
  - γ. Εγγύηση προκαταβολής
  - δ. Εγγύηση καλής λειτουργίας. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται μόνο από πιστωτικό ίδρυμα αναγνωρισμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα αντίστοιχα έγγραφα των εγγυήσεων, αν δεν είναι διατυπωμένα στην ελληνική, συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.
2. Με την εγγυητική επιστολή που αποτελεί αυτοτελή σύμβαση το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει ορισμένο ποσό με μόνη τη δήλωση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά ούτε αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή)
3. Οι κατωτέρω αναφερόμενες εγγυητικές επιστολές πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως:
  - α. Την ημερομηνία έκδοσης
  - β. Τον εκδότη
  - γ. Την υπηρεσία προς την οποία απευθύνονται
  - δ. Τον αριθμό εγγυητικής επιστολής
  - ε. Το ποσό που καλύπτει η εγγυητική επιστολή στο νόμισμα των συμβατικών πληρωμών
  - ζ. Την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγυητική επιστολή
  - η. Τους όρους ότι: (1) Η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, δεν μεταβιβάζεται, ο δε εκδότης παραιτείται της ένστασης της διζήσεως και διαιρέσεως. (2) Το ποσό της εγγύησης είναι στη διάθεση της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό και καταβάλλεται ολικά ή μερικά μέσα σε τρεις ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίησή της. (3) Ο εκδότης της εγγύησης υποχρεούται να προβεί στην παράταση της ισχύος της εγγύησης ύστερα από έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας, που υποβάλλεται πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγύησης.
4. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό
  - α. Η εγγύηση αυτή εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί της συνολικής αξίας της προσφοράς, συν Φ.Π.Α., ή επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, συν Φ.Π.Α., εκτός εάν ορίζεται διαφορετικό ποσοστό στην προκήρυξη ή την πρόσκληση.
  - β. Όταν ο διαγωνισμός αφορά υλικά και επιτρέπεται από την προκήρυξη η προσφορά για μέρος αυτών, αρκεί η εγγυητική επιστολή να καλύπτει το ποσοστό που αναλογεί στην αξία του ελάχιστου αριθμού υλικών που προβλέπεται από την προκήρυξη. Η κατακύρωση περιορίζεται στα υλικά που καλύπτονται από την εγγύηση.
  - γ. Η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει εκτός των στοιχείων της παραγράφου 3 και τα ακόλουθα: (1) Τη σχετική προκήρυξη, την ημερομηνία διαγωνισμού και τα προς προμήθεια υλικά. (2) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Η εγγύηση πρέπει να ισχύει τουλάχιστον επί δύο μήνες

μετά τη λήξη του χρόνου της προσφοράς που ζητά η προκήρυξη.

- δ. Αναγκαία στοιχεία της εγγύησης συμμετοχής κατά την υποβολή της με την προσφορά είναι: (1) Η ανάληψη υποχρέωσης από το πιστωτικό ίδρυμα να καταβάλει ορισμένο ποσό με μόνη τη δήλωση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται. (2) Ο αριθμός της προκήρυξης. (3) Το ποσό που καλύπτει η εγγύηση. (4) Τα στοιχεία του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται. Ελλείψεις της εγγύησης συμμετοχής πέραν των αναγκαίων στοιχείων μπορούν να καλύπτονται εκ των υστέρων.
  - ε. Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού και μπορεί να χορηγείται στους ενδιαφερομένους από την υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περίπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της συμμετοχής, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα.
5. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης
- α. Ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η κατακύρωση ή η ανάθεση υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς το Φ.Π.Α.
  - β. Η εγγύηση κατατίθεται μέχρι την υπογραφή της σύμβασης
  - γ. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης περιλαμβάνει εκτός των στοιχείων της παραγράφου 3 και τα ακόλουθα: (1) Τον αριθμό της σχετικής σύμβασης και το αντικείμενο της προμήθειας. (2) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να υπερβαίνει το συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, που με βάση τη σύμβαση ο αγοραστής υποχρεούται να παραλάβει τα υλικά κατά δύο μήνες, εκτός αν ορίζεται από την προκήρυξη μεγαλύτερος χρόνος.
  - δ. Το υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού και μπορεί να χορηγείται στους ενδιαφερομένους από την υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περίπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της συμμετοχής, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως.
6. Εγγύηση προκαταβολής
- α. Με την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον προβλέπεται από αυτή χορηγείται στον προμηθευτή προκαταβολή, όπως προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 44 του νόμου αυτού, με κατάθεση ισόποσης εγγύησης.
  - β. Η εγγύηση προκαταβολής περιλαμβάνει και τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5γ, καθώς και τον όρο της κάλυψης καταβολής των τόκων επί του ποσού αυτής όταν καθίστανται απαιτητοί δυνάμει των διατάξεων του νόμου αυτού
  - γ. Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής προκαταβολής καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περίπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της προκαταβολής, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως.
7. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής που αφορά τον προμηθευτή στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, επιστρέφεται μετά την κατάθεση της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Οι εγγυητικές επιστολές των λοιπών προμηθευτών που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό επιστρέφονται μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης της κατακύρωσης ή ανάθεσης.

8. Οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται άμεσα μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υπό προμήθεια υλικού και ύστερα από την εκκαθάριση των τυχόν απαιτήσεων από τους δύο συμβαλλομένους. Εάν το υλικό είναι διαιρετό και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά ποσό που αναλογεί στην αξία του μέρους της ποσότητας που παραλήφθηκε οριστικά. Για τη σταδιακή αποδέσμευση των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και προκαταβολής απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής ελέγχου και παραλαβών. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής της υπόψη επιτροπής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, κατά τα προβλεπόμενα, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.
9. Στις προμήθειες αμυντικού υλικού ο χρόνος ισχύος των εγγυητικών επιστολών δύναται να είναι απεριόριστος, εφόσον αυτό ορίζεται από την προκήρυξη
10. Εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης απαιτείται σε κάθε περίπτωση προμήθειας αμυντικού υλικού ανεξάρτητα από την ακολουθούμενη διαδικασία, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 13 του άρθρου αυτού
11. Στην περίπτωση κοινοπραξίας οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των μελών της αυτοτελώς για το σύνολο της αξίας
12. Εφόσον από την προκήρυξη προβλέπεται εγγύηση καλής λειτουργίας, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει τραπεζική εγγυητική επιστολή πριν από την έναρξη του χρόνου λειτουργίας, η αξία της οποίας καθορίζεται στην προκήρυξη και δεν πρέπει να είναι μικρότερη του 3% της καθαρής αξίας των συμβατικών ειδών. Η εγγύηση αυτή περιλαμβάνει οπωσδήποτε τους ουσιώδεις όρους της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης και ο χρόνος ισχύος πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το συμβατικό χρόνο εγγύησης καλής λειτουργίας κατά τρεις μήνες.
13. Στις συμφωνίες προμηθειών που συνάπτονται μεταξύ Κρατών παρέχεται η δυνατότητα να μην απαιτηθεί μία ή περισσότερες από τις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό εγγυήσεις, εφόσον τούτο εγκριθεί από το φορέα, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η έγκριση της σχετικής δαπάνης, μετά από γνωμοδότηση της κατά περίπτωση αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ
14. Στις συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται με δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις, καθώς και με νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που ασκούν εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, παρέχεται η δυνατότητα να μην απαιτηθεί μία ή περισσότερες από τις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό εγγυήσεις, εφόσον αυτό εγκριθεί από το φορέα στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η έγκριση της σχετικής δαπάνης, μετά από γνωμοδότηση της κατά περίπτωση αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ

Άρθρο 34

1. Εάν η προμήθεια πραγματοποιείται με τους όρους παράδοσης «FOB» των Διεθνών Εμπορικών Όρων (INCOTERMS) του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του αγοραστή. Ο προμηθευτής μετά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται να ζητήσει από τον αγοραστή έγγραφες οδηγίες σχετικά με τη μεταφορά του υλικού. Στις άλλες περιπτώσεις παράδοσης η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή με τους εξής περιορισμούς:
  - α. Δεν επιτρέπεται η μεταφόρτωση σε ενδιάμεσους σταθμούς ή λιμάνια χωρίς τη συγκατάθεση του αγοραστή

- β. Εάν το μεταφορικό μέσο είναι πλοίο, η μεταφορά υπόκειται στους όρους και συμφωνίες των κωδικοποιημένων Ρητρών Μεταφοράς (CLASSIFICATION CLAUSES). Η φόρτωση γίνεται μέσα στα κύπη και όχι στο κατάστρωμα του πλοίου, εκτός αν άλλως κρίνει ο αγοραστής.
2. Ο προμηθευτής αμέσως μετά τη φόρτωση των υλικών υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον αγοραστή, με τηλεγράφημα ή τηλεομοιοτυπία, τα στοιχεία φόρτωσης στα οποία να περιλαμβάνονται τουλάχιστον:
- α. Ο αριθμός της σύμβασης και της σχετικής πίστωσης της Τράπεζας της Ελλάδος, αν υπάρχει
- β. Εάν η μεταφορά γίνεται με πλοίο, το όνομα του πλοίου, η εθνικότητά του και η σημαία του
- γ. Ο αριθμός των κιβωτίων, τα επ αυτών σημεία και αριθμοί, καθώς και η περιεχόμενη ποσότητα και το βάρος (μικτό - καθαρό) ανά κιβώτιο
- δ. Η εκτιμώμενη ημερομηνία άφιξης του μεταφορικού μέσου στον τόπο προορισμού
3. Εάν ο προμηθευτής παραλείπει ή καθυστερήσει να αποστείλει το ως άνω τηλεγράφημα ή τηλεομοιοτυπία, βαρύνεται με έξοδα υπερημερίας και παραμονής σε τελωνειακούς χώρους ή χώρους διαμετακόμισης (transit) των συμβατικών υλικών, από την επομένη της άφιξης του μεταφορικού μέσου μέχρι την παραλαβή τους
4. Σε περιπτώσεις προμήθειας κρίσιμων υλικών είναι δυνατόν να επιτραπεί η αεροπορική μεταφορά τους, με την ανάλογη τήρηση των καθοριζομένων στο άρθρο

Άρθρο 35

1. Σε περίπτωση προμήθειας με παράδοση σε σταθμό προορισμού:
- α. Η ασφάλιση γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή
- β. Ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος να ασφαλίσει τη μεταφορά των συμβατικών ειδών σε ασφαλιστική εταιρία με κάλυψη όλων των κινδύνων με βάση την αρχή της καθολικότητας των κινδύνων
- γ. Εκτός από τους παραπάνω κινδύνους, καλύπτονται και κίνδυνοι πολέμου, απεργιών, στάσεων, πολιτικών ταραχών, όπως αυτοί ορίζονται στις ρήτρες του Ινστιτούτου των Ασφαλιστών Λονδίνου που ισχύουν κάθε φορά
2. Σε περίπτωση προμήθειας με παράδοση στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή ή σε σταθμό αναχώρησης ή σε συνοριακό σταθμό της χώρας προέλευσης ή όπου αλλού καθορίζεται στη σύμβαση:
- α. Η ασφάλιση μπορεί να πραγματοποιείται από τον αγοραστή, με την τήρηση αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1β και γ ανωτέρω
- β. Τυχόν επασφάλιστρα σε περίπτωση παράδοσης CIF ή σε περίπτωση FOB, εφόσον η επιλογή του πλοίου έγινε από τον προμηθευτή, λόγω ηλικίας του πλοίου ή άλλης αιτίας, επιβαρύνουν τον προμηθευτή και μπορούν να εισπράττονται και από την εγγύηση καλής εκτέλεσης της σχετικής σύμβασης
3. Σε όλες τις περιπτώσεις ασφαλίσεων η έναρξη και η λήξη των ασφαλιζόμενων κινδύνων μεταφοράς γίνεται σύμφωνα με τη ρήτρα από «αποθήκη σε αποθήκη» (WAREHOUSE TO WAREHOUSE), περιλαμβανομένης και της παραμονής των εμπορευμάτων στους τελωνειακούς χώρους ή άλλες αποθήκες διαμετακόμισης (transit) του τόπου προορισμού των υλικών, για σαράντα πέντε ημέρες από την άφιξή τους
4. Η ασφάλιση πρέπει να καλύπτει τη συμβατική αξία των ειδών προσαυξημένη κατά 5%

Άρθρο 36

1. Ο εκτελωνισμός διενεργείται με τη φροντίδα της αρμόδιας υπηρεσίας κάθε κλάδου των ΕΔ, μετά από έγκαιρη προσκόμιση από τον προμηθευτή ή τον εκπρόσωπό του ή με αποστολή, μέσω της αρμόδιας

Τράπεζας ή των υπηρεσιών των ΕΔ που βρίσκονται στο εξωτερικό, των σχετικών για κάθε περίπτωση δικαιολογητικών

2. Τα παραπάνω δικαιολογητικά αποστέλλονται στο αρμόδιο Τελωνείο με τη φροντίδα της υπηρεσίας των ΕΔ που πραγματοποιεί την παραλαβή, και η οποία ζητά συγχρόνως τη χορήγηση αναστολής δασμών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Συμβουλίου Ε.Ε. αριθ. 150 2003 (Εφημ. Ε.Κ. L 25 30.1.2003) και τον εκτελωνισμό των ειδών. Μετά τον εκτελωνισμό τα είδη αποστέλλονται στην αρμόδια επιτροπή παραλαβών των Ενόπλων Δυνάμεων για έλεγχο και σύνταξη των πρωτοκόλλων ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής.
3. Σε περίπτωση μη έγκαιρης λήψης των παραπάνω φορτωτικών εγγράφων, ο εκτελωνισμός πραγματοποιείται με βάση αυτά που ισχύουν στην Ελληνική Νομοθεσία για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση
4. Οι ποσότητες πρώτων υλών και ημικατεργασμένων προϊόντων που πρόκειται να εισαχθούν με αναστολή δασμών και φόρων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για κατασκευή αμυντικού υλικού στην Ελλάδα, καθορίζονται από την αρμόδια υπηρεσία της ΓΔΑΕΕ με τη θεώρηση καταστάσεων πρώτων υλών, βάσει των οποίων η μεν Διεύθυνση Τελωνείων Αττικής εκδίδει τις άδειες υπαγωγής στα ανασταλτικά καθεστάτα (Μεταποίησης υπό Τελωνειακό Έλεγχο ή Ενεργητική Τελειοποίηση), τα δε Τελωνεία Εισαγωγής υπάγουν τις εισαγόμενες πρώτες ύλες στα εν λόγω καθεστάτα με βάση τις παραπάνω άδειες

Άρθρο 37

1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παραδίδει το υλικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση
2. Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης μπορεί με απόφαση του αρμόδιου φορέα που κατακύρωσε την προμήθεια μετά από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, να παρατείνεται μέχρι το 14 αυτού, ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή που υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου. Εάν ο συμβατικός χρόνος παράδοσης δεν είναι μεγαλύτερος από τριάντα ημερολογιακές ημέρες, μπορεί με απόφαση του κατακυρώσαντος την προμήθεια φορέα να παρατείνεται μέχρι το 12 αυτού. Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση. Ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος εάν λήξει ο συμβατικός χρόνος παράδοσης και δεν υποβλήθηκε έγκαιρα αίτημα παράτασής του ή έληξε ο παραταθείς κατά τα ανωτέρω χρόνος χωρίς να παραδώσει το υλικό.
3. Ο προμηθευτής υποχρεούται να ειδοποιεί την υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την υπηρεσία υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής, για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, πριν από πέντε τουλάχιστον ημέρες
4. Μετά από κάθε προσκόμιση υλικού στην αποθήκη υποδοχής, ο προμηθευτής υποχρεούται να υποβάλει στην υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρονται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε
5. Στις περιπτώσεις παράτασης επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος
6. Αν υπάρξει περίπτωση ανωτέρας βίας, ο συμβατικός χρόνος παράδοσης μπορεί να μετατεθεί με απόφαση του φορέα που κατακύρωσε την προμήθεια, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ. Στην περίπτωση αυτή δεν επιβάλλονται κυρώσεις.

Άρθρο 38

1. Η οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή των ειδών διενεργείται από τριμελή τουλάχιστον επιτροπή ελέγχου και παραλαβών, με την παρουσία του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του και του αρμόδιου διαχειριστή υλικού
2. Η ποιοτική παραλαβή οποιουδήποτε συμβατικού είδους μπορεί να γίνει με τους παρακάτω τρόπους είτε αθροιστικά είτε διαζευκτικά:
  - α. Με μακροσκοπική εξέταση των ειδών
  - β. Με εργαστηριακή εξέταση
  - γ. Με πρακτική δοκιμή, η δε ποσοτική παραλαβή με καταμέτρηση. Οι τεχνικοί όροι και μέθοδοι ελέγχου αναφέρονται στους όρους της σύμβασης. Για τη διασφάλιση ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο εφαρμόζεται ο ισχύων κάθε φορά Κανονισμός Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
3. Όταν απαιτείται δειγματοληψία εκτελείται με την παρουσία του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του, ενώ η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων, τα οποία καταστρέφονται κατά τις δοκιμές, καθώς και των προβλεπόμενων εργαστηριακών - εργοστασιακών ελέγχων, βαρύνει τον προμηθευτή, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά στη σύμβαση. Ο αριθμός, η ποσότητα και ο τρόπος λήψης των δειγμάτων καθορίζονται στους όρους της σύμβασης. Ο προμηθευτής ενημερώνεται με έγγραφη ειδοποίηση για τον τόπο και το χρόνο της δειγματοληψίας, ενώ απουσία του δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.
4. Προκειμένου για προμήθειες μηχανημάτων γενικά, αυτά παραλαμβάνονται μόνο μετά από δοκιμή τους σε λειτουργία, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά στη σύμβαση
5. Η συσκευασία των υλικών που παραδίδονται πρέπει να είναι αυτή που ορίζεται από τη σύμβαση ή διαφορετικά η τυποποιημένη στο εμπόριο, χωρίς οικονομική επιβάρυνση ή υποχρέωση της υπηρεσίας για επιστροφή των ειδών συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκαν γι αυτό
6. Για την οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή συντάσσεται από την επιτροπή ελέγχου και παραλαβών των προμηθειών πρωτόκολλο, υπόδειγμα του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού, και υπογράφεται από την επιτροπή, τον προμηθευτή και τον διαχειριστή που το παραλαμβάνει

Άρθρο 39

1. Ο ποιοτικός και ποσοτικός έλεγχος των υλικών από το εξωτερικό καθορίζεται στη σύμβαση με βάση την κατακυρωτική απόφαση της προμήθειας
2. Όταν τα υλικά εισάγονται από το εξωτερικό, πριν από τη φόρτωση τούτων ή κατά το στάδιο κατασκευής τους, ο αγοραστής μπορεί να αναθέσει τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο σε αρμόδιο κρατικό φορέα ή σε διεθνές γραφείο ελέγχου πιστοποιημένο από αρμόδιο κρατικό φορέα. Το διεθνές γραφείο ελέγχου εκδίδει σχετικό πιστοποιητικό. Στην περίπτωση αυτή η οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή του υλικού γίνεται στην Ελλάδα από την αρμόδια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις.
3. Έναντι του διεθνούς γραφείου ελέγχου ο προμηθευτής έχει τις εξής υποχρεώσεις:
  - α. Να διαθέτει τα απαιτούμενα τεχνικά μέσα και εργατοτεχνικό προσωπικό ιδίως για τη μετακίνηση, τη μετατόπιση, τη στοιβασία του προς έλεγχο υλικού
  - β. Να διαθέτει για την εξακρίβωση της ποιότητας του προς έλεγχο υλικού όσα τεχνικά μέσα έχει στη διάθεσή του
  - γ. Να έχει συγκεντρωμένα τα υλικά στην ίδια πόλη ή τοποθεσία, άλλως βαρύνεται με τα πρόσθετα

έξοδα του ελέγχου

- δ. Να ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του διεθνούς γραφείου ελέγχου, σχετικά με την πορεία εκτέλεσης της παραγγελίας
  - ε. Σε περίπτωση απόρριψης των υλικών από το διεθνές γραφείο ελέγχου, ο προμηθευτής βαρύνεται με τα έξοδα που προκύπτουν από τον απαιτούμενο δεύτερο έλεγχο ή ελέγχους
4. Εάν δεν προσέλθει έγκαιρα ο εκπρόσωπος του διεθνούς γραφείου ελέγχου για τον έλεγχο του υλικού, ο προμηθευτής υποχρεούται να απευθυνθεί στην αρμόδια υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες
  5. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων του υλικού, καθώς και των εργαστηριακών - εργοστασιακών ελέγχων, όπου τούτο απαιτείται, κατά τον έλεγχο στο εξωτερικό και εσωτερικό, βαρύνει τον προμηθευτή
  6. Το διεθνές γραφείο ελέγχου υποχρεούται, εάν διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο ότι το υλικό δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύμβασης, να μην εκδώσει το πιστοποιητικό ελέγχου αλλά να ενημερώσει αμέσως τον αγοραστή προκειμένου να λάβει οδηγίες για τις περαιτέρω ενέργειές του
  7. Ο αγοραστής αντί να αναθέσει τον έλεγχο σε διεθνές γραφείο ελέγχου, μπορεί να αποστείλει επιτροπή από εξειδικευμένους αξιωματικούς ή υπαλλήλους, για τη διενέργεια του ελέγχου στο εξωτερικό. Στην περίπτωση αυτή η επιτροπή συντάσσει και υποβάλλει στην υπηρεσία πρακτικό του διενεργηθέντος ελέγχου. Οι υποχρεώσεις του προμηθευτή έναντι της επιτροπής είναι οι ίδιες με εκείνες προς το διεθνές γραφείο ελέγχου.
  8. Για την παραλαβή αμυντικού υλικού από το εξωτερικό εκτός από τα παραπάνω απαιτείται:
    - α. Η εξασφάλιση πιστοποιητικού διασφάλισης ποιότητας από τον αρμόδιο κρατικό φορέα της χώρας προέλευσης
    - β. Για χώρες που δεν διαθέτουν Κυβερνητικό Ποιοτικό Έλεγχο, μπορεί να χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες αντίστοιχων διεθνών οργανισμών ή γραφείων για την έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών. Το είδος του ποιοτικού ελέγχου και ο διεθνής οργανισμός ή γραφείο, που θα τον πραγματοποιήσει, προτείνεται από τον προμηθευτή και ορίζεται από τη ΓΔΑΕΕ.
    - γ. Οι προμηθευτές, για χώρες που δεν διαθέτουν Κυβερνητικό Ποιοτικό Έλεγχο, στην τεχνική τους προσφορά αναφέρουν τον αρμόδιο φορέα τον οποίο προτίθενται να χρησιμοποιήσουν για την έκδοση του πιστοποιητικού διασφάλισης ποιότητας, το οποίο πρέπει να είναι σύμφωνο με τον ισχύοντα κάθε φορά Κανονισμό Διασφάλισης Ποιότητας της ΓΔΑΕΕ και τους σχετικούς Κανονισμούς του NATO
    - δ. Για υλικό που κατασκευάζεται σε χώρα μη μέλος του NATO η αναφορά του κόστους του Κυβερνητικού Ποιοτικού Ελέγχου στην οικονομική προσφορά του προμηθευτή είναι απαραίτητη
  9. Για τα υπόλοιπα υλικά, εξετάζεται κατά περίπτωση και αναφέρεται ανάλογα στους όρους του διαγωνισμού, αν απαιτείται ή όχι η εξασφάλιση του παραπάνω πιστοποιητικού διασφάλισης ποιότητας και εφαρμόζονται αναλόγως τα ανωτέρω
  10. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής προμηθειών προβαίνουν στην παραλαβή των υλικών εξωτερικού με βάση τα πιστοποιητικά ποιοτικού ελέγχου που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, μετά από ποσοτικό έλεγχο. Μπορεί να εκτελούν πρόσθετους ελέγχους με έξοδα του προμηθευτή για την τεκμηρίωση της ποιότητας των υλικών (τελική πιστοποίηση ποιότητας).

Άρθρο 40

1. Εάν το υλικό φορτωθεί - παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, όπως αυτός διαμορφώθηκε με μετάθεση, και μετά τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με

το άρθρο 37 του νόμου αυτού, εκτός από τις προβλεπόμενες συνέπειες επιβάλλεται και πρόστιμο που υπολογίζεται επί της αξίας του υλικού ως εξής:

- α. Για καθυστέρηση από 1 έως 20 ημέρες, πρόστιμο 0,10% έως 0,67% δηλαδή 0,10% για την πρώτη και ανά 0,03% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες
  - β. Για καθυστέρηση από 21 έως 40 ημέρες, πρόστιμο από 0,80% έως 1,56% δηλαδή 0,80% για τις 21 ημέρες και ανά 0,04% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες
  - γ. Για καθυστέρηση από 41 έως 60 ημέρες, πρόστιμο από 1,70% έως 2,65% δηλαδή 1,70% για τις 41 ημέρες και ανά 0,05% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες
  - δ. Για καθυστέρηση από 81 έως 100 ημέρες, πρόστιμο από 3,90% έως 4,85% δηλαδή 3,90% για τις 81 ημέρες και ανά 0,05% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες
  - ε. Μετά την παρέλευση 100 ημερών, το πρόστιμο που επιβάλλεται ανέρχεται σε 0,06% για κάθε επιπλέον ημέρα. Εκπρόθεσμες θεωρούνται οι ημερολογιακές ημέρες.
2. Τα παραπάνω, κατά περίπτωση, ποσοστά προστίμων υπολογίζονται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς τον Φ.Π.Α. Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητας αυτών.
  3. Για τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος καθυστέρησης φόρτωσης - παράδοσης ή αντικατάστασης, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του ευλόγου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για τον οποίο δεν ευθύνεται ο προμηθευτής και μετατίθεται αντίστοιχα ο χρόνος φόρτωσης - παράδοσης
  4. Εφόσον ο προμηθευτής έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος υπερημερίας επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επομένη της λήξης του συμβατικού ή μετατεθέντος χρόνου παράδοσης, μέχρι την προσκόμιση του συμβατικού υλικού, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας
  5. Η είσπραξη του προστίμου και των τόκων υπερημερίας επί της προκαταβολής γίνεται με παρακράτηση από ποσό που δικαιούται να λάβει ο προμηθευτής ή σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού σύμφωνα με τις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων ισχύουσες διατάξεις, εφόσον ο προμηθευτής δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό. Το πρόστιμο και ο τόκος υπερημερίας αποδίδονται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου που διενεργεί την προμήθεια ή του κλάδου των ΕΔ για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια.
  6. Σε περίπτωση κοινοπραξίας το πρόστιμο και οι τόκοι επιβάλλονται αναλογικώς σε όλα τα μέλη της τα οποία ενέχονται ως προς τον φορέα εις ολόκληρον για την καταβολή του ποσού
  7. Για τις συμβάσεις μεταξύ κρατών επιτρέπεται η μη επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού μετά από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας

Άρθρο 41

1. Ο προμηθευτής που δεν προσέρχεται, μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε με την απόφαση κατακύρωσης, να υπογράψει τη σχετική σύμβαση, κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ
2. Με την ίδια διαδικασία ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμά

του που απορρέει από αυτή, εφόσον δεν φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά, ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε αυτά μέσα στο συμβατικό χρόνο ή στο χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 37 και 40 του νόμου αυτού

3. Ο προμηθευτής δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή τη σύμβαση, όταν:
  - α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του Δημοσίου
  - β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας
4. Στον προμηθευτή που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ που υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο στη συνεδρίαση προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:
  - α. Κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια ή του κλάδου που ενεργεί την προμήθεια
  - β. Προμήθεια του είδους, είτε από τους επόμενους προμηθευτές που είχαν λάβει μέρος στο διαγωνισμό είτε με διενέργεια διαγωνισμού είτε με διαπραγμάτευση, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και με καταλογισμό σε βάρος του της μεγαλύτερης διαφοράς τιμής της προμήθειας του είδους και κάθε άμεσης ή έμμεσης προκαλούμενης ζημίας του Δημοσίου που εισπράττεται, είτε από όσα του οφείλει το Δημόσιο είτε σύμφωνα με τις διατάξεις για είσπραξη δημοσίων εσόδων. Ο καταλογισμός αυτός γίνεται ακόμη και στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται νέα προμήθεια του υλικού. Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός του καταλογιζόμενου ποσού γίνεται με βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.
  - γ. Η είσπραξη εντόκως της τυχόν προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση προμηθευτή, είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξής του ως εκπτώτου, με το ισχύον δικαιοπρακτικό επιτόκιο, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.
5. Η μη παράσταση του προμηθευτή κατά τη συνεδρίαση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου δεν αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του θέματος και της επ αυτού γνωμοδότησης
6. Εάν η προμήθεια του υλικού σε βάρος του έκπτωτου προμηθευτή γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό
7. Οι παραπάνω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της ενδιαφερόμενης για την προμήθεια υπηρεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση του προμηθευτή να πραγματοποιήσει έγκαιρα την προμήθεια που του κατακυρώθηκε

Άρθρο 42

1. Δεν επιβάλλονται κυρώσεις στον προμηθευτή, αλλά μετατίθενται οι συμβατικές προθεσμίες παράδοσης ειδών και υπηρεσιών ή φόρτωσης των ειδών ή μέρους τους, με απόφαση του έχοντος την οικονομική

αρμοδιότητα, κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, εφόσον διαπιστωθεί:

- α. υπαιτιότητα της ενδιαφερόμενης για την προμήθεια αρμόδιας υπηρεσίας,
  - β. ανώτερη βία
2. Τα γεγονότα που συνιστούν ανώτερη βία παροχής εκτέλεσης σύμβασης πρέπει να δηλωθούν από τον προμηθευτή μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι ημερών από την εκδήλωσή τους και να βεβαιώνονται από σχετικά έγγραφα αρμόδιας Αρχής. Εφόσον τα γεγονότα είναι διαρκή, ο προμηθευτής θα πρέπει να αναφέρει μέσα στην ίδια προθεσμία την έναρξη και τη λήξη τους.

Άρθρο 43

1. Απαγορεύεται η εκχώρηση των δικαιωμάτων και η αναδοχή υποχρεώσεων που απορρέουν από σύμβαση προμήθειας των Ενόπλων Δυνάμεων
2. α. Κατ'εξαίρεση επιτρέπεται μετά από συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών, με όρο στη σχετική σύμβαση, η εκχώρηση απαιτήσεων του προμηθευτή σε αναγνωρισμένες τράπεζες εσωτερικού ή εξωτερικού, με σκοπό τη χρηματοδότηση της προμήθειας ή την έκδοση τραπεζικής εγγυητικής επιστολής για τη λήψη προκαταβολής της υπόψη σύμβασης. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους οργανισμούς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από το Κράτος. Η εκχώρηση των απαιτήσεων γίνεται με τις διατυπώσεις του άρθρου 95 του ν. 2362/1995, όπως εκάστοτε ισχύει.
- β. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων και υποχρεώσεων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, προμηθευτή και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οργανισμών και νομικών προσώπων που απορρέουν εκατέρωθεν από την ίδια σύμβαση προμήθειας ή από συνδεδεμένες με αυτή συμβάσεις

Άρθρο 44

1. Η πληρωμή των προμηθευτών γίνεται μετά την ποιοτική και ποσοτική παραλαβή των ειδών, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης και με όσα ορίζονται στην κατακυρωτική απόφαση της προμήθειας και τη σχετική σύμβαση, είτε με έκδοση χρηματικού εντάλματος (τακτικού ή προπληρωμής) είτε από την πάγια προκαταβολή και βάσει των δικαιολογητικών που ορίζονται στο άρθρο αυτό και συμπληρώνονται από την κατακυρωτική απόφαση ή σύμβαση
2. Για τις προμήθειες από το εξωτερικό η πληρωμή γίνεται με έμβασμα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από πλήρη αιτιολόγηση και τεκμηριωμένη εισήγηση μπορεί να γίνεται η πληρωμή με άνοιγμα πίστωσης υπέρ του προμηθευτή με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 του νόμου αυτού.
3. Προθεσμιακός διακανονισμός του τιμήματος των προμηθειών επιτρέπεται και πραγματοποιείται με βάση όσα ορίζονται από τη σχετική σύμβαση. Στις συμβάσεις προμήθειας υλικών δεν επιτρέπονται τμηματικές πληρωμές χωρίς παραλαβή υλικών ανάλογης αξίας, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στη σύμβαση της προμήθειας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων σχεδίασης - ανάπτυξης - κατασκευής των προς προμήθεια υλικών με κάλυψη τραπεζικής εγγύησης.
4. Στην προκήρυξη καθορίζεται ο τρόπος πληρωμής και οι σχετικές λεπτομέρειες
5. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την πληρωμή της αξίας των συμβατικών ειδών στον προμηθευτή είναι:
  - α. Για προμήθειες από το εσωτερικό της χώρας: (1) Πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής. (2) Αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα. (3) Τιμολόγιο - Δελτίο αποστολής του προμηθευτή που να αναφέρει την ένδειξη «ΕΞΟΦΛΗΘΗΚΕ» ή εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή όταν το τιμολόγιο δεν φέρει την εν λόγω ένδειξη. Με κοινή απόφαση των

Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας μπορεί να καθορίζεται αντί του τιμολογίου διαφορετικό δικαιολογητικό. (4) Ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα. (5) Ζυγολόγιο ή μετρολόγιο, όταν απαιτείται. (6) Βεβαίωση κωδικοποίησης των υλικών από την Αρμόδια Αρχή Κωδικοποίησης Υλικού, όπου απαιτείται. (7) Βεβαίωση ΕΠΑ ή ΕΒΣ, όπου απαιτείται. (8) Κάθε άλλο δικαιολογητικό που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή ή προβλέπεται από τη σύμβαση.

- β. Για προμήθειες από το εξωτερικό: (1) Πλήρης σειρά φορτωτικών πραγματικής φόρτωσης στο όνομα του αρμόδιου φορέα ή σε διαταγή αυτού, που να αναφέρουν ότι ο ναύλος πληρώνεται στον τόπο προορισμού ή έχει πληρωθεί ανάλογα με τον τρόπο παράδοσης. (2) Πιστοποιητικό καταγωγής των υλικών. (3) Τιμολόγιο - Δελτίο αποστολής του προμηθευτή, που θα φέρει την ένδειξη ότι έχει εξοφληθεί. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας μπορεί να καθορίζεται αντί του τιμολογίου διαφορετικό δικαιολογητικό. (4) Νόμιμο αποδεικτικό εξόφλησης του προμηθευτή, εάν το τιμολόγιο δεν φέρει ένδειξη ότι εξοφλήθηκε. (5) Ζυγολόγιο ή μετρολόγιο, όταν απαιτείται. (6) Πιστοποιητικό ποιοτικού ελέγχου του εργοστασίου κατασκευής του υλικού και πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας, όταν απαιτείται. (7) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής. (8) Αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα, εφόσον από τη σύμβαση προβλέπεται η πληρωμή να γίνεται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού στις αποθήκες των Ενόπλων Δυνάμεων. (9) Ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή πιστοποιητικό ασφάλισης ασφαλιστικής εταιρίας, που να καλύπτει τους κινδύνους που προβλέπονται στο άρθρο 35 του νόμου αυτού, όταν απαιτείται. (10) Απόδειξη πληρωμής των ασφαλιστρών, όταν απαιτείται. (11) Βεβαίωση Κωδικοποίησης των υλικών από την Αρμόδια Αρχή Κωδικοποίησης Υλικού, όπου απαιτείται. (12) Βεβαίωση ΕΠΑ ή ΕΒΣ, όπου απαιτείται. (13) Κάθε άλλο δικαιολογητικό που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή ή προβλέπεται από τη σύμβαση.
6. Τα δικαιολογητικά πληρωμών είναι πρωτότυπα και εκδίδονται σε αριθμό επικυρωμένων αντιγράφων, εφόσον απαιτείται, που καθορίζεται με τη σύμβαση
7. Για προμήθειες αμυντικού υλικού μέσω υπηρεσιών εξωτερικού των ΕΔ και εάν το αντικείμενο των πληρωμών υπάγεται ανελαστικά σε διαφορετική νομοθετική ρύθμιση ή συναλλακτικά ήθη της χώρας προμήθειας, παρέχεται η δυνατότητα απόκλισης από τους προαναφερόμενους τρόπους εξόφλησης κατόπιν έγκρισης των αρμόδιων υπηρεσιών οικονομικής μέριμνας των κλάδων των ΕΔ
8. Εφόσον ζητηθεί από τον προμηθευτή με την προσφορά του, χορηγείται κατά την κρίση της υπηρεσίας και μετά από απόφαση εκείνου που έχει δικαίωμα έγκρισης της δαπάνης έντοκη προκαταβολή, με παροχή ισόποσης τραπεζικής εγγύησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33 του νόμου αυτού. Το ποσοστό προκαταβολής ανέρχεται μέχρι 30% της συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α.
9. Η προκαταβολή είναι έντοκη από της καταβολής, επιβαρυνόμενη με το επιτόκιο που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών βάσει των διατάξεων του άρθρου 84 του ν. 2362 1995.
10. Από την ημερομηνία λύσης της σύμβασης ή κήρυξης του προμηθευτή ως εκπύτου και μέχρι την επιστροφή της προκαταβολής οφείλεται τόκος υπερημερίας. Τόκος υπερημερίας οφείλεται και επί εκπρόθεσμων παραδόσεων σύμφωνα με σχετική διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 40 του νόμου αυτού.
11. Το ποσό της προκαταβολής και ο τόκος που αντιστοιχεί σε αυτή μέχρι την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή των ειδών:
- α. Συμψηφίζονται, αναλογικά με την αξία των ειδών που παραδίδονται κάθε φορά, με αντίστοιχη

αναπροσαρμογή της εγγύησης προκαταβολής

- β. Εισπράττονται, με κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής προκαταβολής ή σύμφωνα με τις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων διατάξεις, σε περίπτωση κήρυξης του προμηθευτή ως εκπτώτου ή λύσης της σύμβασης και εφόσον αυτός δεν επιστρέψει την προκαταβολή και τους τόκους μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται για αυτό

Άρθρο 45

Είσπραξη δικαιωμάτων του Δημοσίου

1. Τα κάθε φύσης δικαιώματα του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που ελέγχονται από το Γενικό Επιτελείο κάθε κλάδου των ΕΔ, των Οργανισμών και των εν γένει Εκμεταλλεύσεων των Ενόπλων Δυνάμεων, που απορρέουν από μη εφαρμογή των όρων συμφωνιών και συμβάσεων, εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί είσπραξης δημοσίων εσόδων, με φροντίδα της αρμόδιας υπηρεσίας που εκτελεί την προμήθεια

Άρθρο 46

1. Για προμήθεια αμυντικού υλικού προς κάλυψη αναγκών που επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο, συνάπτονται συμβάσεις πλαίσιο, με βάση προϋποθέσεις που καθορίζονται από τους όρους των συμφωνιών. Οι εν λόγω συμβάσεις προβλέπουν την υπογραφή επί μέρους ετήσιων συμβάσεων με συγκεκριμένες ποσότητες και τιμές.
2. Για προμήθειες, που καλύπτονται με συμβάσεις πλαίσιο, η εγγυητική επιστολή συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης καλύπτει το ποσοστό επί της αξίας των υλικών ή των υπηρεσιών του πρώτου χρόνου της σύμβασης, και ο χρόνος ισχύος της τελευταίας εκτείνεται μέχρι την πλήρη εκτέλεση της σύμβασης. Σε περίπτωση μεταβολής της ετήσιας συμβατικής αξίας της προμήθειας η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης αναπροσαρμόζεται ανάλογα.
3. Επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων για την εν συνεχεία υποστήριξη (Follow on Support - FOS) των οπλικών συστημάτων με τους κατασκευαστικούς ή εμπορικούς οίκους του εξωτερικού ή εσωτερικού, η διάρκεια των οποίων μπορεί να είναι ανάλογη με τη χρονική διάρκεια της επιχειρησιακής εκμετάλλευσης των αντίστοιχων οπλικών συστημάτων, υπό τον όρο ότι οι υπόψη συμβάσεις επανεξετάζονται ανά τετραετία. Στις συμβάσεις προμήθειας οπλικών συστημάτων προβλέπονται οι βασικοί όροι της εν συνεχεία υποστήριξης (πέραν της αρχικής) του υπό προμήθεια οπλικού συστήματος, και οι οποίοι αποτελούν τη σύμβαση πλαίσιο FOS, η οποία υπογράφεται με μέριμνα του χρήστη του οπλικού συστήματος.
4. Παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ή συμφωνιών προμήθειας υλικών ή παροχής υπηρεσιών, καθώς και συμμετοχής σε προγράμματα υποστήριξης των μέσων μείζονος σημασίας, που χρησιμοποιούνται από τις ΕΔ, με άλλα κράτη ή διεθνείς κυβερνητικούς οργανισμούς και συμμαχικούς αμυντικούς οργανισμούς. Οι λεπτομέρειες που αφορούν τις διαδικασίες και τον τρόπο πληρωμής και απόδοσης των σχετικών δαπανών καθορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομίας και Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΝΣΦΡΑΓΙΣΤΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Άρθρο 47

1. Οι Ειδικοί Όροι της προκήρυξης διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις
2. Στις περιπτώσεις ανοικτού διαγωνισμού, η προκήρυξη περιλαμβάνει τουλάχιστον τους ακόλουθους ειδικούς όρους:
  - α. Το είδος του διαγωνισμού και τα στοιχεία της σχετικής εντολής διενέργειας της προμήθειας
  - β. Το είδος, την ποσότητα, τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού (ακριβής τεχνικός προσδιορισμός του υλικού σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου αυτού), το αντικείμενο εργασίας, εργολαβίας και παροχής υπηρεσιών, καθώς και τη δυνατότητα στους προμηθευτές να υποβάλουν προσφορά για μέρος ή για το σύνολο της ζητούμενης ποσότητας
  - γ. Το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο παράδοσης των υλικών ως και το χρόνο παραλαβής τους
  - δ. Το όνομα, τη διεύθυνση, τον αρμόδιο υπάλληλο, τον αριθμό τηλεφώνου, τηλεμοιοτυπικού μηχανήματος (FAX) και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), εφόσον διατίθεται, της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό
  - ε. Την ημερομηνία αποστολής περίληψης της προκήρυξης στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για δημοσίευση, όπου τούτο απαιτείται
  - ζ. Την προθεσμία μέσα στην οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν, από την αρμόδια υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό, τα σχετικά έγγραφα, το ποσό που τυχόν απαιτείται να καταβληθεί για τη χορήγηση των εγγράφων αυτών, καθώς και τους όρους πληρωμής αυτού
  - η. Τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, ώρα και τόπο αποσφράγισης, καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να παραβρεθούν στην αποσφράγιση των προσφορών
  - θ. Το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής
  - ι. Τον τύπο, τα ποσοστά, το χρόνο υποβολής και ισχύος των εγγυήσεων, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις εάν ζητούνται
  - κ. Την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής
  - λ. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που είναι αναγκαία για την εκτίμηση του κατώτατου ορίου οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων, τα οποία η ενδιαφερόμενη υπηρεσία απαιτεί από τους προμηθευτές
  - μ. Ενδεχομένως, απαγόρευση των εναλλακτικών προσφορών
  - ν. Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προσφορών και την κατακύρωση της προμήθειας. Στην περίπτωση που κριτήριο είναι η συμφερότερη προσφορά, καθορίζονται και τα στοιχεία με βάση τα οποία γίνεται η αξιολόγηση της προσφοράς.
  - ξ. Την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν
  - ο. Τη διάρκεια ισχύος των προσφορών
  - π. Τους λόγους για τους οποίους απορρίπτεται η προσφορά ως απαράδεκτη
  - ρ. Το δικαίωμα αυξομείωσης ή μη των ποσοτήτων του είδους, καθώς και το δικαίωμα προαίρεσης (OPTION), όταν το τελευταίο προβλέπεται από την αρχική έγκριση της προμήθειας
  - σ. Την περίπτωση επανάληψης ή όχι του ίδιου διαγωνισμού
  - τ. Τις νόμιμες κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και άλλα έξοδα που βαρύνουν τον προμηθευτή
  - υ. Την ΕΒΣ και το δείκτη της ΕΠΑ
  - φ. Τα ΑΩ (OFFSETS)
  - χ. Τον επιθυμητό χρόνο φόρτωσης και τον τρόπο παράδοσης υλικών (ελεύθερο στις αποθήκες των ΕΔ

ή σύμφωνα με τους επίσημους κανόνες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για την ερμηνεία των εμπορικών όρων που κάθε φορά ισχύουν)

- ψ. Τον τρόπο ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου
  - ω. Την ασφάλιση των ειδών
  - αα. Το χρόνο έκδοσης και παράδοσης των αδειών εξαγωγής και τον εκτελωνισμό των υλικών επί προμηθειών εξωτερικού
  - αβ. Την προμήθεια και ευθύνη του αντιπροσώπου του Οίκου εξωτερικού, που μεσολαβεί εδώ
  - αγ. Τις λεπτομέρειες για τον τρόπο μεταφοράς ειδών που προμηθεύονται από προμηθευτές εκτός της χώρας
  - αδ. Την υποχρέωση κωδικοποίησης των υλικών και άλλους ειδικούς, ανάλογα με την περίπτωση προμήθειας, όρους συμφωνιών
  - αε. Την υποχρέωση συμμετοχής του αγοραστή, αναλογικά, στα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα (NON RECUR-RING COST) που θα καταβάλει με την αγορά του υλικού (παρ. 8 του άρθρου αυτού).
  - αζ. Το σύστημα διασφάλισης ποιότητας στο οποίο να περιλαμβάνεται και σχέδιο ποιότητας, όταν απαιτείται
  - αη. Την ανάλυση του κινδύνου πραγματοποίησης της προμήθειας, αναγραφή - δικαιολόγηση του κόστους του κύκλου ζωής του υλικού, αναγραφή - δικαιολόγηση του κόστους ενδιάμεσης λύσης, όταν απαιτείται
  - αθ. Τις απαιτήσεις αρχικής υποστήριξης δύο ετών τουλάχιστον (συσκευές ελέγχου-συντήρησης, ανταλλακτικά, εκπαίδευση, τεχνική βοήθεια)
  - αι. Τις απαιτήσεις διαθεσιμότητας και χρησιμοποίησης των υλικών
3. Στις περιπτώσεις διαγωνισμού περιορισμένης συμμετοχής, η προκήρυξη περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α. Τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, εκτός των εδαφίων στ , ιδ και ιε
  - β. Τον τύπο και το περιεχόμενο των αιτήσεων συμμετοχής, την προθεσμία για την υποβολή τους στην αρμόδια υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να υποβληθούν
  - γ. Την ημερομηνία, μέχρι την οποία αποστέλλονται από την ενδιαφερόμενη υπηρεσία οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών
  - δ. Τα όρια μεταξύ των οποίων κυμαίνεται ο αριθμός υποψηφίων που πρόκειται να προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά (εφόσον είναι απαραίτητο)
4. Στις συμβάσεις αμυντικού υλικού για οποιαδήποτε αλλαγή στην κατοχή των μετοχών της αντισυμβαλλόμενης εταιρίας που συνεπάγεται τον έλεγχο της διοίκησής της ή αλλαγή στην κατοχή μετοχών ή μετασχηματισμός της σε άλλη εταιρική μορφή ενημερώνεται εγγράφως από την αντισυμβαλλόμενη εταιρία ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας. Ο τελευταίος δύναται ή να συναινέσει στην προαναφερθείσα μεταβολή της κατοχής των μετοχών ή να λύσει μονομερώς τη σύμβαση θεωρουμένης της μεταβολής αυτής της μετοχικής σχέσης ως σπουδαίου λόγου.
5. Όταν από την προκήρυξη προβλέπεται η συμμετοχή εμπορικών αντιπροσώπων σε διαγωνισμό προμήθειας προϊόντων αλλοδαπών οίκων, τότε για να έχουν δικαίωμα στην προβλεπόμενη νόμιμη καταβολή της προμήθειας αντιπροσώπου από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας πρέπει:
- α. Να προσκομίσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 26 του νόμου αυτού, όπως και αυτά που προσδιορίζουν την προμήθειά τους
  - β. Να καταθέσουν εγγυοδοσία καλής εκτέλεσης των συμβάσεων που υπογράφονται μέσω αυτών ή των παραγγελιών που δίνονται στους οίκους εξωτερικού
6. Η αυξομείωση των ποσοτήτων σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το καθοριζόμενο στο άρθρο 27 του

νόμου αυτού της αρχικά εγκεκριμένης ποσότητας καθορίζεται με την εντολή προμήθειας και ως δικαίωμα θα ασκείται με την κατακυρωτική απόφαση. Το δικαίωμα προαίρεσης, εφόσον υπάρχει τεκμηριωμένη επιχειρησιακή ανάγκη, καθορίζεται με την αρχική έγκριση προμήθειας (αναγκαιότητα - σκοπιμότητα) του αμυντικού υλικού και δεν υπερβαίνει το 30% της αρχικά εγκριθείσας ποσότητας. Η άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης, ως συμπληρωματική προμήθεια, διέπεται από τους ίδιους όρους της κύριας προμήθειας, με εξαίρεση το χρόνο παράδοσης και τις τιμές που οι τελευταίες είναι ίδιες ή μικρότερες των αντίστοιχων της προμήθειας και απαιτείται έγκριση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα.

7. Εάν κατά την προμήθεια ενός υλικού προκύψει κόστος έρευνας, σχεδίασης και ανάπτυξης που βαρύνει την υπηρεσία, τότε, αν αυτό το κόστος συμπεριλαμβάνεται ή θα συμπεριληφθεί από τον προμηθευτή στο κόστος του ίδιου υλικού που πωλείται ή θα πωληθεί σε άλλο πελάτη του, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο, κατ αναλογία, το σταθερό και μη επαναλαμβανόμενο κόστος για το υπόψη υλικό, συμπεριλαμβανομένης της διαχρονικής προσαρμογής του τιμήματος, σύμφωνα με μαθηματικό τύπο, οι παράγοντες του οποίου είναι:
  - α. Το μη επαναλαμβανόμενο κόστος (σταθερό) που πλήρωσε η υπηρεσία στον προμηθευτή για το υπόψη υλικό
  - β. Η συνολική ποσότητα του υλικού για όλους τους επόμενους πελάτες του προμηθευτή
  - γ. Η ποσότητα του υλικού της Σύμβασης της υπηρεσίας
  - δ. Η ποσότητα του υλικού στη σύμβαση του πελάτη του προμηθευτή. Οι τιμές των ανωτέρω παραγόντων καθορίζονται με βάση τη χρέωση της υπηρεσίας με το μη επαναλαμβανόμενο κόστος και τις σχετικές συμβάσεις προμήθειας επόμενων πελατών του προμηθευτή, για τις οποίες θα πρέπει να ενημερώνεται η υπηρεσία, επιφυλλασσομένων των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
8. Υποδείγματα ειδικών όρων συμφωνιών για συμπλήρωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις παρεχόμενες κάθε φορά οδηγίες και τις εντολές διενέργειας προμηθειών, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού
9. Οι ειδικοί όροι συμφωνιών, αφού υποστούν τον προβλεπόμενο από τις σχετικές διατάξεις του ν.δ. 721 1970 προληπτικό έλεγχο, εγκρίνονται από τον έχοντα την οικονομική αρμοδιότητα και απαρτίζουν μαζί με τους γενικούς όρους την προκήρυξη του διαγωνισμού. Η παροχή πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους, καθώς και η διεξαγωγή σχετικού διαγωνισμού γίνεται με βάση τους όρους συμφωνιών της προκήρυξης.

Άρθρο 48

1. Οι πληρωμές στους εκτός της χώρας προμηθευτές των ΕΔ διενεργούνται με έμβασμα μέσω του Τραπεζικού Συστήματος είτε απευθείας σε αυτούς είτε μέσω των υπηρεσιών των ΕΔ στο εξωτερικό, ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών
2. Ο τρόπος πληρωμής του δικαιούχου με έμβασμα μέσω ειδικού τμήματος της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελεί απλή αποστολή χρημάτων με δικαιολογητικό μόνο την απόδειξη αυτού που εισέπραξε
3. Κατ εξαίρεση, με απόφαση του οργάνου των ΕΔ που έχει την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία, η πληρωμή του τιμήματος στον προμηθευτή του εξωτερικού μπορεί να πραγματοποιείται με άνοιγμα υπέρ αυτού, μέσω τράπεζας, ενέγγυου πίστωσης, η οποία πρέπει να εκτελεσθεί βάσει των δικαιολογητικών που καθορίζονται με την εν λόγω απόφαση. Στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον προμηθευτή. Η εισήγηση του φορέα για τον υπόψη τρόπο πληρωμής πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και εναρμονισμένη με τα συμφέροντα του Δημοσίου.

4. Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται ιδιαίτερα στα εξής:
  - α. Έκδοση οδηγιών προς την τράπεζα
  - β. Έκδοση του χρηματικού εντάλματος
  - γ. Άνοιγμα πίστωσης από την τράπεζα
  - δ. Διακίνηση των φορτωτικών εγγράφων
  - ε. Εντολή προς την τράπεζα για την πληρωμή της προμήθειας του αντιπροσώπου, μετά την παραλαβή του υλικού, καταβολή των κρατήσεων, κατάθεση του υπόλοιπου αδιάθετου ποσού στο Δημόσιο Ταμείο και αποστολή στην αρμόδια υπηρεσία όλων των δικαιολογητικών απόδοσης του χρηματικού εντάλματος. Η καταβολή σε ευρώ της προμήθειας του αντιπροσώπου γίνεται με βάση το δελτίο τιμής συναλλάγματος της ημερομηνίας του ανοίγματος της πίστωσης από την τράπεζα.
5. Τα χρονικά όρια της ισχύος της πίστωσης που ανοίχθηκε περιορίζονται από την επιτρεπόμενη προθεσμία απόδοσης λογαριασμού κάθε ΧΕΠ
6. Η πίστωση που ανοίχθηκε τροποποιείται επί:
  - α. Αλλαγής τίτλου του δικαιούχου Οίκου
  - β. Μερικής ή ολικής ματαίωσης της προμήθειας
  - γ. Πτώχευσης ή θανάτου του δικαιούχου
  - δ. Συμπλήρωσης του απαιτούμενου χρηματικού ποσού με την έκδοση νέου Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής, συμπληρωματικού του πρώτου
7. Προκειμένου περί προμηθειών, για τους κλάδους των ΕΔ, που γίνονται εκτός της χώρας μετά από διαγωνισμό ή με διαπραγμάτευση με αλλοδαπούς Οίκους, μπορεί η πληρωμή του Οίκου να καθορίζεται συμβατικά σε καθαρές τιμές αλλοδαπού νομίσματος, που χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος
8. Οι κρατήσεις στις παραπάνω δαπάνες που προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, εφόσον δεν γίνονται δεκτές από τους αλλοδαπούς οίκους, προσαυξάνουν το κόστος (αξία υλικού και υπόλοιπες δαπάνες μέχρι την παράδοσή του στις αποθήκες των ΕΔ) του υπό προμήθεια είδους, κατά ποσοστά που αναλογούν και ισχύουν κάθε φορά, σε βάρος των πιστώσεων του Προϋπολογισμού των κλάδων των ΕΔ

Άρθρο 49

1. Όταν πρόκειται για υλικά που προμηθεύονται οι Ένοπλες Δυνάμεις ύστερα από Συμφωνίες με Κυβερνητικές Αρχές, καθώς και υλικών που χορηγούνται στις Ένοπλες Δυνάμεις ή υπηρεσιών που παρέχονται από συμμαχικές πηγές με κανονισμένες ή με μειωμένες τιμές. Επίσης για επισκευές υλικών που γίνονται σε επισκευαστικά κέντρα εσωτερικού ή εξωτερικού και ανήκουν σε Κυβερνητικές Αρχές και συμμαχικούς αμυντικούς οργανισμούς.
2. Η σύναψη συμφωνιών μεταξύ Κρατών για αμυντικό υλικό μείζονος σημασίας, όπως τούτο καθορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 4 του παρόντος νόμου, αποφασίζεται από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ).
3. Οι όροι των συμφωνιών και συμβάσεων που γίνονται με τον παραπάνω τρόπο, οι διαδικασίες χορηγήσεων και ο τρόπος υλοποίησής τους καθορίζονται κάθε φορά μετά από διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών με τον όρο της αμοιβαιότητας, ενώ τα σχέδια των συμβάσεων ή συμφωνιών που καταρτίζονται χρειάζονται την έγκριση του ΚΥΣΕΑ
4. Η αρμοδιότητα χειρισμού των συμφωνιών και συμβάσεων σε επίπεδο ΓΔΑΕΕ ή Γενικού Επιτελείου ανήκει στους αρμόδιους σε κάθε περίπτωση φορείς οικονομικής μέριμνας, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη σύνταξη των τεχνικοοικονομικών όρων των συμφωνιών ή συμβάσεων μετά από σχετικές διαπραγματεύσεις με τους

αρμόδιους εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων κρατών και την οικονομική τακτοποίηση των δοσοληψιών μεταξύ των κρατών που εξυπηρετούνται

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Άρθρο 50

1. Ειδική περίπτωση προμηθειών αμυντικού υλικού των ΕΔ είναι αυτή της διαπραγμάτευσης με έγγραφη προσφορά
2. Ιδρύεται στο ΥΠΕΘΑ Ανώτατο Συμβούλιο Προμηθειών Αμυντικού Υλικού που γνωμοδοτεί στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας ή στον αρμόδιο Υφυπουργό αν συντρέχουν οι όροι της ειδικής περίπτωσης του άρθρου 51 κατά το ποσό της εκάστοτε αρμοδιότητάς τους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου φορέα. Το Συμβούλιο αυτό αποτελείται από:
  - α. το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας,
  - β. τον Α Υπαρχηγό ΓΕΕΘΑ,
  - γ. τον Γενικό Γραμματέα Ερευνών και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης ή τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών κατά περίπτωση,
  - δ. δύο Ανώτατους Δικαστικούς ή Εισαγγελικούς Λειτουργούς επί τιμή
3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζεται η σύγκλιση, η αναπλήρωση των μελών και ο τρόπος λειτουργίας του ανωτέρω συμβουλίου
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας καθορίζεται η αποζημίωση των μελών και του Γραμματέα του Ανώτατου Συμβουλίου

Άρθρο 51

1. Προμήθεια με διαπραγμάτευση είναι η διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας ο διενεργών την προμήθεια φορέας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας προσφεύγει στους προμηθευτές της επιλογής του και διαπραγματεύεται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς
2. Προμήθεια αμυντικού υλικού με διαπραγμάτευση, επιτρέπεται, κατ'εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α. Για την κάλυψη επείγουσών αναγκών, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στα ετήσια ή μεσοπρόθεσμα προγράμματα προμηθειών και οφείλονται σε αντικειμενικά και απρόβλεπτα γεγονότα ή περιστάσεις
  - β. Για προμήθειες που απαιτούν, εξαιτίας της φύσης τους, μυστικότητα ενέργειας, κρατικό απόρρητο ή συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας για την προστασία βασικών συμφερόντων του Κράτους σε θέματα ασφαλείας, και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες
  - γ. Όταν τα είδη κατασκευάζονται για σκοπούς έρευνας, πειραμάτων, μελετών, προτύπων εφαρμογής για συμπαραγωγή αμυντικού υλικού στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, καθώς και για επένδυση με ταυτόχρονη ίδρυση εγκαταστάσεων παραγωγής ειδών υψηλής τεχνολογίας για τις ΕΔ προσφερόμενα σε ανταγωνιστικές τιμές και αποδεδειγμένα δεν παράγονται στη χώρα μας
  - δ. Όταν αποφασίζεται η προμήθεια αμυντικού υλικού από νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που ασκούν εμπορική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, και έχουν σχέση με την προμήθεια, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%. Στην περίπτωση αυτή οι σχετικές συμβάσεις περιέχουν τους σχετικούς κατά περίπτωση όρους που συμφωνήθηκαν, καθώς και τους βασικούς όρους της παρ. 2 του άρθρου 60 του νόμου αυτού, εκτός από αυτούς

στους οποίους αναφέρονται οι περιπτώσεις ια και ιβ της παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές οι κρατήσεις ή εισφορές υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων που προβλέπονται κάθε φορά, προσαυξάνουν το χρηματικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί στους δικαιούχους κατά τα ποσοστά που αναλογούν σε κάθε περίπτωση, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού των κλάδων ΕΔ. Για το σκοπό αυτόν επισυνάπτεται στα δικαιολογητικά της σχετικής δαπάνης δήλωση του δικαιούχου ή βεβαίωση της αρμόδιας επιτροπής για τη μη παρακράτηση από το λογαριασμό που πληρώθηκε των κρατήσεων ή εισφορών που προστίθενται.

3. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του νόμου αυτού

Άρθρο 52

1. Η προμήθεια υλικού με διαπραγμάτευση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 51 γίνεται με βάση έγγραφη προσφορά όπως παρακάτω:
  - α. Από το εσωτερικό. Ζητείται, με έγγραφο της υπηρεσίας των ΕΔ που πραγματοποιεί την προμήθεια, υποβολή προσφοράς στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: (1) Η τιμή του είδους που περιγράφεται και περιλαμβάνει την αξία του με συσκευασία συνηθισμένη στο εμπόριο, η οποία δεν υπόκειται σε αύξηση από οποιονδήποτε λόγο ή αιτία και οι κρατήσεις που βαρύνουν τον προμηθευτή. (2) Η παράδοση του υλικού, ελεύθερο στις αποθήκες της υπηρεσίας. (3) Ο χρόνος παράδοσης. (4) Ο τρόπος πληρωμής είτε με έντοκη προκαταβολή κατά το άρθρο 47 του νόμου αυτού έναντι ισόποσης τραπεζικής εγγύησης ή μετρητοίς μετά την οριστική παραλαβή του είδους. (5) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ζητεί η υπηρεσία.
  - β. Από εκτός της χώρας οίκους: Ζητείται αρμοδίως η αποστολή προσφοράς του οίκου ή προτιμολογίου όπου πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: (1) Η περιγραφή του είδους. (2) Η τιμή μονάδας για παράδοση υλικού σύμφωνα με τις απαιτήσεις της υπηρεσίας. (3) Οι κρατήσεις υπέρ τρίτων και το ποσοστό της προμήθειας του αντιπροσώπου στην Ελλάδα. (4) Ο τρόπος πληρωμής μετρητοίς ή με προθεσμία ή με άνοιγμα πίστωσης έναντι φορτωτικών εγγράφων σύμφωνα με το άρθρο 44 του νόμου αυτού. (5) Η προθεσμία φόρτωσης. (6) Η ισχύς της προσφοράς ή προτιμολογίου. (7) Ο ναύλος ή τα κόμιστρα μέχρι τον τόπο προορισμού, εφόσον το υλικό προσφέρεται με παράδοση στο εργοστάσιο. (8) Τα ασφάλιστρα που καλύπτουν όλους τους κινδύνους για σαράντα πέντε ημέρες από την εκφόρτωση του είδους στον τόπο προορισμού. (9) Η αξία της συσκευασίας.
2. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς από αντιπρόσωπο του εκτός της χώρας Οίκου, εφαρμογή έχουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 47
3. Στις συμβάσεις προμηθειών αμυντικού υλικού, που συνάπτονται με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, μετά την αρχική έγκριση προμήθειας και τον τρόπο υλοποίησης αυτής, διαβιβάζονται στον υποψήφιο προμηθευτή οι γενικοί και ειδικοί όροι συμφωνιών, και καλείται για την υποβολή προσφοράς για να επακολουθήσει η διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατακύρωσης της προμήθειας και σύναψης σύμβασης. Οι όροι συμφωνιών είναι οι πλήρεις όροι διαγωνισμού με τις αναγκαίες προσαρμογές στον τρόπο προμήθειας χωρίς διαγωνισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ

ΕΝΣΦΡΑΓΙΣΤΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Άρθρο 53

1. Οι προμήθειες ομοειδών κατηγοριών αμυντικού υλικού των ΕΔ πραγματοποιούνται συγκεντρωτικά από έναν από τους κλάδους των ΕΔ και για λογαριασμό των άλλων
2. Η ΓΔΑΕΕ αναθέτει σε ένα Γενικό Επιτελείο την υλοποίηση προμηθειών ομοειδούς υλικού για κάλυψη των αναγκών και άλλων γενικών επιτελείων και υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας
3. Παρεκκλίσεις από όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού επιτρέπονται μόνο σε περιπτώσεις αναγκών που επείγουν, μετά από έγκριση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα μετά από εισήγηση του ενδιαφερόμενου κλάδου προς τη ΓΔΑΕΕ και έγκριση του ΕΟΕ
4. Ο κλάδος των ΕΔ, για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η προμήθεια, είναι υποχρεωμένος να στείλει έγκαιρα στον κλάδο στον οποίο ανατίθεται η συγκεντρωτική προμήθεια τα αναγκαία στοιχεία, σύμφωνα με τις διαταγές και οδηγίες που ισχύουν
5. Κατά τη σύνταξη του ετήσιου Προγράμματος Προμηθειών κάθε κλάδου περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις προμηθειών που η διεξαγωγή τους ανατίθεται σε άλλον κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων
6. Ο κλάδος των ΕΔ στον οποίο ανατίθεται η προμήθεια και για λογαριασμό των άλλων ενεργεί όλες τις διαδικασίες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μέχρι την εξόφληση της προμήθειας μετά από έγκαιρη μεταβίβαση σε αυτόν των πιστώσεων που απαιτούνται, από τους άλλους ενδιαφερόμενους κλάδους και αποδίδει στους λοιπούς κλάδους τις αναλογούσες σε αυτούς και προβλεπόμενες του νόμου αυτού κρατήσεις
7. Ο ποιοτικός και ποσοτικός έλεγχος και η παραλαβή των υλικών πραγματοποιούνται από τον κλάδο που πραγματοποίησε την προμήθεια με τη σύμπραξη των άλλων κλάδων εφόσον απαιτείται, ενώ η παράδοση των αναγκαίων ποσοτήτων στους άλλους κλάδους διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Ανεφοδιασμού και Διαχείρισης Υλικών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΓΚΑΔΥΕΔ), που ισχύει κάθε φορά
8. Η ΓΔΑΕΕ πραγματοποιεί συγκεντρωτικές προμήθειες κύριου υλικού εξοπλιστικών προγραμμάτων με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού

Άρθρο 54

1. Τα δείγματα που χρησιμοποιούνται κατά τη διενέργεια των προμηθειών υπάγονται στις παρακάτω κατηγορίες:
  - α. Δείγματα υπηρεσίας Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα των υπηρεσιακών φορέων για τους οποίους προορίζονται τα προς προμήθεια υλικά, βάσει των οποίων θα πραγματοποιηθεί η προμήθεια
  - β. Δείγματα προμηθευτών Στην περίπτωση αυτή υπάγονται τα δείγματα που καταθέτουν οι προμηθευτές, όταν απαιτείται, κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού
  - γ. Δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής προς δειγματισμό των υλικών που παραδίδουν οι προμηθευτές σε εκτέλεση συμβάσεων.
2. Κάθε δείγμα ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού πρέπει να είναι σε ποσότητα ή μέγεθος απόλυτα επαρκές για τη σχετική μηχανική, χημική ή μακροσκοπική εξέταση ή πρακτική δοκιμασία. Η ποσότητα ή το μέγεθος των δειγμάτων μπορεί να ορίζονται:.
  - α. με την προκήρυξη ή πρόσκληση, προκειμένου για δείγματα υπηρεσίας ή προμηθευτών (κατηγορίες α και β),

- β. από τη σύμβαση, προκειμένου για δείγματα των προς παραλαβή συμβατικών υλικών (κατηγορία γ).
Εάν στη σχετική σύμβαση δεν αναφέρεται η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων, ισχύουν οι διατάξεις για τις δειγματοληψίες του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.).
3. Τα δείγματα όλων των κατηγοριών κατατίθενται στην αρμόδια υπηρεσία εις διπλούν (δείγμα - αντίδειγμα) με εξαίρεση:
- α. Τα δείγματα της υπηρεσίας, εάν η υπηρεσία έχει ορίσει διαφορετικά
- β. Τα δείγματα τα οποία λόγω της φύσης τους ή της αξίας τους δεν μπορούν να σταλούν ή να υποβληθούν εις διπλούν
- γ. Τα δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά, τα οποία λαμβάνονται μεν εις διπλούν, πλην όμως, το ένα από αυτά αποστέλλεται απευθείας από την επιτροπή για εργαστηριακή ή μηχανική εξέταση ή χρησιμοποιείται για πρακτική δοκιμασία
4. Εάν από την προκήρυξη ή την πρόσκληση δεν προβλέπεται κατάθεση δειγμάτων, δείγματα που προσκομίζονται από τους προμηθευτές δεν γίνονται δεκτά
5. Δείγματα που δεν είναι κατά τρόπον εμφανή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την προκήρυξη ή την πρόσκληση δεν γίνονται δεκτά
6. Εάν τα δείγματα είναι ευπαθή ή επικίνδυνα, ο προμηθευτής υποχρεούται να αναγράφει τούτο επί του δείγματος στην ελληνική γλώσσα και να καθορίζει τον τρόπο φύλαξης και συντήρησής τους. Για δείγματα υπηρεσίας, καθώς και δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά που ανήκουν στην κατηγορία αυτή, την παραπάνω υποχρέωση έχει ο υπηρεσιακός φορέας και ο πρόεδρος της επιτροπής αντίστοιχα.
7. Εάν η προμήθεια του υλικού γίνεται με βάση δείγματα της υπηρεσίας, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση του δείγματος κατά το διάστημα της προθεσμίας που ορίζεται από την προκήρυξη ή την πρόσκληση είτε με απλή μακροσκοπική εξέταση από τους ενδιαφερόμενους είτε με λήψη αντιγράφου ή απεικόνισης, με δική τους μέριμνα και ευθύνη
8. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών από το αρμόδιο όργανο, τίθενται υπόψη του και τα σχετικά δείγματα. Εάν για τη διενέργεια του ελέγχου από το αρμόδιο όργανο είναι απαραίτητη η αποσφράγιση του δείγματος, αυτή γίνεται ενώπιον υπαλλήλου της υπηρεσίας τήρησης των δειγμάτων, μετά δε τον έλεγχο, γίνεται επανασφράγιση του δείγματος. Ενώπιον του υπαλλήλου της υπηρεσίας δειγμάτων γίνεται, όταν απαιτείται, λήψη μέρους του δείγματος.
9. Η επισημοποίηση των δειγμάτων και αντιδειγμάτων γίνεται ως εξής:
- α. Των δειγμάτων υπηρεσίας για τους οποίους προορίζονται τα υλικά, κατά το στάδιο έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών. Εάν κατά τη διαδικασία έγκρισης τροποποιηθούν οι τεχνικές προδιαγραφές, το επισημοποιούμενο δείγμα του φορέα δεν ισχύει κατά το μέρος στο οποίο αναφέρονται οι τροποποιήσεις.
- β. Των δειγμάτων που καταθέτουν οι προμηθευτές κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών, μετά την κατακύρωση της προμήθειας, από την επιτροπή διαγωνισμού που μπορεί να ενισχύεται με ειδικό ή ειδικούς εμπειρογνώμονες
10. Τα επισημοποιηθέντα δείγματα παραλαμβάνονται από την επιτροπή παραλαβής για να χρησιμοποιηθούν κατά το στάδιο των ελέγχων και επιστρέφονται μετά το πέρας της παραλαβής των υλικών, εάν λόγω της φύσης τους δεν καταστρέφονται κατά τη διαδικασία ελέγχων
11. Στον συμβασιούχο προμηθευτή παραδίδεται, ύστερα από αίτημά του, το επίσημο δείγμα της υπηρεσίας ή μέρος αυτού, ανάλογα με τη φύση του υλικού, για να χρησιμεύσει κατά την κατασκευή του και υποχρεούται να το επιστρέψει το αργότερο με την παράδοση του υλικού
12. Η επιστροφή των δειγμάτων γίνεται ως εξής:

- α. Της υπηρεσίας, μέσα σε τριάντα ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και αφού έχει συντελεστεί η οριστική παραλαβή του συμβατικού υλικού, με μέριμνα και ευθύνη του φορέα
  - β. Των προμηθευτών στους οποίους δεν κατακυρώθηκαν ή δεν ανατέθηκε η προμήθεια, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την ημερομηνία της ανακοίνωσης κατακύρωσης ή ανάθεσης, με μέριμνα και ευθύνη τούτων
  - γ. Των συμβασιούχων προμηθευτών που κατατέθηκαν με την προσφορά τους και δεν καταστράφηκαν μερικώς ή ολικώς κατά τη διαδικασία των ελέγχων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και εφόσον έχει συντελεσθεί η οριστική παραλαβή, με μέριμνα και ευθύνη τους
  - δ. Τα δείγματα που δεν χρησιμοποιήθηκαν για κατ έφεση εξέταση επιστρέφονται μέσα σε τριάντα ημέρες από την οριστική παραλαβή των συμβατικών υλικών, με μέριμνα και ευθύνη του προμηθευτή
13. Τα δείγματα που δεν παραλαμβάνονται σύμφωνα με τα παραπάνω εκποιούνται από την υπηρεσία παραλαβής και φύλαξής τους, εφόσον έχουν εμπορική αξία, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου των ΕΔ, για τον οποίο διενεργείται η προμήθεια, άλλως καταστρέφονται από οριζόμενη προς τούτο επιτροπή
14. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής βαρύνει τους προμηθευτές και δεν καταβάλλεται
15. Εάν από τη σύμβαση προβλέπονται και εργαστηριακοί έλεγχοι, αυτοί διενεργούνται από εργαστήρια των ΕΔ και, αν δεν υπάρχουν, από το Γενικό Χημείο του Κράτους ή από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο που ανήκει στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με το άρθρο 51 του ν. 1892 1990 και το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 1943 1991 ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού και τη μορφή του ελέγχου. Σε περίπτωση αδυναμίας των κρατικών εργαστηρίων, οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται σε πιστοποιημένα ιδιωτικά εργαστήρια. Το κόστος των ελέγχων αυτών βαρύνει τον προμηθευτή.
16. Αν ο προμηθευτής διαφωνεί με το αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων, μπορεί να ζητήσει εγγράφως την κατ έφεση εξέταση των οικείων αντιδειγμάτων. Η κατ έφεση εξέταση γίνεται ύστερα από έγγραφο της υπηρεσίας από το Γ.Χ.Κ. ή εάν λόγω της φύσης του υλικού ή της μορφής του ελέγχου το Γ.Χ.Κ. δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον έλεγχο, η κατ έφεση εξέταση γίνεται από τα εργαστήρια των Ενόπλων Δυνάμεων ή αν δεν υπάρχουν, από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ήδη δε από το άρθρο 51 του ν. 1892 1990 και το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 1943 1991 εκτός από το εργαστήριο που διενήργησε την αρχική εξέταση. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο εργαστήριο στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα από αυτό που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, η κατ έφεση εξέταση γίνεται σε αυτό, αλλά με εξεταστή του Γ.Χ.Κ. ή άλλου φορέα. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει το προβλεπόμενο για την περίπτωση παράβολο. Το αίτημα του προμηθευτή για την κατ έφεση εξέταση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτόν των αποτελεσμάτων της αρχικής εξέτασης. Κατ έφεση εξέταση μπορεί να γίνει και αυτεπαγγέλτως με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη λήψη του πρωτοκόλλου της επιτροπής παραλαβής. Κατά την κατ έφεση εξέταση παρίσταται εκπρόσωπος του υπηρεσιακού φορέα, και καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί, και ο προμηθευτής. Εάν κατά τη διενέργεια της κατ έφεση εξέτασης υπάρξει διαφωνία από τον εκπρόσωπο του υπηρεσιακού φορέα ή τον προμηθευτή σε τεχνικό θέμα (όπως εφαρμοζόμενη μέθοδος εξέτασης, χρήση οργάνων), αυτή διατυπώνεται με σαφήνεια σε σχετικό πρωτόκολλο, και η υπόθεση παραπέμπεται στο Ανώτατο

Χημικό Συμβούλιο για γνωμάτευση. Το αποτέλεσμα της κατ'έφεση εξέτασης είναι υποχρεωτικό και τελεσίδικο και για τα δύο μέρη.

17. Η μη κατάθεση δειγμάτων, όποτε απαιτείται με τους ειδικούς όρους συμφωνιών συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς

Άρθρο 55

1. Στην αρμόδια επιτροπή διεξαγωγής του διαγωνισμού παραδίδεται έγκαιρα, από την υπηρεσία πραγματοποίησης της προμήθειας, ο φάκελος των εγγράφων προπαρασκευής του διαγωνισμού και πριν την ώρα έναρξης του διαγωνισμού οι ενσφραγιστές προσφορές μαζί με τα δείγματα των προμηθευτών ή τα επίσημα δείγματα της υπηρεσίας
2. Η επιτροπή διαγωνισμού προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης των προσφορών την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική προκήρυξη ή πρόσκληση. Προσφορές που υποβάλλονται στο παραπάνω όργανο μετά την έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης δεν αποσφραγίζονται, αλλά παραδίδονται στην υπηρεσία για επιστροφή, ως εκπρόθεσμες. Η αποσφράγιση γίνεται με την παρακάτω διαδικασία:
  - α. Εάν ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος, καθώς και οι υποφάκελοι των δικαιολογητικών συμμετοχής και της τεχνικής προσφοράς, μονογράφονται δε και σφραγίζονται από τα μέλη της επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά κατά φύλλο. Οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από τα μέλη της επιτροπής και τοποθετούνται σε έναν νέο φάκελο ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται και παραμένει σε αυτό προκειμένου να αποσφραγισθεί την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από την προκήρυξη ή την πρόσκληση.
  - β. Εάν ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη συμφερότερη προσφορά, αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος, καθώς και οι υποφάκελοι των δικαιολογητικών συμμετοχής και της τεχνικής προσφοράς, μονογράφονται δε και σφραγίζονται από τα μέλη της επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς κατά φύλλο. Για την οικονομική προσφορά ακολουθείται η ίδια διαδικασία.
3. Μετά την αποσφράγιση των προσφορών που υποβλήθηκαν, η επιτροπή διαγωνισμού προβαίνει στην καταχώριση αυτών που κατέθεσαν προσφορές, καθώς και των δικαιολογητικών που υπέβαλαν, σε πρακτικό, υπόδειγμα του οποίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού, το οποίο υπογράφει και σφραγίζει
4. Αποσφράγιση των προσφορών γίνεται στην περίπτωση ανοικτού διαγωνισμού, δημόσια, στην περίπτωση δε του διαγωνισμού περιορισμένης συμμετοχής, παρουσία μόνο αυτών που κλήθηκαν και υπέβαλαν προσφορά ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, τους οποίους καλεί η επιτροπή διαγωνισμού με βάση πίνακα που της έχει παραδώσει η αρμόδια για την εκτέλεση της προμήθειας υπηρεσία. Προσφορά που υποβλήθηκε από προμηθευτή που δεν περιλαμβάνεται στον παραπάνω πίνακα της υπηρεσίας δεν αποσφραγίζεται, αλλά παραδίδεται στην υπηρεσία για επιστροφή.
5. Στη συνέχεια ελέγχεται η ύπαρξη των δικαιολογητικών συμμετοχής, σύμφωνα με τους όρους συμφωνιών της προκήρυξης και σε περιπτώσεις έλλειψης κάποιου από αυτούς, η επιτροπή εκδίδει απόφαση αποκλεισμού από τη συνέχεια της διαδικασίας. Στοιχεία των τεχνικών προσφορών επιτρέπεται να περιέρχονται σε γνώση των διαγωνιζομένων στο παρόν στάδιο αποσφράγισης και ελέγχου. Τεχνική προσφορά που στο σύνολό της, κατά ρητή δήλωση του προσφέροντος, διέπεται από ρήτρα σχετική με την προστασία του βιομηχανικού απορρήτου ή της πνευματικής ιδιοκτησίας που δεν επιτρέπουν την

αναλυτική, πλήρη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση της προσφοράς αυτής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της προκήρυξης δεν γίνεται αποδεκτή και απορρίπτεται.

6. Ακολουθεί, μετά την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, ο έλεγχος των δικαιολογητικών από πλευράς νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και ο έλεγχός τους από πλευράς ουσιαστικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό. Τα αποτελέσματα του ελέγχου γνωστοποιούνται στον αποκλειόμενο και επιστρέφονται σε αυτόν η τεχνική και οικονομική προσφορά.
7. Η επιτροπή διαγωνισμού παραδίδει τις τεχνικές προσφορές μετά την αποσφράγιση στην επιτροπή εμπειρογνομόνων για αξιολόγηση και υποβολή σχετικής έκθεσης εντός των προβλεπόμενων από τους όρους του διαγωνισμού προθεσμιών
8. Την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική προκήρυξη για την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή διαγωνισμού σε δημόσια συνεδρίαση ανακοινώνει πριν την αποσφράγιση τα αποτελέσματα του ελέγχου της νομιμότητας και κανονικότητας των δικαιολογητικών συμμετοχής, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών συμπεριλαμβανομένης και της βαθμολογίας. Οι οικονομικές προσφορές που κρίθηκαν αποδεκτές επαναφέρονται και οι φάκελοί τους αποσφραγίζονται. Μετά την αποσφράγιση ακολουθεί ο έλεγχος της πληρότητας και κανονικότητας των οικονομικών προσφορών, η ανακοίνωση των τιμών και συντάσσεται το προβλεπόμενο από το άρθρο αυτό πρακτικό αποσφράγισης. Οι λοιπές οικονομικές προσφορές δεν αποσφραγίζονται και επιστρέφονται.
9. Προσφορά που δεν πληροί τους ουσιαστικούς όρους συμφωνιών, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 27 του νόμου αυτού, απορρίπτεται
10. Η επιτροπή διαγωνισμού κρίνει και αποφαινεται αιτιολογημένα εντός των χρονικών ορίων για τις υποβαλλόμενες σε αυτή ενστάσεις, όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 31 του νόμου αυτού
11. Η επιτροπή αποφασίζει για την τυπική εγκυρότητα ή ακυρότητα κάθε προσφοράς, ανάλογα με τη σπουδαιότητα των πλημμελειών που παρουσιάζει και καταχωρεί την άποψή της στο σχετικό πρακτικό αποσφράγισης που κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους

Άρθρο 56

Ρυθμίσεις θεμάτων αναπήρων πολέμου, προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις

1. Το κριτήριο για την κατακύρωση της προμήθειας και την τελική επιλογή του προμηθευτή (χαμηλότερη τιμή ή συμφερότερη προσφορά) καθορίζεται με την εντολή διενέργειας της προμήθειας που προβλέπεται στο άρθρο 21 του παρόντος.
2. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών για την τελική επιλογή του προμηθευτή με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.
3. Η κατακύρωση τελικά γίνεται στον προμηθευτή με τη χαμηλότερη τιμή, από τους προμηθευτές των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τεχνικές περιγραφές και τους όρους της προκήρυξης.
4. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή προβλέπεται το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής, ισότιμες θεωρούνται οι προσφορές με την αυτή ακριβώς τιμή. Σε αυτή την περίπτωση, τελικός προμηθευτής επιλέγεται ο μειοδότης που προκύπτει κατόπιν διαπραγμάτευσης, αφού κληθούν όλοι οι προσφέροντες που είχαν ισότιμες προσφορές.
5. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών για την τελική επιλογή του προμηθευτή με κριτήριο τη συμφερότερη προσφορά εφαρμόζεται μέθοδος αξιολόγησης που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, κατόπιν εισηγήσεως της ΓΔΑΕΕ, στην οποία λαμβάνονται υπόψη

αποκλειστικά τα ακόλουθα κριτήρια

- α. Η ανηγμένη (συγκριτική) τιμή.
  - β. Η Εγχώρια Βιομηχανική Συμμετοχή (ΕΒΣ).
  - γ. Το Έργο της Εγχώριας Βιομηχανίας (ΕΕΒ).
  - δ. Αντισταθμιστικά Ωφελήματα.
  - ε. Χρονοδιάγραμμα Πληρωμών.
  - ζ. Κόστος Κύκλου Ζωής.
6. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης
- α. Η ανηγμένη (συγκριτική) τιμή. (1) Ανηγμένη (συγκριτική) τιμή είναι ο λόγος της τιμής προσφοράς προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής αξιολόγησης. (2) Για την εξαγωγή της βαθμολογίας της τεχνικής αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω επί μέρους κριτήρια.
  - β. Η παρεχόμενη εγγύηση καλής λειτουργίας.
  - γ. Η ποιότητα εξυπηρέτησης μετά την πώληση και η παρεχόμενη τεχνική βοήθεια εκ μέρους του προμηθευτή.
  - δ. Ο χρόνος παράδοσης των υλικών.
  - ε. Οι απαιτήσεις συντήρησης και η ποιότητα των προσφερόμενων υλικών.
  - ζ. Η αρχική υποστήριξη.
  - η. Η εν συνεχεία υποστήριξη.
  - θ. Η δυνατότητα ένταξης-ενσωμάτωσης των προσφερόμενων υλικών στις Ε.Δ. (Εγκατάσταση-Λειτουργία) όταν απαιτείται.
  - ι. Η δυνατότητα ανάπτυξης-αναβάθμισης των προσφερόμενων υλικών ή τμημάτων αυτών όταν απαιτείται και η εξασφάλιση της προμήθειας σε βάθος χρόνου (security of supply).
  - κ. Κάθε άλλο στοιχείο ανάλογα με τη φύση των υπό προμήθεια υλικών ή και των ιδιαίτερων αναγκών του φορέα των Ε.Δ. που ορίζεται στην προκήρυξη. (3) Τα επί μέρους κριτήρια της τεχνικής αξιολόγησης κατατάσσονται σε δύο ομάδες στην Ομάδα Τεχνικών Προδιαγραφών, Ποιότητας και Απόδοσης και στην Ομάδα Τεχνικής Υποστήριξης και Κάλυψης. Στην υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου καθορίζονται τόσο οι συντελεστές βαρύτητας κάθε ομάδας όσο και η κατανομή των επί μέρους κριτηρίων σε κάθε ομάδα. (4) Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε επί μέρους κριτηρίου των ως άνω ομάδων είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί τη βαθμολογία του. Οι επί μέρους συντελεστές βαρύτητας των οποίων το άθροισμα για κάθε ομάδα ισούται με τον καθορισθέντα συντελεστή βαρύτητας της ομάδας, καθορίζονται από τα Γενικά Επιτελεία και περιλαμβάνονται στην προκήρυξη. (5) Το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των επί μέρους κριτηρίων και των δύο ομάδων αποτελεί τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής αξιολόγησης της προσφοράς. Αποδεκτές είναι όσες η βαθμολογία τους κυμαίνεται μεταξύ 75 και 100 βαθμών. Προσφορά με συνολική βαθμολογία τεχνικής αξιολόγησης μικρότερη των 75 βαθμών απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (6) Κατά την τεχνική αξιολόγηση συνεκτιμώνται στοιχεία των προσφορών που υπερτερούν των ελαχίστων απαιτήσεων της προκήρυξης, μόνο για επί μέρους κριτήρια που έχουν σαφώς καθοριστεί στην αντίστοιχη τεχνική περιγραφή από το οικείο Γενικό Επιτελείο, όπως αυτή συμπεριλαμβάνεται στην προκήρυξη. Τα επί μέρους αυτά κριτήρια σε καμία περίπτωση δεν αφορούν σε ουσιώδεις όρους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 27 παρ. 2 του παρόντος νόμου. (7) Ως συμφερότερη κρίνεται η ανηγμένη (συγκριτική) τιμή που παρουσιάζει το μικρότερο λόγο της τιμής προσφοράς προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής αξιολόγησης.
7. Τα ανωτέρω επί μέρους κριτήρια α΄ έως στ΄ βαθμολογούνται με μέγιστη βαθμολογία τους 100 βαθμούς.

Για κάθε κριτήριο από τα ανωτέρω α΄ έως στ΄ καθορίζεται από την προκήρυξη συντελεστής βαρύτητας, βάσει της προβλεπόμενης στην παράγραφο 5 υπουργικής απόφασης.

8. Η πλήρης αξιολόγηση των προσφορών για την ανάδειξη της συμφερότερης προσφοράς πραγματοποιείται από τα αρμόδια όργανα, βάσει της μεθόδου αξιολόγησης των συνεκτιμώμενων στοιχείων που καθορίζεται με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 5 υπουργική απόφαση.
9. Για την επιλογή της συμφερότερης προσφοράς αξιολογούνται μόνον οι προσφορές που έχουν κριθεί ως τεχνικά αποδεκτές και σύμφωνες με τους λοιπούς όρους της προκήρυξης. Στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, η επιτροπή εμπειρογνομόνων δύναται να επισκέπτεται τις εγκαταστάσεις των διαγωνιζομένων, προκειμένου να εξετάσει τις πραγματικές κατασκευαστικές δυνατότητες αυτών για τα συγκεκριμένα υλικά που προσφέρουν στο διαγωνισμό.
10. Προσφορές που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους ουσιώδεις όρους των τεχνικών προδιαγραφών της προκήρυξης και της πρόσκλησης απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Δεν απορρίπτονται προσφορές εάν οι παρουσιαζόμενες αποκλίσεις αφορούν όρους που δεν έχουν ορισθεί ως ουσιώδεις στην προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 2 του παρόντος, οπότε η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού με αιτιολογημένη απόφαση θεωρεί ότι κρίνονται τεχνικά αποδεκτές.
11. Συμφερότερη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μεγαλύτερο άθροισμα των γινομένων του συντελεστή βαρύτητας του κάθε κριτηρίου επί την επιτευχθείσα βαθμολογία. Η κατακύρωση τελικά γίνεται στον εντός των όρων και τεχνικών προδιαγραφών της προκήρυξης προμηθευτή, του οποίου η προσφορά κρίθηκε ως η πλέον συμφέρουσα. Σε περίπτωση ισοδύναμων προσφορών, όπως αυτές θα προκύψουν από την ως άνω διαδικασία αξιολόγησης, μεταξύ δύο ή περισσότερων προμηθευτών, η κατακύρωση γίνεται σε εκείνον του οποίου η προσφορά έχει τη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που οι ισοδύναμες προσφορές έχουν την ίδια τιμή προσφοράς τότε η συμφερότερη προσφορά επιλέγεται κατόπιν διαπραγμάτευσης επί της τιμής προσφοράς, τηρουμένων πρακτικών, αφού κληθούν οι προσφέροντες που είχαν ισοδύναμες και ισότιμες προσφορές, μέσα σε χρόνο ο οποίος καθορίζεται στην προκήρυξη.
12. Η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού, μετά την αξιολόγηση των προσφορών, συντάσσει πρακτικό και βεβαιώνει με αυτό ή με ιδιαίτερη έκθεση
  - α. Τη νομιμότητα και κανονικότητα των εγγράφων συμμετοχής όσων διαγωνίζονται, που προβλέπονται και επιδείχθηκαν σε αυτή.
  - β. Την απόφασή της για τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν από αυτούς που συμμετείχαν στο διαγωνισμό και κατά τη διάρκεια αυτού, καθώς και την απόφαση του αρμόδιου οργάνου επί προσφυγής κατά της ρητής απόφασης της επιτροπής.
  - γ. Τα οικονομικά και τεχνικά στοιχεία που ελέγχθηκαν από αυτή.
  - δ. Κατά πόσο είναι συμφέρουσες ή όχι οι τιμές που επιτεύχθηκαν μετά από πλήρη αιτιολόγηση και για την καταλληλότητα του υλικού ή της εργασίας ή της εργολαβίας που προσφέρονται από καθέναν από τους διαγωνιζόμενους, σε σχέση με αντίστοιχα ή παρόμοια υλικά ή υπηρεσίες.
  - ε. Την εισήγησή της για την κατακύρωση ή όχι της προμήθειας και ειδικότερα μπορεί να προτείνει:(1) Κατακύρωση της προμήθειας για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό που καθορίζεται στην προκήρυξη. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30%. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας, κάτω του καθοριζόμενου από την προκήρυξη ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή. (2) Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψή του με τροποποίηση ή μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών. (3) Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και προσφυγή στη διαδικασία της

διαπραγμάτευσης. (4) Ακύρωση της προμήθειας. (5) Στο πρακτικό της επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού αναφέρονται υποχρεωτικά και οι θέσεις των τυχόν μειοψηφούντων μελών της.

13. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας υποχρεούνται να παρέχουν στην επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τις πληροφορίες, τα μέσα και τις διευκολύνσεις που ζητούνται από αυτή για τη διαμόρφωση γνώμης για τα είδη που προσφέρονται.
14. Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, τέλος, συγκεντρώνει όλα τα σχετικά με την προμήθεια παραστατικά στοιχεία και τα υποβάλλει στην προϊσταμένη της υπηρεσία με αναφορά του Προέδρου της, μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ολοκλήρωση της διεξαγωγής του διαγωνισμού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διαταγή διεξαγωγής του διαγωνισμού ή συγκρότησης της επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΚΑΤΑΚΥΡΩΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άρθρο 57

1. Τα σχετικά δικαιολογητικά της προμήθειας διαβιβάζονται στην αρμόδια υπηρεσία κάθε κλάδου των ΕΔ και της ΓΔΑΕΕ, η οποία φροντίζει και εισηγείται για την έκδοση της κατακυρωτικής απόφασης, έγκαιρα και μέσα στις προθεσμίες κάθε προμήθειας κατόπιν γνωμοδότησης της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ
2. Αυτός που έχει την οικονομική αρμοδιότητα έκδοσης της κατακυρωτικής απόφασης κρίνει και αποφασίζει:
  - α. για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού,
  - β. για την κατακύρωση ή μη της προμήθειας στο όνομα του αναδειχθέντος προμηθευτή και
  - γ. για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης

Άρθρο 58

1. Στην κατακυρωτική απόφαση προμήθειας, περιλαμβάνονται και τα παρακάτω ουσιώδη στοιχεία σύμφωνα με τους όρους συμφωνιών του διαγωνισμού και τα σχετικά έγγραφα αυτού ή των προσφορών τα οποία αποτελούν τη βάση της σύμβασης ή συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων που καταρτίζεται στη συνέχεια:
  - α. Στο προοίμιο της απόφασης: (1) Τα στοιχεία έγκρισης και τρόπου πραγματοποίησης της προμήθειας. (2) Οι σχετικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων, διαταγών ή πρακτικών επιτροπών στις οποίες στηρίζεται η έγκριση της κατακύρωσης της προμήθειας.
  - β. Στην απόφαση: (1) Τα στοιχεία του διαγωνισμού που διενεργήθηκε. (2) Η γενική περιγραφή του υπό προμήθεια υλικού, εργολαβίας ή εργασίας. (3) Τα στοιχεία του μειοδότη. (4) Η μερική και συνολική τιμή της προμήθειας. (5) Η εγγυοδοσία για την καλή εκτέλεση της σύμβασης. (6) Η εγγυοδοσία καλής λειτουργίας. (7) Ο τόπος, χρόνος και τρόπος παράδοσης και παραλαβής της προμήθειας (όσον αφορά τα μηχανήματα, αυτά παραλαμβάνονται μετά από δοκιμές σε λειτουργία εκτός αν καθορίζεται αλλιώς με τους όρους συμφωνιών). (8) Οι ειδικοί τεχνικοί όροι ή προδιαγραφές του υπό προμήθεια είδους. (9) Ο τρόπος πληρωμής, η προκαταβολή, καθώς και ο τύπος αναπροσαρμογής της τιμής για χρονικό διάστημα πέραν του έτους από την ημερομηνία εκπνοής της ισχύος της προσφοράς, εφόσον ο τελευταίος προβλέπεται στην προκήρυξη. (10) Η προμήθεια του αντιπροσώπου υποχρεωτικά σε ευρώ. (11) Τα υπόλοιπα έξοδα και οι κρατήσεις για λογαριασμό τρίτων όταν τα τελευταία βαρύνουν τον Αγοραστή. (12) Οι φορολογικές, δασμολογικές και άλλες απαλλαγές. (13) Οι κρατήσεις με τις οποίες βαρύνεται ο προμηθευτής. (14) Η έγκριση και ο

καταλογισμός της δαπάνης σε βάρος πιστώσεων συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων Αριθμών Κωδικού Εξόδων του προϋπολογισμού του αντίστοιχου γενικού επιτελείου. (15) Η ανάληψη υποχρέωσης πληρωμής. (16) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για το άνοιγμα πίστωσης από την Τράπεζα της Ελλάδος όταν απαιτείται. (17) Τα δικαιολογητικά τακτοποίησης της δαπάνης. (18) Τα παρεχόμενα από τον προμηθευτή αντισταθμιστικά ωφελήματα (Offsets) όταν απαιτείται. (19) Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον προμηθευτή για καθυστερήσεις ή μη υλοποίηση των αντισταθμιστικών ωφελημάτων και άλλων υποχρεώσεών του. (20) Το ποσοστό της Ε.Β.Σ. όταν το υλικό είναι μερικής ή ολικής εγχώριας κατασκευής ο δείκτης Ε.Π.Α. που συμφωνήθηκε. (21) Οι ειδικοί κατά περίπτωση όροι των συμφωνιών ή όροι της προσφοράς του μειοδότη, οι οποίοι έγιναν δεκτοί από την υπηρεσία. (22) Η σύναψη της σύμβασης και ο χρόνος υπογραφής αυτής. (23) Ο εξουσιοδοτούμενος για την υπογραφή της σύμβασης. (24) Οι αποδέκτες και οι κοινοποιήσεις της απόφασης. (25) Δικαίωμα προαίρεσης (OPTION), όταν προβλέπεται από την προκήρυξη. (26) Ρήτρα λύσης σύμβασης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 47 παράγραφος 4 του παρόντος.

2. Στις περιπτώσεις προμήθειας με διαπραγμάτευση στην απόφαση περιλαμβάνεται η έγκριση ανάθεσης της προμήθειας και τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου με εξαίρεση το εδάφιο 1β (1)
3. Για προμήθειες μέσω των υπηρεσιών ΕΔ στο εξωτερικό στην απόφαση περιλαμβάνονται:
  - α. Η έγκριση ανάθεσης της προμήθειας
  - β. Τα στοιχεία του οίκου εξωτερικού ή και του αντιπροσώπου του στην Ελλάδα μέσω του οποίου διενεργείται η προμήθεια
  - γ. Τα στοιχεία ή περιγραφή του είδους με βάση προτιμολόγιο ή προσφορά του οίκου
  - δ. Τα στοιχεία της παραγράφου 1 ανωτέρω
4. Το σχέδιο της κατακυρωτικής απόφασης υπόκειται στον προβλεπόμενο από το άρθρο 80 του ν.δ. 721 1970 προληπτικό έλεγχο από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία.

Άρθρο 59

Αποκλεισμός προμηθευτή από τις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Προμηθειών (ΚΓΕΠ), η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του αρμόδιου για την υλοποίηση των προμηθειών φορέα εκάστου κλάδου των ΕΔ, είναι δυνατό να αποκλεισθεί, οριστικά ή για ορισμένο χρόνο, προμηθευτής από τις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων, λόγω μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του προς το Δημόσιο και αποδεδειγμένης κακής πίστης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 60

1. Η αρμόδια για την προμήθεια υπηρεσία, μετά την κοινοποίηση της σχετικής κατακυρωτικής απόφασης ή με την κατακύρωση των πρακτικών διαγωνισμού, προβαίνει με βάση την κατακύρωση, τους όρους συμφωνιών και την προσφορά του μειοδότη, στη σύνταξη σχεδίου σύμβασης
2. Στο σχέδιο σύμβασης προμηθειών περιέχονται οι ακόλουθοι γενικοί, οικονομικοί και τεχνικοί όροι που συμφωνήθηκαν από τα δύο μέρη και κατακυρώθηκαν:
  - α. Ο τόπος και ο χρόνος υπογραφής της σύμβασης

- β. Τα συμβαλλόμενα μέρη με πλήρη στοιχεία ταυτότητας και διεύθυνσης
  - γ. Τα στοιχεία της κατακυρωτικής απόφασης ή διαταγής
  - δ. Τα προς προμήθεια είδη, η ποσότητα και η τιμή μονάδας, το συνολικό κόστος της προμήθειας, καθώς και η ρητή απαγόρευση μεταβολής και αναπροσαρμογής των τιμών
  - ε. Ο χρόνος, ο τόπος και ο τρόπος παράδοσης και ελέγχου της ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής του αντικειμένου της προμήθειας
  - ζ. Οι τεχνικές προδιαγραφές και όπου απαιτείται οι επιχειρησιακές απαιτήσεις
  - η. Η υποχρέωση αντικατάστασης των ειδών που απορρίπτονται
  - θ. Οι ποινικές ρήτρες από τη μη τήρηση των όρων της σύμβασης
  - ι. Οι περιπτώσεις απαλλαγής του προμηθευτή για λόγους ανωτέρας βίας
  - κ. Η έκπτωση των προμηθευτών και οι συνέπειες από αυτή
  - λ. Οι προβλεπόμενες εγγυήσεις
  - μ. Η διαδικασία κατάπτωσης των εγγυήσεων
  - ν. Η διαδικασία επίλυσης διαφορών για υλικό που απορρίφθηκε
  - ξ. Ο τρόπος και ο χρόνος πληρωμής του προμηθευτή και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για αυτό
  - ο. Οι νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον προμηθευτή
  - π. Ο καταλογισμός και η είσπραξη δικαιωμάτων του Δημοσίου
  - ρ. Η ευθύνη του αντιπροσώπου του προμηθευτή
  - σ. Η απαγόρευση εκχώρησης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του προμηθευτή με τις εξαιρέσεις του άρθρου 43 του νόμου αυτού
  - τ. Οι περιπτώσεις τροποποίησης ή λύσης της σύμβασης
  - υ. Ο πλήρης προσδιορισμός των προς προμήθεια ειδών και η συσκευασία τους
  - φ. Η Ε.Β.Σ. και ο δείκτης της Ε.Π.Α. για τα υλικά που κατασκευάζονται από την εγχώρια βιομηχανία.
  - χ. Οι βασικοί όροι της εν συνεχεία τεχνικής υποστήριξης (Follow on Support)
  - ψ. Οι όροι συμμετοχής στα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα που κατέβαλε η υπηρεσία σε περίπτωση παραγωγής και πώλησης του υλικού, που κατασκευάστηκε για αυτή, σε τρίτους
  - ω. Άλλοι ειδικοί όροι που απαιτούνται κατά περίπτωση
- αα. Ρήτρα λύσης σύμβασης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 47.
- αβ. Το εφαρμοστέο δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 71 του νόμου αυτού
3. Οι συμβάσεις συντάσσονται στην Ελληνική γλώσσα, υπογράφονται σε δύο πρωτότυπα, ένα για κάθε συμβαλλόμενο και εκδίδονται ανάλογα αντίγραφα για υπηρεσιακή χρήση. Επίσημη μετάφραση σε ξένη γλώσσα όταν απαιτείται θα γίνεται με μέριμνα του προμηθευτή και σε περίπτωση αμφιβολιών θα υπερισχύει το Ελληνικό κείμενο.
  4. Το σχέδιο της σύμβασης μονογράφεται αρμόδια και υπόκειται στον προβλεπόμενο προληπτικό έλεγχο από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία
  5. Τις συμβάσεις υπογράφει ο ανακηρυχθείς ανάδοχος ή ο νόμιμα εξουσιοδοτημένος πληρεξούσιός του, για λογαριασμό δε της υπηρεσίας, αυτός που έχει σύμφωνα με το νόμο οικονομική εξουσία ή άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτόν αρμόδιο όργανο των Ενόπλων Δυνάμεων
  6. Οι συμβάσεις αποστέλλονται για την εκτέλεση στην αρμόδια υπηρεσία ελέγχου των επιτροπών παραλαβών προμηθειών
  7. Η παρακολούθηση της πιστής εκτέλεσης των συμβάσεων που συνάπτονται είναι έργο των αρμόδιων για την υλοποίηση της προμήθειας υπηρεσιών των ΕΔ
  8. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε και εκκαθαρίστηκε όταν συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες

προϋποθέσεις:

- α. Παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα ή εάν αυτή που παραδόθηκε σε περίπτωση διαιρετού υλικού, υπολείπεται της συμβατικής, κατά μέρος που κρίνεται από το αρμόδιο όργανο ως ασήμαντο και μη υπερβαίνον το δέκα τοις εκατό της συνολικής συμβατικής ποσότητας
- β. Παραλήφθηκε οριστικά (ποσοτικά και ποιοτικά) η ποσότητα που παραδόθηκε
- γ. Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις
- δ. Εκπληρώθηκαν και οι λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση

Άρθρο 61

1. Η σύμβαση τροποποιείται όταν αυτό προβλέπεται από συμβατικό όρο ή, εάν δεν προβλέπεται, τροποποιείται όταν συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ και απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα
2. Η τροποποίηση θεμελιωδών συμβατικών διατάξεων πραγματοποιείται ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο εξετάζει τη νομιμότητα της τροποποίησης και την αιτιολογία που τη συνοδεύει. Ως θεμελιώδεις διατάξεις, κατ' αρχήν θεωρούνται εκείνες που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή, σε κάθε περίπτωση, οι αναφερόμενες σε αντικείμενο της σύμβασης, των οποίων η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου.
3. Διατάξεις που επιτρέπεται η τροποποίησή τους από τον έχοντα την οικονομική αρμοδιότητα, με βάση τα στοιχεία και δεδομένα κάθε περίπτωσης, χωρίς τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είναι οι ακόλουθες:
  - α. Η μεταβολή των συμβατικών προθεσμιών, κατά το άρθρο 37, χρόνου παράδοσης ή αντικατάστασης των υπό προμήθεια υλικών ή εργασιών που κρίθηκαν ακατάλληλες
  - β. Η απαλλαγή προμηθευτή από την παράδοση υπολοίπου που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της συμβατικής ποσότητας υλικών, λόγω ειδικών συνθηκών, με επιβολή ή όχι προστίμου σε αυτόν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΙΔΩΝ

Άρθρο 62

1. Ο ποιοτικός έλεγχος και η ποσοτική παραλαβή των προμηθειών καθορίζεται από τους όρους συμφωνιών της σύμβασης που ισχύουν κάθε φορά
2. Ο ποιοτικός έλεγχος και η ποσοτική παραλαβή των προμηθειών πραγματοποιείται από τις επιτροπές ελέγχου και παραλαβών που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 16 του νόμου αυτού μέσα στην Ελλάδα, παρουσία του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του και του διαχειριστή που παραλαμβάνει το υλικό
3. Για το σκοπό αυτόν, η σύμβαση μαζί με τα επίσημα δείγματα αποστέλλεται έγκαιρα στην οικεία υπηρεσία ελέγχου παραλαβών, για την παραλαβή και εκτέλεση των παραπέρα συναφών ενεργειών από την προς τούτο οριζόμενη επιτροπή
4. Εφόσον προβλέπεται από τους όρους της σύμβασης, η κατασκευή των υπό προμήθεια ειδών παρακολουθείται σε όλα τα στάδιά της από όργανα της αρμόδιας επιτροπής ελέγχου και παραλαβής

και, όπου απαιτείται, από όργανα της ΓΔΑΕΕ

5. Η επιτροπή ελέγχου και παραλαβών μπορεί να ζητήσει την ενίσχυσή της με πραγματογνώμονα εμπειροτεχνίτη ή επιστήμονα, για εξασφάλιση του καλύτερου δυνατού ελέγχου
6. Εάν η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση, συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τη διενέργεια του μακροσκοπικού ελέγχου. Όταν η σύμβαση προβλέπει, εκτός από τη μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους (όπως χημική εξέταση, μηχανική εξέταση, πρακτική δοκιμασία), συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής, εκτός από το πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τα αποτελέσματα των ελέγχων τούτων. Εάν, λόγω της φύσης του είδους, όλοι οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι γίνονται από την επιτροπή παραλαβής και δεν μεσολαβούν εργαστηριακοί και λοιποί έλεγχοι για τη σύνταξη του οριστικού πρωτοκόλλου, τούτο συντάσσεται από την επιτροπή χωρίς να προηγηθεί σύνταξη πρωτοκόλλου μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας.
7. Η επιτροπή παραλαβής, πριν τη σύνταξη των πρωτοκόλλων οριστικής παραλαβής, ελέγχει, εκτός από τα πιστοποιητικά ποιοτικού ελέγχου, δελτία ποιοτικού ελέγχου εργοστασίων, δελτία χημικών εξετάσεων κ.λπ. και η βεβαίωση ΑΥΚΥ περί παροχής από τον προμηθευτή των απαιτούμενων στοιχείων κωδικοποίησης (όταν προβλέπεται κωδικοποίηση του υλικού), καθώς και του πιστοποιητικού Ε.Π.Α. (όταν προβλέπεται Ε.Π.Α.).
8. Για τον ποιοτικό έλεγχο η επιτροπή προβαίνει, όπου απαιτείται, σε δειγματοληψία του υλικού, όπως καθορίζεται στους όρους της σύμβασης και καταρτίζει τελικά δύο δείγματα από τα οποία το ένα στέλνει στο κατάλληλο Κρατικό Εργοστάσιο ή Χημείο ή Εργαστήριο και σε περίπτωση αδυναμίας των φορέων του Δημοσίου, σε εξειδικευμένο και επίσημα αναγνωρισμένο φορέα του ιδιωτικού τομέα, το δε άλλο στην υπηρεσία δειγμάτων της μονάδας παραλαβής του υλικού για να χρησιμεύσει ως αντιδείγμα. Η υπηρεσία ελέγχου παραλαβών μπορεί αυτεπάγγελα να ζητήσει επανεξέταση του αντιδείγματος από το ίδιο εργαστήριο ή από άλλο κατά την κρίση της. Στην προκειμένη περίπτωση εφαρμογή έχουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 64 του νόμου αυτού.
9. Είδος που απαιτεί πρακτική εφαρμογή και δοκιμασία αποστέλλεται σε αντίστοιχο συνεργείο των ΕΔ ή άλλου κρατικού φορέα ή ιδιωτικού φορέα, σε περίπτωση αδυναμίας των φορέων του Δημοσίου. Ο αρμόδιος φορέας για τον ποιοτικό έλεγχο, το είδος και η μέθοδος των δοκιμών, καθώς και τα επιθυμητά αποτελέσματα καθορίζονται στους όρους της σύμβασης. Δεν απαιτείται καθορισμός μεθόδου ελέγχου και επιθυμητών αποτελεσμάτων για το υλικό που ελέγχεται από κρατικούς φορείς, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην αντίστοιχη σύμβαση.
10. Σε περιπτώσεις που παραδίδεται πρώτη ύλη για την κατασκευή κάποιου είδους, μπορεί να παρίσταται στη δειγματοληψία της πρώτης ύλης και ο συμβασιούχος παρασκευαστής του είδους και να λαμβάνει γνώση των σχετικών αποτελεσμάτων αυτής
11. Οι παραλαβές ειδών προέλευσης εξωτερικού πραγματοποιούνται στην Ελλάδα κατ' αρχήν ποσοτικά. Ο ποιοτικός έλεγχος των ειδών, εφόσον αυτά δεν συνοδεύονται από σχετικό πιστοποιητικό Διεθνούς Γραφείου Ελέγχου ή αρμόδιας Κρατικής Αρχής της χώρας παραγωγής του υλικού ή του κατασκευαστικού οίκου ή της προβλεπόμενης από το άρθρο 39 του νόμου αυτού επιτροπής ελέγχου, πραγματοποιείται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό από επιτροπή ελέγχου παραλαβής που συγκροτείται από αξιωματικούς ή και υπαλλήλους ειδικότητας, ανάλογης της φύσης του υπό προμήθεια είδους, η οποία ορίζεται με διαταγή του αρμόδιου διοικητή στον οποίο υπάγεται η υπηρεσία ελέγχου παραλαβών προμηθειών. Αυτή μεταβαίνει στον τόπο παράδοσης του είδους μετά από διαταγή του αρμόδιου φορέα, το παραλαμβάνει ύστερα από ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο και φροντίζει για τη μεταφορά του στα σημεία παράδοσης των ΕΔ στην Ελλάδα.

12. Επί προμηθειών κυρίου και λοιπού υλικού εξοπλιστικών προγραμμάτων εφαρμόζονται επιπροσθέτως και οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 39 του νόμου αυτού
13. Η δαπάνη για τον έλεγχο των δειγμάτων - αντιδειγμάτων και των πρακτικών εφαρμογών και δοκιμασιών υλικών βαρύνει τον προμηθευτή

Άρθρο 63

1. Η επιτροπή ελέγχου και παραλαβών αποφασίζει σε ολομέλεια και κατά πλειοψηφία και με υποχρεωτική καταχώριση ονομαστικώς των θέσεων των μειοψηφούντων και συντάσσει πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής, εάν τα είδη είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, ή πρωτόκολλο απόρριψης, εάν αυτά δεν συμφωνούν με αυτούς και θίγουν τα συμφέροντα του Δημοσίου, και καθορίζει συγκεκριμένα τις παρεκκλίσεις των ειδών. Υποδείγματα των πρωτοκόλλων ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 67.
2. Το πρωτόκολλο παραλαβής ή απόρριψης μέρους ή του συνόλου των συμβατικών ειδών, αφού υπογραφεί από την επιτροπή και ενώ στην παραλαβή παρίσταται ο προμηθευτής ή ο αντιπρόσωπός του και ο διαχειριστής της αντίστοιχης διαχείρισης υλικών, αποστέλλεται το μεν πρωτόκολλο παραλαβής στην υπηρεσία χρηματικής τακτοποίησης της προμήθειας, το δε πρωτόκολλο απόρριψης στην υπηρεσία διεξαγωγής του διαγωνισμού για τις περαιτέρω ενέργειες
3. Η άρνηση του προμηθευτή ή του εκπροσώπου του να υπογράψει το σχετικό πρωτόκολλο αναγράφεται σε αυτό
4. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου παραδίδεται:
  - α. Στη διαχείριση υλικού, που είναι αρμόδια για την παραλαβή
  - β. Στον προμηθευτή
  - γ. Στην Αρχή που προκάλεσε την προμήθεια
  - δ. Στην υπηρεσία ελέγχου παραλαβών προμηθειών
  - ε. Όπου απαιτείται
5. Αν διαπιστωθεί, κατά την παραλαβή συμβατικών ειδών, εκτροπή αυτών από τις τεχνικές προδιαγραφές, η οποία όμως είναι τέτοια που δεν καθιστά τα είδη ακατάλληλα για τη χρήση που προορίζονται, μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, να εγκρίνεται μερική ή ολική παραλαβή των ειδών με μειωμένη τιμή, ενώ το σχετικό ποσοστό μείωσης επί τοις εκατό προτείνεται από την επιτροπή ελέγχου και παραλαβής
6. Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρης ή μέρους της συμβατικής ποσότητας των υλικών, ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος εντός τακτής προθεσμίας να αντικαταστήσει την ποσότητα που απορρίφθηκε με άλλη. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 1/4 του συνολικού συμβατικού χρόνου ή του 1/2 αυτού, όταν ο συμβατικός χρόνος δεν είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών. Εάν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη του, ο προμηθευτής θεωρείται ως εκπρόθεσμος και υπόκειται σε κυρώσεις λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης. Εάν ο προμηθευτής δεν αντικαταστήσει τα υλικά που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει ο συμβατικός χρόνος, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται προθεσμία είκοσι ημερών από την κοινοποίησή της για την παραλαβή των απορριφθέντων υλικών. Εάν η παραλαβή γίνει μετά την παρέλευση των πέντε πρώτων ημερών, επιβάλλεται πρόστιμο στον προμηθευτή 10% επί της αντίστοιχης συμβατικής αξίας υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου των ΕΔ. Δεν επιστρέφονται τα απορριφθέντα πριν την παραλαβή των υλικών για τα οποία κηρύχθηκε έκπτωτος και του δόθηκε δικαίωμα παράδοσης ή τη λήξη της προθεσμίας για την παράδοση τούτων. Το παραπάνω

πρόστιμο του 10% επιβάλλεται και στην περίπτωση αυτή. Μετά την παρέλευση του εικοσαημέρου και εφόσον δεν παραληφθούν τα υλικά, πέραν του προστίμου, τα υλικά περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου και εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 53 του ν.δ. 721 1970.

7. Η επιστροφή των υλικών που απορρίφθηκαν γίνεται μετά την προσκόμιση ίσης ποσότητας με την απορριφθείσα και αφού αυτή παραληφθεί οριστικά. Στην περίπτωση αυτή ο προμηθευτής υποχρεούται να παραλάβει την ποσότητα που απορρίφθηκε και αντικαταστάθηκε μέσα σε είκοσι ημέρες από την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής της νέας ποσότητας. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ύστερα από αίτημα του προμηθευτή, που υποβάλλεται απαραίτητα πέντε ημέρες τουλάχιστον πριν από την εκπνοή της, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία, με την οποία και επιβάλλεται πρόστιμο σε ποσοστό 2,5% επί της συμβατικής αξίας της συγκεκριμένης ποσότητας υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου. Εάν παρέλθει η προθεσμία αυτή και η τυχόν παράτασή της και ο προμηθευτής δεν παρέλαβε την απορριφθείσα ποσότητα, τότε η ποσότητα αυτή περιέρχεται στο Δημόσιο και εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 53 του ν.δ. 721 1970.
8. Με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία, ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, μπορεί να εγκριθεί η επιστροφή στον προμηθευτή των υλικών που απορρίφθηκαν πριν από την αντικατάστασή τους, με την προϋπόθεση ο προμηθευτής να καταθέσει χρηματική εγγύηση που καλύπτει την καταβληθείσα αξία της ποσότητας που απορρίφθηκε

Άρθρο 64

1. Αν ο προμηθευτής δεν συμφωνεί με την απόφαση της επιτροπής ελέγχου και παραλαβής, με την οποία απορρίπτεται το σύνολο ή μέρος των υπό παραλαβή ειδών ή γίνεται δεκτή η παραλαβή τους με έκπτωση, δικαιούται να ζητήσει, μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία του πρωτοκόλλου της απόρριψης ή της παραλαβής με έκπτωση τιμής, την παραπομπή της υπόθεσης σε δευτεροβάθμια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής. Η παραπάνω αίτηση υποβάλλεται έγγραφα στον αρμόδιο φορέα που πραγματοποιεί την προμήθεια.
2. Η δευτεροβάθμια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής, αφού λάβει υπόψη το σχετικό πρωτόκολλο, τα υπόλοιπα σχετικά στοιχεία και τις απόψεις του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του και αφού εξετάσει πάλι το υπό προμήθεια είδος με τον τρόπο που προβλέπει η σύμβαση και επαναλάβει τους ελέγχους της πρωτοβάθμιας επιτροπής ελέγχου και παραλαβής, γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία, με πρακτικό:
  - α. Εάν εκδόθηκε η απόφαση της επιτροπής παραλαβών καλώς ή όχι
  - β. Εάν κρίνεται ότι το είδος πρέπει να παραληφθεί και ότι είναι ισότιμο με αυτό που καθορίζεται από τη σύμβαση, μέσα στα όρια της παραδεκτής ανοχής, εφόσον οι διαφορές που εμφανίζονται είναι ασήμαντες και δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή αλλά σε ασαφή ή ελλιπή προδιαγραφή του
  - γ. Εάν το είδος μπορεί να παραληφθεί ολικά ή μερικά με τη συμβατική τιμή ή με ελαττωμένη και σε ποιο ποσοστό ή να απορριφθεί οριστικά
3. Το πρακτικό της επιτροπής, που υπογράφεται από όσους συμμετείχαν σε αυτή, υποβάλλεται στην υπηρεσία που συγκρότησε τη δευτεροβάθμια επιτροπή, για έκδοση της σχετικής απόφασης, από τον έχοντα την οικονομική εξουσία ή δικαιοδοσία. Μετά την έκδοση της απόφασης η δευτεροβάθμια επιτροπή υποχρεούται να εκδώσει αντίστοιχο πρωτόκολλο, υπόδειγμα του οποίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67.
4. Ο προμηθευτής, εφόσον η διαφορά παραπέμφθηκε στη δευτεροβάθμια επιτροπή, δεν δικαιούται να

ζητήσει από το Δημόσιο αποζημίωση για ζημία που υπέστη κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μέχρι την έκδοση της τελικής απόφασης

5. Η συγκρότηση της δευτεροβάθμιας επιτροπής ελέγχου και παραλαβής από ανώτερους αξιωματικούς, που δεν πήραν μέρος στις επιτροπές διεξαγωγής του διαγωνισμού και παραλαβής του είδους που επανεξετάζεται και από ένα μέλος το οποίο αντιπροσωπεύει τον εμποροβιομηχανικό κλάδο, καθώς και ο τόπος και ο χρόνος συνεδρίασής της, ορίζονται έγκαιρα από τον αρμόδιο φορέα πραγματοποίησης της προμήθειας κατά περίπτωση. Στην παραπάνω επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν και μόνιμοι υπάλληλοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
6. Έξοδα για εργαστηριακούς ελέγχους ή άλλες δαπάνες, που προκαλούνται στο πλαίσιο των ελέγχων της δευτεροβάθμιας επιτροπής, βαρύνουν τον συμβαλλόμενο που αιτείται την παραπομπή της υπόθεσης στην επιτροπή
7. Με απόφαση του εγκρίνοντος την προμήθεια μπορεί να επανεξετάζεται το υλικό από δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, ακόμη και στην περίπτωση που παραλήφθηκε οριστικά από την πρωτοβάθμια επιτροπή παραλαβής. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα αναφερόμενα στις ανωτέρω παραγράφους του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΥΘΥΝΕΣ - ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΙΣΧΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 65

Ευθύνη έναντι τρίτων

1. Ο προμηθευτής ευθύνεται για τη ζημία που προκαλείται σε τρίτους και οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του. Η ευθύνη αυτή διαρκεί καθ' όλο το χρόνο για τον οποίο ο κατασκευαστής έχει εγγυηθεί τη δομική ακεραιότητα και την αξιόπιστη λειτουργία του και αφορά ζημίες που προκαλούνται από ελαττώματα στο σχεδιασμό, τη δομή, τη σύσταση του προϊόντος και των υλικών από τα οποία αυτό συντίθεται, καθώς και σε ελαττώματα ή ατέλειες που οφείλονται στην κατασκευή του προϊόντος.

Άρθρο 66

1. Στον προϋπολογισμό των αρμόδιων γενικών επιτελείων των ΕΔ. κάθε έτους αναγράφεται ετήσια πίστωση, δεκτική αναπλήρωσης και μεταβίβασης για οδοιπορικά έξοδα, αποζημίωση εκτός έδρας και γενικά έξοδα κίνησης των στρατιωτικών γενικά ή πολιτικών υπαλλήλων ή και ξένων προς τις ΕΔ προσώπων, λόγω συμμετοχής τους σε επιτροπές που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της ΓΔΟΣΥ, καθορίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3205 2003, οι προϋποθέσεις και η αποζημίωση που καταβάλλεται στις επιτροπές προμηθειών και στους εμπειρογνώμονες που ορίζονται ειδικά κατά περίπτωση για τις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 67

Έντυπα προμηθειών

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθιερώνονται τα προβλεπόμενα από το νόμο αυτόν υποδείγματα εντύπων και όρων προκηρύξεων. Με εξαίρεση τα υποδείγματα των όρων προκηρύξεων, η αντικατάσταση, κατάργηση, τροποποίηση ή συμπλήρωση των λοιπών εντύπων αποφασίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας ή από τη ΓΔΑΕΕ, που εξουσιοδοτείται από αυτόν.

Άρθρο 68

1. Ως πηγές ή μέθοδοι χρηματοδότησης περιλαμβάνονται και όλοι οι ισχύοντες τρόποι αυτοχρηματοδότησης, χρηματοδότησης ή συμφωνίας χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), αλλά και οποιαδήποτε πρόσφορη μέθοδος που είναι εναρμονισμένη με την κείμενη νομοθεσία. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας για τη διαχείριση οικονομικών υποχρεώσεων, που απορρέουν από τις συμβάσεις προμηθειών εξοπλιστικού υλικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μπορεί να χρησιμοποιούνται οι τεχνικές διαχείρισης, που προσφέρουν οι διεθνείς χρηματαγορές, όπως συμφωνίες ανταλλαγής νομίσματος ή και επιτοκίου, συμφωνίες ανταλλαγής δικαιωμάτων.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κυρώνεται ο Εθνικός Κανονισμός Βιομηχανικής Ασφάλειας (Ε.Κ.Β.Α.) της χώρας που εκδίδεται από το ΓΕΕΘΑ. Αντικείμενο του κανονισμού είναι η καθιέρωση μέτρων για την προστασία του εθνικού διαβαθμισμένου υλικού από τις βιομηχανίες και άλλες επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με τον κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται τα θέματα ασφάλειας διαβαθμισμένου υλικού και συμβάσεων, οργάνωσης των υπηρεσιών ασφαλείας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, επιθεωρήσεων και κυρώσεων, ως και εξουσιοδοτήσεων προσωπικού για διαβαθμισμένες πληροφορίες και λοιπές λεπτομέρειες.

Άρθρο 69

1. Στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774 1980, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, υπάγονται υποχρεωτικά, κατά το προσυμβατικό στάδιο όπως ισχύει, οι προμήθειες των ΕΔ. Για το σκοπό αυτόν σχέδιο των ως άνω συμβάσεων με τα απαιτούμενα στοιχεία του φακέλου διαβιβάζονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο.
2. Εάν δεν διενεργηθεί ο παραπάνω έλεγχος, η σύμβαση είναι άκυρη
3. Από τον προαναφερόμενο έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εξαιρούνται οι μεταξύ κρατών συμβάσεις
4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και σε προμήθειες αμυντικού υλικού των οποίων η διαδικασία ανάθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη, εφόσον δεν έχει υπογραφεί, κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, η οικεία σύμβαση
5. Στις συμβάσεις προμηθειών αμυντικού υλικού που έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή απαιτούν μυστικότητα, ο έλεγχος νομιμότητας αυτών πριν από τη σύναψή τους διενεργείται από το αρμόδιο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο οποίο τίθεται υπόψη ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου του επιστρέφεται στην υπηρεσία.
6. Για προμήθειες μείζονος αμυντικού υλικού ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ενημερώνει τη Διαρκή Επιτροπή Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής

Άρθρο 70

1. Αρμόδια δικαστήρια για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από τις συμβάσεις προμηθειών είναι τα Δικαστήρια των Αθηνών. Εφαρμοστέο δίκαιο είναι το Ελληνικό Δίκαιο.

Άρθρο 71

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις του π.δ. 284 1989 (ΦΕΚ 133 Α) και κάθε αντίθετη διάταξη που αφορά τις προμήθειες αμυντικού υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και αναφέρεται σε θέματα ρυθμιζόμενα από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 72

1. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας στην άσκηση του έργου του υποβοηθείται από τις ακόλουθες υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες υπάγονται απευθείας σε αυτόν:
  - α. Γραφείο Υπουργού
  - β. Διεύθυνση Ενημέρωσης
  - γ. Ενιαίος Διοικητικός Τομέας
2. Αποστολή του Γραφείου του Υπουργού είναι η μελέτη και η υποβολή εισηγήσεων επί όλων των θεμάτων αρμοδιότητάς του, που απαιτούν νομική υποστήριξη, επιτελικό συντονισμό και πολιτική δράση, για λήψη των σχετικών αποφάσεων και για την εκτέλεσή τους δια μέσου επαρκούς Διοικητικής και Γραμματειακής υποστήριξης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζεται η διάρθρωση του Γραφείου Υπουργού και των υπηρεσιακών του μονάδων, οι αρμοδιότητες και η στελέχωσή τους. Εφόσον από τις ρυθμίσεις αυτές προκαλείται οικονομική επιβάρυνση, στην έκδοση της σχετικής απόφασης συναρμόδιος είναι και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.
3. Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας συνιστώνται οι ακόλουθες Γενικές Διευθύνσεις υπαγόμενες απευθείας στον Υπουργό:
  - α. Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης, η οποία έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την υλοποίηση αποφάσεων επί θεμάτων Διαχείρισης Πόρων, Περιβάλλοντος, Ανθρώπινου Δυναμικού, Κατάρτισης, Παρακολούθησης, Συντονισμού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Οικονομικής Μέριμνας, Στρατιωτικής και Τεχνολογικής Υποστήριξης
  - β. Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων, η οποία έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την υλοποίηση αποφάσεων επί θεμάτων Αμυντικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων Προμήθειας κύριου και λοιπού υλικού Εξοπλιστικών Προγραμμάτων, Συμβάσεων Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων, Διασφάλισης Ποιότητας, καθώς και Αμυντικών Επενδύσεων και Τεχνολογικών Ερευνών
  - γ. Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων, η οποία έχει ως αποστολή τη μελέτη, την υποβολή εισηγήσεων και την παρακολούθηση υλοποίησης της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και του Εθνικού Αμυντικού Σχεδιασμού σε συνεργασία με τον Α ΓΕΕΘΑ, καθώς και των θεμάτων Στρατηγικών Αναλύσεων, Διεθνών Σχέσεων - Συνεργασιών και Διεθνών Οργανισμών, αρμοδιότητας του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Οι ανωτέρω Γενικές Διευθύνσεις δεν έχουν ιεραρχική σχέση με τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων και το ΓΕΕΘΑ, οι αρχηγοί των οποίων αναφέρουν κατ ευθείαν στον Υπουργό.
4. α. Οι Γενικοί Διευθυντές που προΐστανται των ανωτέρω Γενικών Διευθύνσεων και οι Αναπληρωτές τους μπορεί να προέρχονται είτε από στρατιωτικό προσωπικό είτε από πολιτικό προσωπικό του

- Υπουργείου Εθνικής Άμυνας είτε να διορίζονται με σχέση μετακλητού ή με θητεία υπαλλήλου. Η τοποθέτηση ή ο διορισμός σε θέση Γενικού Διευθυντή ή Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.
- β. Οι Γενικοί Διευθυντές, εφόσον προέρχονται από το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή είναι μετακλητοί ή υπάλληλοι με θητεία, λαμβάνουν τις αποδοχές Γενικού Διευθυντή Κεντρικής Υπηρεσίας Υπουργείου. Οι Αναπληρωτές Γενικοί Διευθυντές των πιο πάνω κατηγοριών λαμβάνουν το 90% των αποδοχών του Γενικού Διευθυντή.
5. α. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, ρυθμίζονται η διάρθρωση, οι ειδικότερες αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων και των επί μέρους υπηρεσιακών μονάδων από τις οποίες αυτές συγκροτούνται, οι θέσεις του προσωπικού τους, τα προσόντα διορισμού των Γενικών Διευθυντών και των Αναπληρωτών Γενικών Διευθυντών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία τους
- β. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συνιστώνται νέες θέσεις προσωπικού για τη στελέχωση των ανωτέρω Γενικών Διευθύνσεων, εφόσον τούτο απαιτείται
- γ. Οι θέσεις και το προσωπικό που υπηρετεί στις συνιστώμενες Γενικές Διευθύνσεις μεταφέρονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας από τα Γενικά Επιτελεία ή άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας
6. α. Οι διατάξεις της περιόδου ΙΑ, του άρθρου 4 του ν. 2292 1995 (ΦΕΚ 35 Α), όπως ισχύουν, και των άρθρων 9 και 21 του ίδιου νόμου καταργούνται.
- β. Η Υπηρεσία Αξιοποίησης και Μετεγκατάστασης Στρατοπέδων (άρθρο 1 του ν. 2745 1999, ΦΕΚ 224 Α) εξακολουθεί να λειτουργεί και υπάγεται στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης.
7. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2984 2002 (ΦΕΚ 15 Α) Γενική Γραμματεία Οικονομικού Σχεδιασμού και Αμυντικών Επενδύσεων καταργείται. Οι θέσεις της Γραμματείας αυτής μετά του υπηρετούντος προσωπικού μεταφέρονται στα Γενικά Επιτελεία με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Οι αρμοδιότητες των καταργούμενων, με την παράγραφο 6α και την παρούσα, υπηρεσιακών μονάδων που θα μεταφερθούν στα Γενικά Επιτελεία, πέραν εκείνων που με τις παραγράφους 2 και 5α μεταφέρονται στο Γραφείο Υπουργού και στις Γενικές Διευθύνσεις αντίστοιχα, προσδιορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.
8. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις παραγράφους 5 και 7 του παρόντος κανονιστικών πράξεων, η Γενική Γραμματεία Οικονομικού Σχεδιασμού και Αμυντικών Επενδύσεων και το Επιτελείο Υπουργού Εθνικής Άμυνας εξακολουθούν να υφίστανται και να ασκούν τις αρμοδιότητές τους
9. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις καταργούμενες με το παρόν άρθρο υπηρεσίες του Επιτελείου Υπουργού Εθνικής Άμυνας και της Γενικής Γραμματείας Οικονομικού Σχεδιασμού Αμυντικών Επενδύσεων, στο μέλλον νοούνται το Γραφείο Υπουργού, οι συνιστώμενες με την παράγραφο 3 Γενικές Διευθύνσεις του παρόντος άρθρου και τα Γενικά Επιτελεία, κατά λόγο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται σε αυτά σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 5α και 7
10. Οι διατάξεις του π.δ. 151 2002 (ΦΕΚ 249 Α) και κάθε άλλη αντίθετη με το παρόν άρθρο ρύθμιση καταργούνται.

Άρθρο 73

1. Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει δύο μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

2. Προμήθειες αμυντικού υλικού που ήδη έχουν προκηρυχθεί ή εκτελούνται κατά το χρόνο που ο νόμος αυτός τίθεται σε ισχύ εξακολουθούν να διέπονται και να ρυθμίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 2006-02-07

Υπογράφωντες:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΣΠ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ